

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พล.ต.ต.ดุสิต ชูสังกิจ รอง ผบ.ภ.๙/รอง ผบ.ศปก.ตร.สน. พร้อมผู้บังคับบัญชาและข้าราชการตำรวจในสังกัด และส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมรับมอบน้ำดื่มบรรจุขวดจากบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) สาขายะลา เพื่อใช้ในการส่งมอบให้ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่กักตนเองอยู่บ้านพัก แพลต เพื่อเป็นการลดการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ณ กก.ภ.พ.ภ.๙

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.ปิยะ อุทาโย รอง ผบ.ตร. ตรวจเยี่ยมการดำเนินการของโรงพยาบาลตำรวจ ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19 ให้กับข้าราชการตำรวจ ณ สโมสรตำรวจ ถ.วิภาวดีรังสิต เขตหลักสี่ กทม.

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. เป็นประธานในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ด้วยพระพรชัยมงคล ถวายแด่พระราชากุศล และพิธีถวายพระพรชัยมงคล แด่สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสสมโภชวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๘๓ พรรษา โดยมีผู้บังคับบัญชาระดับสูงของ ตร. สมาคมแม่บ้านตำรวจ เข้าร่วมพิธีอย่างพร้อมเพรียง ณ ตร.

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ พล.ต.อ.วิรุฬ เตียยมไพจิตร ที่ปรึกษาพิเศษ ตร. เป็นผู้แทน ตร. ร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายสักการะ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยมีหน่วยงานราชการอื่น ๆ ร่วมพิธี ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๘

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ การจับกุมขบวนการค้ายาเสพติดรายสำคัญ จำนวน ๓ คดี ผู้ต้องหา ๑๑ คน ยาไอซ์ ๕๐๐ กิโลกรัม ยาบ้า ๔,๒๐๐,๐๐๐ เม็ด ณ บข.ปส.

วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ พล.ต.อ.วิสัน ปราสาททองโอสถ จตช. เดินทางมาเป็นประธานพิธีมอบพระนรินทรรายให้แก่หน่วยงานระดับ บก. และ สน. ของ ภ.๕ จำนวน ๑๘๐ องค์ และประชุมมอบนโยบายเพื่อกำชับการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล และ ตร.

วารสารตำรวจ

วารสาร ตำรวจ

ปีที่ ๕๗ ฉบับที่ ๔๖๗ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔

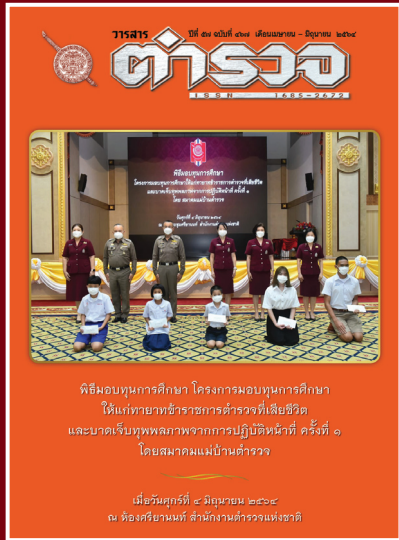
ISSN 1685-2672

พิธีมอบทุนการศึกษา โครงการมอบทุนการศึกษา ให้แก่ทายาทข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต และบาดเจ็บทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ ครั้งที่ ๑ โดยสมาคมแม่บ้านตำรวจ

เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ ห้องศรียานนท์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ปีที่ ๕๗ ฉบับที่ ๔๖๗ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ส่งเสริมสื่อสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการทั่วไป และส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เผยแพร่ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และนโยบายต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป็นกลางทางการเมือง
- ส่งเสริมข้าราชการตำรวจและบุคคลทั่วไป ได้ใช้เป็น “เวทีโลกทัศน์” แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์
- เผยแพร่วิชาการ สารคดี ข่าวสาร และเหตุการณ์สำคัญในปัจจุบัน

เกณฑ์การพิจารณาบทความและสารคดี

- เนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เป็นเรื่องที่มีแนวคิด สร้างสรรค์ เหมาะกับกาลสมัย
- ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
- มุ่งให้ความรู้ หรือความบันเทิง ไม่มุ่งโจมตีบุคคลหรือสถาบันใดโดยเฉพาะ
- ใช้ภาษาและสำนวนโวหารดี

กติกาของบรรณาธิการ

- ส่งต้นฉบับพร้อมแจ้งนาม และที่อยู่ของผู้เขียนให้ชัดเจน
- เป็นสิทธิของกองบรรณาธิการที่จะพิจารณานำลงพิมพ์หรือไม่ เมื่อใด
- กองบรรณาธิการถือสิทธิในการแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดตอน
- กองบรรณาธิการจะไม่ส่งต้นฉบับคืน ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ

บทความ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอที่ปรากฏในวารสารตำรวจเป็นงานประพันธ์หรือวรรณกรรมของผู้ประพันธ์หรือผู้เขียนโดยเฉพาะ กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

สารบัญ CONTENT

หน้า

บรรณาธิการแถลง _____ ๓

แนะนำตำรวจดีเด่น

• พ.ต.อ.ชุมพล โปธิ์ศิริ ผกก. (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ภ.จว.อุบลราชธานี _____ ๔

บทความพิเศษ

- เรื่อง ยืดของกลาง... อำนาจดุลพินิจของพนักงานสอบสวน !! _____ ๗
- เรื่อง โรคหลอดเลือดสมอง _____ ๙
- เรื่อง โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง _____ ๑๒
- เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับอาการทางตาและการป้องกัน _____ ๑๖

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๑๙
- พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๒๑
- พระราชกฤษฎีกาเหรียญเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี _____ ๒๓
- พฤษภาคม ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๒๕
- พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๒๕
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่น ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๒๗
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๒๙
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๓๐
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๓๕
- ระเบียบคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบความผิดกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๓๕
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการรวมการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒) _____ ๓๘
- ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๓) _____ ๖๐
- ข้อบังคับหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการจำกัดความเร็ว และห้ามใช้เสียง บริเวณโดยรอบเขตพระราชฐาน (๙๐๑ แลนด์) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๖๑
- คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๖๕/๒๕๖๔ เรื่อง แก้ไขการเรียกชื่อและคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจสำหรับตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ถึงรองสารวัตร _____ ๖๑
- คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๖/๒๕๖๔ เรื่อง การบันทึกแผนประทุษกรรมประวัติ และคำหารูปพรรณของผู้กระทำผิด _____ ๖๔
- คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๗/๒๕๖๔ เรื่อง การรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญาออกเขตอำนาจการสอบสวน _____ ๖๕

สารบัญ CONTENT

หน้า

- ๑๖ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๘/๒๕๖๔ เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม _____๖๘ และการสอบสวนคดีอาญา
- ๑๗ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๒๘๗/๒๕๖๔ เรื่อง การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ _____๗๑ และการสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- ๑๘ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน _____๗๔
- ๑๙ ข้อกำหนดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษ _____๗๖ และประเภทของรถที่เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่
- ๒๐ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๓.๑๑๑/๒๒๙ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ _____๗๗ เรื่อง แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการตำรวจ

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

- ที่ ๖/๒๕๖๔ เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ๗๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) และ ความเป็นรัฐมนตรีของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สิ้นสุดลง เฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาย่อ

- ๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๔๑/๒๕๖๓ เรื่อง หน่วงเหนี่ยวกักขัง _____๘๕
- ๒ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๔๗/๒๕๖๓ เรื่อง กฎหมายอายุอาญาถูกยกเลิกไปในภายหลัง, ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน, _____๘๘ กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิได้หรือขัดขวางมิให้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ๑ ที่ สค ๒๖/๒๕๖๔ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับ _____๙๒ การถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

คำชี้ขาดความเห็นแย้ง

- เรื่อง ความผิดฐานชิงทรัพย์โดยมีอาวุธในเวลากลางคืน เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ _____๙๖ และพกพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือไม่มีเหตุอันควร

ผลงานวิจัย

- ๑ เรื่อง การแก้ไขใบหน้าไม่สมมาตรด้วยการจัดฟันร่วมกับการผ่าตัด _____๑๐๐
- ๒ เรื่อง การศึกษาอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในโรงพยาบาลตำรวจ _____๑๐๔
- ๓ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ _____๑๐๖ โรงพยาบาลตำรวจ
- ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยนอก _____๑๐๙ โรงพยาบาลตำรวจ
- ๕ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรม _____๑๑๒ และกลุ่มงานออโรดิคัล โรงพยาบาลตำรวจ
- ๖ เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ _____๑๑๔
- ๗ เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนการรักษานักโทษโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับ กรณีศึกษา _____๑๑๗ โรงพยาบาลตำรวจ

เกร็ดความรู้

- เรื่อง “ข้อความโฆษณา” เรื่องใกล้ตัวที่คุณอาจไม่รู้ _____๑๑๙

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

- พล.ต.ท.สุรพงษ์ ชัยจันทร์
- พล.ต.ต.สมเกียรติ วัฒนพรมงคล

บรรณาธิการ

- พล.ต.ต.สุกิจ โตตาบ

บรรณาธิการผู้ช่วย

- พ.ต.อ.หญิง สาริมน มิถินทางกูร
- พ.ต.อ.ตนุ กล่ำสุ่ม
- พ.ต.อ.หญิง บุษกร สุนทรสถิตพิมล
- พ.ต.อ.ธีรภาพ รุมนแสง
- พ.ต.อ.ธนาธิษณ์ กวยรักษา

ประจำกองบรรณาธิการ

- พ.ต.อ.อาภรณ์ เนาวสันต์
- พ.ต.อ.ดิศตนิย ภูริปโชติ
- พ.ต.อ.มนตรี ศิริกำเนิด
- พ.ต.อ.ศิลายุทธ์ จิตติยธีรกุล
- ว่าที่ พ.ต.อ.กมล เอื้อจารุพร
- ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง คณิง คลังสิน
- ว่าที่ พ.ต.อ.สัญญา ศิริโสภณ
- ว่าที่ พ.ต.อ.สุวิน กุศลรัตน์กิติวงศ์
- พ.ต.ท.หญิง อรทัย จิตภักดิ์
- พ.ต.ต.วิชาญ นามแสงผา
- พ.ต.ต.หญิง รุจิรา สิกษะ

คณะผู้จัดทำ

- พ.ต.ท.หญิง สุนันทา เกษมสันต์ ณ อยุรยา
- ร.ต.อ.หญิง จูฑาพร นาคพ่อง

กองบรรณาธิการวารสารตำรวจ

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาคาร ๑ ชั้น ๑๖
ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทร. ๐-๒๒๖๕-๓๖๖๐-๑
<http://www.tsd.police.go.th>

ออกแบบรูปเล่มและจัดพิมพ์ที่

โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
โทร. ๐-๒๖๖๘-๒๘๑๑-๓

บรรณาธิการแถลง

สวัสดิ์ครับท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน วารสารตำรวจฉบับนี้มีสาระสำคัญ ได้แก่ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวกับการบันทึกแผนประทุษกรรม ประวัติ และตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิด, การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวน, การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา รวมทั้งการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ และการสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว คำสั่งแก้ไขการเรียกชื่อและคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจสำหรับตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ถึงรองสารวัตร มีบทความเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตำรวจ “ยึดของกลาง... อำนาจดุลพินิจของพนักงานสอบสวน !! และความรู้เกี่ยวกับโรคเพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพตนเอง เช่น โรคหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ และไส้ตรง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับอาการทางตาและการป้องกัน ส่วนของกฎหมาย อาทิเช่น กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด (ยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕) การขยายระยะเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ การยกฐานะศูนย์ฝึกอบรมจากหน่วยงานระดับกองกำกับการเป็นกองบังคับการสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ระเบียบเกี่ยวกับการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนาม และศพนิรนาม งานสารบรรณ (รองรับการปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติม) หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบความผิดกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อฯ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ข้อกำหนดสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับการกำหนดชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษและประเภทของรถที่ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่ ตลอดจนหนังสือกำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการตำรวจ สำหรับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเป็นกรณีเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ คำพิพากษาฎีกาย่อเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวกักขัง, กฎหมายอาญาถูกยกเลิกไปในภายหลัง ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิได้หรือขัดขวางมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับการถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ คำชี้ขาดความเห็นแย้งเกี่ยวกับความผิดฐานชิงทรัพย์โดยมีอาวุธในเวลากลางคืน เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และพกพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือไม่เหตุอันควร ตลอดจนเกร็ดความรู้เกี่ยวกับ “ข้อความโฆษณา” เรื่องใกล้ตัวที่คุณไม่อาจรู้

พลตำรวจตรี

(สุกิจ โตตาบ)

ผู้บังคับการกองกฎหมาย
บรรณาธิการ

จัดทำโดย

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อาคาร ๑ ชั้น ๑๖ ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๖๖๐-๑ <http://www.tsd.police.go.th>

แนะนำตำรวจดีเด่น

พ.ต.อ.ชุมพล โปธิ์ศิริ
ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน
ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี
ตำรวจภูธรภาค ๓

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล พ.ต.อ.ชุมพล โปธิ์ศิริ

ตำแหน่ง ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ตำรวจภูธรภาค ๓

วัน เดือน ปี เกิด ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ อายุ ๕๒ ปี

อายุราชการ – ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตร – ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๕๙

ประวัติการรับราชการ

- ๑๖ มกราคม ๒๕๓๘ รองสารวัตรประจำกองบัญชาการตำรวจนครบาล
- ๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ รองสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี

- ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ พนักงานสอบสวน (สบ ๑) สถานีตำรวจภูธรอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี

- ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี

- ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอทุ่งศรีภูมิ จังหวัดอุบลราชธานี

- ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ พนักงานสอบสวน (สบ ๓) สถานีตำรวจภูธรภูพาน จังหวัดอุบลราชธานี

- ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ พนักงานสอบสวน (สบ ๓) สถานีตำรวจภูธรเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
- ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ พนักงานสอบสวน ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี
- ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙-ปัจจุบัน ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี

อบรมหลักสูตร

- หลักสูตรใบประกอบวิชาชีพสอบสวน ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
- หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ ๘๒ วิทยาลัยการตำรวจ

- หลักสูตรพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
- อบรมพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒
- อบรมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสำนวน การสอบสวนและการทำความเข้าใจพนักงานอัยการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รุ่นที่ ๓ สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คติพจน์ในการทำงาน

- “อำนวยความสะดวกอย่างมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน”

วิสัยทัศน์

• “อำนาจของพนักงานสอบสวนมาพร้อมกับหน้าที่ประสิทธิภาพของการสอบสวนคดีอาญาต้องมาพร้อมกับการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ”

ผลงานดีเด่นด้านงานสอบสวนและด้านอื่น

• ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ที่สถานีตำรวจภูธรเขมราฐเป็นพนักงานสอบสวนกรณีจับกุม นายฐานุพงษ์ ธรรมอัน กับพวก รวม ๓ คน พร้อมของกลาง ยาบ้า ๑๕๐,๐๐๐ เม็ด ได้มีการสืบสวนสอบสวน ขยายผลเครือข่ายยาเสพติดในเขตกรุงเทพมหานคร อุบลราชธานี อุตรดิตถ์ นนทบุรี ปทุมธานี นครราชสีมา และนักโทษในเรือนจำขาบิน จำนวน ๑๖ คน ในความผิดฐานสมคบ สนับสนุน การกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดให้โทษและฟอกเงินโดยผิดกฎหมาย จนนำไปสู่ การตรวจยึดทรัพย์สินของเครือข่ายผู้กระทำความผิด มูลค่าทรัพย์สินกว่า ๕๐ ล้านบาท ศาลลงโทษ

• ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นคณะพนักงานสอบสวน คดีค้ำมนุษย์ในยุทธการดอกบัวงาม สามารถขยายผล ดำเนินคดีกับเครือข่ายผู้กระทำความผิด จำนวน ๖ คน ศาลลงโทษ

• ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่วมเป็นคณะพนักงานสอบสวน คดีค้ำมนุษย์ชุมชนวังแดง สามารถขยายผลดำเนินคดีกับเครือข่ายผู้ร่วมกระทำความผิด จำนวน ๑๐ คน ศาลลงโทษ

• ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นคณะพนักงานสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเขมราฐเข้าสกัด จับกุมขบวนการลักลอบนำยาบ้าจาก สปป.ลาว เพื่อนำมาจำหน่าย และมีการยิงต่อสู้เจ้าหน้าที่ตำรวจ

แล้วคนร้ายหลบหนีไปได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ายึดยาบ้า ๘๐๔,๐๐๐ เม็ด ยาไอซ์ ๒ กิโลกรัม จากที่เกิดเหตุ นำส่งพนักงานสอบสวนเพื่อสืบสวนหาตัวคนร้าย ร่วมสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานขออนุมัติจับกุม และดำเนินคดีกับเครือข่ายยาเสพติด จำนวน ๖ คน ศาลลงโทษผู้กระทำความผิด

- ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการอุบลราชธานี
- ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาดีเด่น กระทรวงศึกษาธิการ

สาเหตุที่ได้รับรางวัลผู้ทำหน้าที่ด้านสอบสวนคดีดีเด่น

• มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ผ่านการทดสอบความรู้และได้รับการคัดเลือกตามโครงการยกย่องพนักงานสอบสวนดีเด่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ความภูมิใจที่ได้รับรางวัลผู้ทำหน้าที่ด้านสอบสวนคดีดีเด่น

• ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ของพนักงานสอบสวนถึงปัจจุบัน ได้มีโอกาสอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ทำให้งานในหน้าที่ตำรวจบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจ

ยึดของกลาง... อำนาจดุลพินิจของพนักงานสอบสวน !!

โดย นายปภครอง

“ตำรวจ” คือที่พึ่งของประชาชน

แน่นอนว่า... เมื่อมีเหตุความเหตุร้าย หรือมีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น เราย่อมนึกถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นคนแรก !!

ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือแจ้งความร้องทุกข์ ว่ามีการทำความผิดคดีอาญาเกิดขึ้น พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มีคำถามที่น่าสนใจตามมาว่า... กรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่านำรถยนต์ของผู้เสียหายไปใช้และไปจำหน่ายแก่บุคคลอื่น รวมทั้งได้ร้องขอให้พนักงานสอบสวนดำเนินการยึดรถยนต์จากผู้ที่ไม่มิลิทธิครอบครอง...

หากพนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการยึดรถยนต์ตามคำร้องขอ จะถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ ? และถ้ารถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่เจ้าของรถยนต์หรือไม่ ?

ไขข้อสงสัยดังกล่าวได้จากอุทธรณ์คดีปภครองในวันนี้...

เรื่องราวของคดีมีว่า... นายสนได้นำรถยนต์ของตนเองไปซ่อมไว้ที่อู่แห่งหนึ่งซึ่งนายชลเป็นผู้แนะนำ ต่อมาพบว่านายชลได้นำรถยนต์ของตนไปขับโดยที่ตนไม่ได้ยินยอม กระทั่งไปพบรถยนต์จอดอยู่ที่หน้าบ้านของนายคำนึ่ง ซึ่งอ้างว่านายชลเป็นผู้นำรถยนต์คันดังกล่าวมาจำหน่ายไว้

นายสนจึงร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับนายชลในข้อหาลักทรัพย์ และร้องขอให้พนักงานสอบสวนดำเนินการยึดรถยนต์คืนจาก

นายคำนึ่ง แต่พนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินการยึดรถยนต์ตามคำร้องขอของนายสน ส่วนนายชลอ้างว่านายสนเป็นหนี้ค่าซ่อมและหนี้อื่น ๆ อยู่ยังไม่ได้ชำระคืน ซึ่งหากใช้หนี้ครบถ้วนจะคืนรถยนต์ให้แต่ยังคงงกกันไม่ได้ จึงนำรถไปเก็บไว้ที่อื่น

จากนั้นก็เกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดคือ น้ำท่วมใหญ่ในกรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งผู้อ่านทุกท่านคงจำกันได้ดี โดยน้ำท่วมครั้งนั้นได้ท่วมรถยนต์ของนายสนไปด้วย นายสนเห็นว่าการที่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการยึดรถยนต์มาเก็บรักษาไว้ที่สถานีตำรวจทำให้รถยนต์ของตนต้องจมน้ำได้รับความเสียหาย จึงยื่นฟ้องพนักงานสอบสวนผู้รับเรื่องร้องทุกข์และสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้ **มีคำพิพากษาให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้ค่าเสียหายแก่ตน**

ประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ การที่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการยึดรถยนต์ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ ? และสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยสรุปได้ว่า มาตรา ๑๓๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อำนาจพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่จะกระทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดตามที่ถูกกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ประกอบกับมาตรา ๑๓๒ ให้อำนาจพนักงานสอบสวนยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ใช้เป็นพยานหลักฐานได้

การรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ เช่น แผนที่ ภาพถ่าย การยึดไว้ซึ่งสิ่งของ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว นั้น ถือเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนในการใช้ดุลพินิจเพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมพยานหลักฐาน ฉะนั้น การจะไปตรวจที่เกิดเหตุ และทำการยึดรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ นั้น จึงเป็นดุลพินิจของพนักงานสอบสวน การที่พนักงานสอบสวนไม่ไปยึดรถยนต์ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี จึงมีลักษณะเพียงว่าพนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนตามข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีตามสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ซึ่งประกอบด้วยบันทึกคำให้การของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้กล่าวหา บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา บันทึกคำให้การของพยาน บัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา บันทึกการตรวจยึดภาพถ่ายยืนยันผู้ต้องหาและภาพถ่ายรถยนต์ของกลาง อันเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับความผิดตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวหา ซึ่งเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ข้อเท็จจริงจึงยังรับฟังไม่ได้ว่าพนักงานสอบสวนละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ประกอบกับความเสียหายที่รถยนต์

ถูกน้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งไม่แน่นอนว่าหากพนักงานสอบสวนได้ทำการยึดรถยนต์ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว จะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายได้ การที่รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีเสียหายจึงมิใช่ผลโดยตรงจากการกระทำของพนักงานสอบสวน ดังนั้น การที่พนักงานสอบสวนไม่ไปยึดรถยนต์ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๖/๒๕๖๑)

คดีนี้... สรุปได้ว่า การใช้อำนาจรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งรวมถึงการยึดสิ่งของหรือทรัพย์สินที่เป็นของกลางนั้น เป็นดุลพินิจของพนักงานสอบสวนในการที่จะพิจารณาดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมพยานหลักฐาน การที่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการยึดทรัพย์สินตามคำร้องขอของผู้เสียหาย จึงไม่ถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ... เพียงแต่ไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เสียหายเท่านั้นเอง

(ปรึกษาการฟ้องคดีปกครองได้ที่สายด่วน
ศาลปกครอง ๑๓๕๕)

โรคหลอดเลือดสมอง

โดย พลดำรเวชตรี ทวีศิลป์ เวชวิทารณ์ รองนายแพทย์ใหญ่ (สบ ๗)

บทนำ

องค์การอนามัยโลก (WHO) คาดประมาณว่าทุกปีจะมีผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมากกว่า ๑๕ ล้านคนทั่วโลก ในจำนวนนี้ ๕ ล้านคนมีความพิการถาวร ๕ ล้านคนเสียชีวิต โดย ๒ ใน ๓ ของผู้ป่วยอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา และร้อยละ ๖๐ เสียชีวิตก่อนวัยอันควร (<https://www.si.mahidol.ac.th>)

ข้อมูลของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDB) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ บ่งบอกว่า โรคหลอดเลือดสมองเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประชาชนชาวไทยเสียชีวิตเป็นอันดับสอง รองจากโรคมะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด โดยพบว่ามีการเสียชีวิตต่อประชากรแสนรายด้วยโรคหลอดเลือดสมองอยู่ที่ ๔๗ - ๔๘.๕ ราย หรือเฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ กว่าราย และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

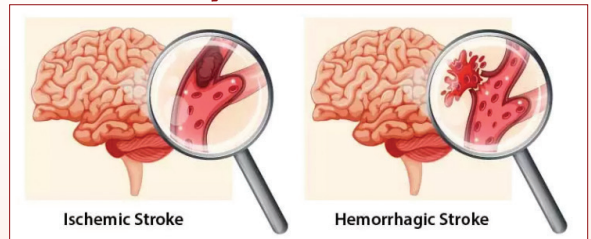
จากรายงานของศูนย์รวมข้อมูลสุขภาพของข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ ที่รวบรวมผลการตรวจสุขภาพประจำปีของข้าราชการตำรวจทั่วประเทศ พบว่าข้าราชการตำรวจมีความผิดปกติของระดับไขมันในเลือดสูงเป็นอันดับหนึ่งคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๔ ของกำลังพลที่เข้ารับการตรวจสุขภาพทั้งหมด อีกทั้งบางรายยังมีความผิดปกติด้านอื่นร่วมด้วย เช่น มีน้ำหนักเกินเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าความดันโลหิตสูง ค่าน้ำตาลในเลือดสูง สูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองทั้งสิ้น

โรคหลอดเลือดสมอง แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ ๑ หลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน (ischemic stroke) เป็นสาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้เกิดโรค

หลอดเลือดสมอง พบได้ประมาณ ๘๐% เกิดจากลิ่มเลือดที่เกิดขึ้นในบริเวณอื่นไหลไปตามกระแสเลือดจนไปอุดตันที่หลอดเลือดสมอง หรือมีการสะสมของไขมันในหลอดเลือดสมองและขยายใหญ่ขึ้น ทำให้หลอดเลือดตีบแคบ ขาดความยืดหยุ่นประสิทธิภาพในการลำเลียงเลือดลดลง

ประเภทที่ ๒ หลอดเลือดสมองแตก (hemorrhagic stroke) พบได้ประมาณ ๒๐% ของโรคหลอดเลือดสมอง เกิดจากหลอดเลือดมีความเปราะบางหรือขาดความยืดหยุ่น เนื่องจากการสะสมของไขมันในหลอดเลือดร่วมกับภาวะความดันโลหิตสูง ทำให้หลอดเลือดโป่งพองและแตกออก เกิดเลือดออกในสมอง ส่งผลให้ผู้ป่วยเสียชีวิตในเวลาอันรวดเร็วได้

เครดิตภาพ : Drugsinc วันให้ความรู้เรื่องโรคหลอดเลือดสมอง

ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง มาจากหลายสาเหตุ แบ่งเป็น

๑. ปัจจัยเสี่ยงที่ป้องกันไม่ได้

๑.๑ อายุ เมื่ออายุมากขึ้น หลอดเลือดก็จะเสื่อมตามไปด้วย โดยผิวชั้นในของหลอดเลือดจะหนาและแข็งขึ้นจากการที่มีไขมันและหินปูนมาเกาะอยู่ที่เลือดไหลผ่านจะแคบลงเรื่อย ๆ

๑.๒ เพศ พบว่าเพศชายมีความเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมองสูงกว่าเพศหญิง

๑.๓ อัตราการแข็งตัวของเลือดเร็วกว่าปกติ

ส่งผลให้เกิดการจับตัวกันของเม็ดเลือด และมีลิ่มเลือดเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าคนปกติ

๒. ปัจจัยเสี่ยงที่ป้องกันได้

๒.๑ **ความดันโลหิตสูง** เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่สุดของโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงจึงมีโอกาสเป็นโรคหลอดเลือดสมองได้มากกว่าคนปกติ

๒.๒ **เบาหวาน** เป็นสาเหตุที่ทำให้หลอดเลือดแข็งทั่วร่างกาย หากเกิดหลอดเลือดแข็งที่สมอง จะมีโอกาสเป็นโรคหลอดเลือดสมองมากกว่าคนปกติ ๒ - ๓ เท่า

๒.๓ **ไขมันในเลือดสูง** เป็นความเสี่ยงของโรคหลอดเลือดสมองเช่นเดียวกับโรคหลอดเลือดหัวใจ คือ ภาวะไขมันสะสมอยู่ตามผนังหลอดเลือด ทำให้เกิดขบวนการลำเลียงเลือด

๒.๔ **โรคหัวใจ** เช่น โรคลิ้นหัวใจผิดปกติ หัวใจเต้นผิดจังหวะ เป็นสาเหตุของการเกิดลิ่มเลือด ถ้าลิ่มเลือดไปอุดตันที่หลอดเลือดสมอง ก็จะทำให้สมองขาดเลือดได้

๒.๕ **การสูบบุหรี่** สารนิโคตินและคาร์บอนมอนอกไซด์ทำให้ปริมาณออกซิเจนในเลือดลดลง และเป็นตัวทำลายผนังหลอดเลือดทำให้หลอดเลือดแข็งตัว พบว่าการสูบบุหรี่เพียงอย่างเดียวเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมองถึง ๓.๕%

๒.๖ **ยาคุมกำเนิด** ในผู้หญิงที่ใช้ยาคุมกำเนิดที่มีฮอร์โมนเอสโตรเจนสูง จะมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองสูง

๒.๗ **โรคซิฟิลิส** เป็นสาเหตุของหลอดเลือดอักเสบและหลอดเลือดแข็ง

๒.๘ การขาดการออกกำลังกาย

เมื่อสมองขาดเลือดจะทำให้สมองไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ซึ่งอาการแสดงต่าง ๆ จะมากขึ้นกับระดับความรุนแรงและตำแหน่งของเนื้อสมองที่ถูกทำลาย เช่น

- ชาหรืออ่อนแรงที่ใบหน้าและ/หรือบริเวณแขนขาครึ่งซีกของร่างกาย

- พูดไม่ชัด ปากเบี้ยว มุมปากตก น้ำลายไหล กลืนลำบาก

- ปวดศีรษะ เวียนศีรษะทันทีทันใด

- ตามัว มองเห็นภาพซ้อนหรือเห็นครึ่งซีกหรือตาบอดข้างเดียวทันทีทันใด

- เดินเซ ทรงตัวลำบาก

ดังนั้น เมื่อมีสัญญาณเตือนของโรคหลอดเลือดสมอง คือ “F.A.S.T”

F (Face) เวลายิ้มแล้วพบว่ามุมปากข้างหนึ่งตก

A (Arms) ยกแขนข้างใดข้างหนึ่งไม่ขึ้น

S (Speech) มีปัญหาด้านการพูด แม้แต่ประโยคง่าย ๆ

T (Time) เวลามีอาการเหล่านี้ ให้รีบไปโรงพยาบาลโดยด่วนภายใน ๔ ชั่วโมงครึ่ง รวมการรักษา เพื่อจะได้รับการรักษาให้ทันเวลาและสามารถฟื้นฟูให้กลับมาได้เป็นปกติมากที่สุด หรือโทรสายด่วน ๑๖๖๙ ให้บริการฟรีตลอด ๒๔ ชั่วโมง

โรคหลอดเลือดสมอง สัญญาณเตือน FAST

- Face** ใบหน้าเบี้ยว
- Arm** แขน ขาอ่อนแรง ไม่ขึ้น
- Speech** พูดไม่ชัด พูดไม่ได้
- Time** รู้เวลาที่ก่ออาการผิดปกติ ต้องรักษาใน 3 ชั่วโมง

หากมีอาการควรพบแพทย์ทันที
การรักษจะได้ผลดี มีแนวโน้มกลับมาใช้ชีวิตอย่างเดิมได้
เจ็บ ป่วย จุกใจ โทร 1669

Thai PBS 3

เครดิตภาพ : ThaiPBSTwitter สัญญาณเตือน โรคหลอดเลือดสมอง

ในปัจจุบันมีวิธีการตรวจวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ และสามารถบ่งชี้ถึงตำแหน่งของสมองและหลอดเลือดที่ผิดปกติ รวมถึงภาวะและสาเหตุที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของการเป็นโรคหลอดเลือดสมองได้ เช่น

- การตรวจหลอดเลือดเพื่อดูความเข้มข้นและความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด

- การตรวจระดับน้ำตาลและระดับไขมันในเลือด
- การตรวจหากการอักเสบของหลอดเลือด
- การตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (electrocardiogram)

เพื่อดูจังหวะการเต้นของหัวใจที่ผิดปกติ

- การตรวจสมองด้วยเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (computerized tomography) เพื่อดูว่าสมองมีภาวะขาดเลือดหรือภาวะเลือดออกในสมองหรือไม่

- การตรวจอัลตราซาวนด์หลอดเลือดบริเวณคอ (carotid duplex scan) เพื่อดูขนาดและการไหลเวียนของหลอดเลือดแดงบริเวณคอที่ไปเลี้ยงสมองด้วยคลื่นความถี่สูง

- การตรวจสมองด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (magnetic resonance imaging) เพื่อดูเนื้อสมอง หลอดเลือดสมอง หลอดเลือดที่คอ เป็นวิธีการที่ไม่เจ็บปวดและมีประสิทธิภาพสูง

การรักษาขึ้นกับสาเหตุของโรคหลอดเลือดสมองว่าเป็นหลอดเลือดสมองตีบหรือหลอดเลือดสมองแตก โดยจะมีแนวทางการรักษาที่แตกต่างกัน

- **หลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน** เป้าหมายของการรักษาคือ ทำให้เลือดไหลเวียนได้อย่างปกติ โดยทางเลือกในการรักษามีหลายวิธี ในบางกรณีแพทย์อาจให้ยาละลายลิ่มเลือด ซึ่งพบว่าจะได้ผลดีกับผู้ที่มีการแสดงอาการและอาการแสดงของโรคหลอดเลือดสมองและรีบมาโรงพยาบาล รวมถึงการรักษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๔ ชั่วโมงครึ่ง หรือภายใน ๒๓๐ นาที

- **หลอดเลือดสมองปริแตกหรือฉีกขาด** เป้าหมายของการรักษาคือ การควบคุมปริมาณเลือดที่ออกด้วยการรักษาระดับความดันโลหิต ในกรณีนี้

เลือดออกมากแพทย์อาจพิจารณาทำการผ่าตัดสมอง เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเพิ่มขึ้น

การป้องกันเป็นวิธีการรักษาโรคหลอดเลือดสมองที่ดีที่สุด และควรป้องกันก่อนการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง โดยการควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่ส่งเสริมให้หลอดเลือดเกิดการตีบ ตัน หรือแตก โดยปฏิบัติดังนี้

- ตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อค้นหาปัจจัยเสี่ยง
- กรณีที่พบว่ามีปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้หลอดเลือดตีบ อุดตัน หรือแตก ต้องรีบรักษา และรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ ห้ามหยุดยาเอง และควรรีบพบแพทย์ทันทีหากมีอาการผิดปกติ

- ควบคุมระดับความดันโลหิต ระดับไขมัน และระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ
- รับประทานอาหารในปริมาณที่พอเหมาะ ครบ ๕ หมู่ หลีกเลี่ยงอาหารรสจัด เค็ม หวาน มัน

- ออกกำลังกายสม่ำเสมอ อย่างน้อย ๓๐ นาที ต่อวัน ๓ ครั้งต่อสัปดาห์
- ควบคุมน้ำหนักให้เหมาะสม (ค่าดัชนีมวลกายอยู่ระหว่าง ๑๘ – ๒๕ กก./ม^๒)

- งดสูบบุหรี่ หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ทำจิตใจให้แจ่มใส เบิกบาน มีการจัดการความเครียดอย่างเหมาะสม

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

- หากมีอาการเตือนที่แสดงว่าเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอชั่วคราว ควรรีบมาพบแพทย์ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะหายได้เองเป็นปกติ

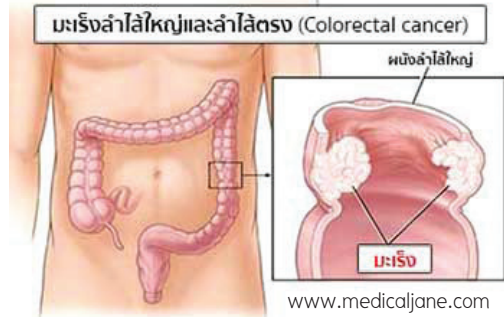

โดย พันตำรวจเอก วัชรพงษ์ กุศลสิทธิจินดา นายแพทย์ (สบ ๕) วิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ

บทนำ

โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง (Colorectal Cancer : CRC) เป็นโรคมะเร็งที่พบบ่อยและเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตของประชากรทั่วโลก ถ้าวินิจฉัยได้เร็วและได้รับการรักษาที่เหมาะสมผู้ป่วยจะมีอัตราการรอดชีวิตที่ ๕ ปี ในระยะที่ ๑ จำนวนร้อยละ ๘๔.๗ - ๙๓.๒ ระยะที่ ๒ ร้อยละ ๓๒.๒ ระยะที่ ๓ ร้อยละ ๔๔.๓ และในระยะสุดท้ายหรือระยะที่ ๔ ซึ่งเป็นระยะที่มีการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็งไปยังอวัยวะอื่น ๆ อัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วยที่ ๕ ปี จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๑๐ เท่านั้น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงเป็นมะเร็งชนิดเดียวในประเทศไทยที่มีอุบัติการณ์เพิ่มขึ้นในทั้งสองเพศ (การเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยต่อปีในเพศชายร้อยละ ๔.๑ และในเพศหญิงร้อยละ ๓.๑ โดยไม่คำนึงถึงภูมิภาคทางภูมิศาสตร์) ปัจจุบัน CRC เป็นมะเร็งอันดับสามในเพศชาย (รองจากมะเร็งตับและมะเร็งปอด) และพบบ่อยเป็นอันดับ ๔ ในเพศหญิง (รองจากมะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม และมะเร็งตับ) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการตรวจพบผู้ป่วย CRC รายใหม่ ๑๗,๕๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓ ของผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ทั้งหมดในประเทศไทย โดยอัตรามาตรฐานอายุของ CRC ในประเทศไทยตามรายงานของสถาบันมะเร็งแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คือ ผู้ชาย ๑๖.๒/๑๐๐,๐๐๐ คน และผู้หญิง ๑๑.๒/๑๐๐,๐๐๐ คน อุบัติการณ์ของ CRC สูงที่สุดอยู่ในกลุ่มอายุ ๖๐ ถึง ๗๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๐ ของผู้ป่วยตำแหน่งมะเร็งลำไส้ใหญ่ที่พบส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕ - ๗๐ อยู่ด้านซ้ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณลำไส้ตรงที่เหลือร้อยละ ๓๐ - ๓๕ จะอยู่ด้านขวา โดยกลุ่มผู้ป่วยส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตเมืองใหญ่ ๆ

สาเหตุการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ แบ่งเป็น ๓ สาเหตุได้แก่

๑. ถ่ายทอดทางพันธุกรรม (Genetic/Familial Factors) มีประวัติมะเร็งลำไส้ใหญ่ในครอบครัว พบประมาณร้อยละ ๕ - ๑๐ ของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่ทั้งหมดพบในผู้ป่วยอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี
๒. จากสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)
 - ๒.๑ อาหาร (Nutritional Practices) ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง โดยเฉพาะไขมันจากสัตว์ การบริโภคสัตว์เนื้อแดงในปริมาณมาก รับประทานอาหารประเภทแป้งย่าง บริโภคผักผลไม้ไม่พอ ท้องผูกบ่อย ๆ อุจจาระแข็งค้างอยู่ในลำไส้เป็นเวลานาน
 - ๒.๒ ขาดการออกกำลังกายและน้ำหนักเกินเกณฑ์ (Physical activity and obesity)
 - ๒.๓ สูบบุหรี่ (Cigarette smoking)
 - ๒.๔ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Heavy alcohol consumption)
๓. อื่น ๆ (Miscellaneous)
 - ๓.๑ ลำไส้ใหญ่อักเสบเรื้อรัง (Inflammatory Bowel Disease)
 - ๓.๒ มีประวัติคนในครอบครัวเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่ (History of Colorectal Cancer) มักพบในผู้ป่วยอายุมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไป
 - ๓.๓ มีประวัติมีติ่งเนื้อในลำไส้ (Polyps)

อาการส่วนใหญ่ผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่จะไม่มีอาการในระยะแรก ๆ โดยอาการที่พบบ่อยขึ้นกับ

๑. ตำแหน่งของมะเร็ง

๑.๑ มะเร็งลำไส้ใหญ่ด้านขวา จะมีอาการอ่อนเพลียและซีดจากการเสียเลือดเรื้อรัง หรือคลำได้ก้อนที่หน้าท้อง

๑.๒ มะเร็งลำไส้ใหญ่ด้านซ้าย จะมาด้วยอาการปวดท้องถ่ายเป็นมูกเลือด ท้องผูกสลับท้องเสียหรือลำไส้อุดตัน

๑.๓ มะเร็งที่อยู่บริเวณทวารหนัก จะมีอาการปวดเบ่ง ถ่ายอุจจาระลำเล็กกลวง หรือถ่ายเป็นมูกเลือด

๒. ภาวะโรคแทรกซ้อน

๒.๑ ลำไส้ใหญ่อุดตัน

๒.๒ ลำไส้ใหญ่ทะลุ

๒.๓ ติดเชื้อในกระแสโลหิต

๒.๔ มีน้ำในช่องท้อง ตับโต พบต่อมน้ำเหลืองโตที่ต้นคอด้านซ้าย

๒.๕ ปัสสาวะมีอุจจาระปน หรือพบอุจจาระในช่องคลอด

ในบางครั้งมะเร็งลำไส้ใหญ่อาจไม่มีอาการผิดปกติทำให้ผู้ป่วยไม่ทราบว่าตนเองป่วยเป็นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ หรือบางครั้งอาการที่พบอาจคล้ายของโรคอื่น ดังนั้น จึงควรไปพบแพทย์เมื่อมีอาการดังต่อไปนี้ (ข้อใดข้อหนึ่ง)

๑. ถ่ายเหลวเรื้อรัง

๒. ท้องผูกสลับท้องเสีย หรือมีอาการท้องอืดเป็นประจำ

๓. อุจจาระปนเลือดสดหรือเลือดสีคล้ำ

๔. อุจจาระมีมูกเลือด

๕. ซีดไม่ทราบสาเหตุ

๖. อาการปวดเบ่งอุจจาระตลอดเวลา

๗. ลักษณะอุจจาระลำเล็กกลวง

๘. น้ำหนักลดโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. อ่อนเพลียหรืออ่อนแรง

การตรวจประเมินเบื้องต้น

การคัดกรองโรค เป็นวิธีการตรวจหาโรคก่อนที่ จะมีอาการทางคลินิกหรือรอยโรค โดยแบ่งประชากร ออกเป็น ๒ กลุ่ม

๑. กลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูง (High risk) ต่อการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง

๒. กลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงปกติ (Average risk) ต่อการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง

๑. กลุ่มความเสี่ยงสูง (High risk) ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

๑.๑ ผู้มีญาติลำดับแรกเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่ (พ่อ แม่ พี่ น้อง)

๑.๒ ผู้ที่มีประวัติติ่งเนื้อในลำไส้ (Polyp)

๑.๓ ผู้ที่มีประวัติครอบครัวเป็นมะเร็งลำไส้ ซึ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม (Familial adenomatous polyposis หรือ Hereditary non-polyposis colon cancer)

๑.๔ ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคลำไส้ใหญ่อักเสบเรื้อรัง (Inflammatory bowel disease)

๒. กลุ่มความเสี่ยงปกติ (Average risk) เป็นกลุ่มประชากรที่มีลักษณะต่อไปนี้

๒.๑ ชายหรือหญิงที่อายุ ๕๐ ปีขึ้นไป

๒.๒ ไม่มีประวัติครอบครัวเป็นโรคมะเร็ง

๒.๓ ไม่มีปัจจัยเสี่ยงอื่น ได้แก่ ประวัติโรคลำไส้อักเสบ (ulcerative colitis) ติ่งเนื้อในลำไส้ (polyp) หรือมะเร็งลำไส้ใหญ่

๒.๔ ไม่มีอาการผิดปกติทางระบบลำไส้ใหญ่ และไส้ตรง

วิธีการตรวจประเมินเบื้องต้น

เป็นวิธีการที่สามารถช่วยป้องกันโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ และสามารถแยกเนื้องอกที่กำลังจะกลายเป็นมะเร็งได้ แนะนำให้เริ่มตรวจทั้งผู้ชายและผู้หญิงเมื่ออายุ ๕๐ ปี โดยวิธีการตรวจประเมินเบื้องต้นทำได้ ดังนี้

๑. ชักประวัติ และตรวจร่างกาย

๒. การตรวจหาเลือดในอุจจาระ **Fecal immunochemical test (FIT)** ซึ่งมีความไวในการตรวจพบมะเร็งร้อยละ ๘๑.๘ สามารถตรวจได้ว่ามีเนื้องอกหรือเป็นมะเร็งหรือไม่ การตรวจด้วยวิธีนี้เป็นประจำทุกปีสามารถลดอัตราการตายจากโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ได้ร้อยละ ๑๕ ถึงร้อยละ ๓๓

วิธีการตรวจหาเลือดในอุจจาระที่ถูกต้อง

- งดอาหารเนื้อแดง วิตามินซี ผักผลไม้สีแดง และยาแก้ปวด (NSAIDs) ก่อนวันทำการตรวจอย่างน้อยสามวัน
- งดชุดหินปูน ถอนฟัน ก่อนทำการตรวจอย่างน้อยสามวัน
- เก็บอุจจาระตอนเช้าส่งตรวจ
- ทำการตรวจด้วยวิธี Fecal immunochemical test (FIT)

๓. การส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่ (colonoscopy) วิธีนี้จะช่วยให้เห็นภาพภายในลำไส้ใหญ่ทั้งหมด และสามารถเก็บชิ้นเนื้อที่สงสัยส่งตรวจทางพยาธิวิทยาได้ การส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่ (Colonoscopy) มีความไวและเป็นวิธีที่ดีที่สุดต่อการตรวจหาเนื้องอกในลำไส้ใหญ่และทวารหนัก

การรักษา มีการรักษาได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับพยาธิสภาพ ตำแหน่ง ขนาด และระยะของโรค

๑. การผ่าตัด แพทย์จะตัดเนื้อร้ายทั้งหมดร่วมกับเนื้อติบางส่วน และต่อลำไส้ให้ผู้ป่วย แต่ในบางรายที่ไม่สามารถต่อลำไส้ได้ แพทย์จะเปิดลำไส้ไว้ที่ผนังหน้าท้องเพื่อเป็นช่องทางในการขับถ่ายอุจจาระ

๒. การให้ยาเคมีบำบัดเพื่อฆ่าเซลล์มะเร็งที่เหลือจากการผ่าตัด

๓. การให้รังสีรักษา (เฉพาะลำไส้ตรง) โดยมากจะให้ก่อนผ่าตัดเพื่อลดขนาดของเนื้อร้าย หรือให้หลังการผ่าตัดเพื่อทำลายเซลล์เนื้อร้ายที่เหลือ

๔. การรักษาแบบจำเพาะเจาะจงต่อเซลล์มะเร็ง (Targeted cancer therapy) เป็นการใช้อาหรือสารบางตัวที่ไปยับยั้งการเจริญเติบโตและการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็ง โดยไปรบกวนการทำงานของโมเลกุลที่มี

ความจำเพาะต่อการเจริญเติบโตและการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็ง

การติดตามและเฝ้าระวังผู้ป่วยหลังการรักษา มีข้อแนะนำ ดังนี้

๑. ซักประวัติตรวจร่างกายทุก ๓ เดือน เป็นเวลา ๒ ปี และทุก ๖ เดือน จนครบ ๕ ปี
๒. ตรวจ CEA ทุก ๓ - ๖ เดือน เป็นเวลา ๒ ปี และทุก ๖ เดือน จนครบ ๕ ปี
๓. ตรวจ Colonoscopy หลังผ่าตัด ๑ ปี และ ๓ ปี หลังจากนั้นทุก ๕ ปี หากพบสิ่งผิดปกติ แนะนำให้ตรวจซ้ำทุกปี
๔. ส่ง X-ray ปอด และ Ultrasound ช่องท้อง ทุก ๑ ปี ในระยะ ๕ ปีแรก

การป้องกันการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่

๑. รับประทานผัก ผลไม้ เพิ่มมากขึ้น ลดการรับประทานอาหารประเภทแป้ง
๒. งดสูบบุหรี่
๓. ลดการดื่มสุรา
๔. ออกกำลังกายสม่ำเสมอครั้งละ ๓๐ นาที อย่างน้อย ๓ ครั้ง/สัปดาห์

เครดิตภาพ : www.mgrronline.com

๕. ทำจิตใจให้แจ่มใส เบิกบาน ลดภาวะเครียด
หางานอดิเรกทำ

๖. ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
(ดัชนีมวลกาย (BMI) อยู่ระหว่าง ๑๘ - ๒๓ กก./ม^๒)

๗. ผู้ที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ควรได้รับการตรวจ
คัดกรองส่องกล้องลำไส้ใหญ่เป็นประจำทุก ๑ - ๒ ปี

๘. ผู้ที่มีอาการท้องอืด ท้องผูกสลับท้องเสีย
ถ่ายเหลวเรื้อรัง ถ่ายเป็นมูกเลือด มีอาการปวดเบ่ง
อุจจาระลำเล็กลง หรือมีอาการซีดโดยไม่ทราบสาเหตุ
ควรรีบมาพบแพทย์

* * *

บทความพิเศษ

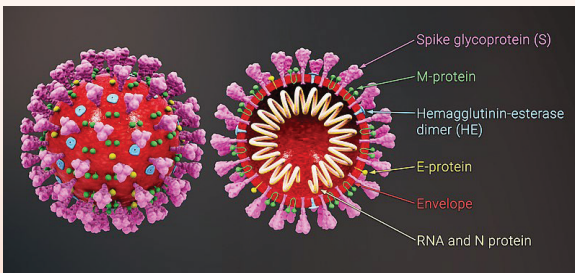
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับอาการทางตาและการป้องกัน

โดย พันตำรวจโทหญิง สุรางคณา ตรงธรรม นายแพทย์ (สบ ๓) กลุ่มงานตา โรงพยาบาลตำรวจ

บทนำ

การระบาดทั่วของโควิด-19 เป็นการระบาดทั่วโลกที่กำลังดำเนินไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เชื้อไวรัสโคโรนา (CoVs) เป็นไวรัสชนิดอาร์เอ็นเอสายเดี่ยว (single stranded RNA virus) ใน Family Coronaviridae เป็นไวรัสที่มีเปลือกไขมันหุ้ม มีรายงานการพบเชื้อมาตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๖๕ โดยสามารถติดเชื้อได้ในคนและสัตว์ เช่น หนู ไก่ วัว ควาย สุนัข แมว กระจ่าง และสุกร ประกอบด้วยชนิดย่อยหลายชนิด ทำให้มีอาการแสดงในระบบต่าง ๆ เช่น ระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาท หรือระบบอื่น ๆ

ในปัจจุบันนี้มีไวรัสโคโรนาทั้งหมด ๓ สายพันธุ์ที่สามารถก่อให้เกิดโรคในคน และสายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดโรคในระบบทางเดินหายใจของมนุษย์ซึ่งมีความรุนแรงสูง ๓ สายพันธุ์ คือ Severe Acute respiratory syndrome coronavirus (SARS-CoV) ก่อให้เกิดโรคซาร์ส ซึ่งมีการ

ระบาดในปี พ.ศ. ๒๕๔๖, Middle Eastern Respiratory Syndrome coronavirus (MERS-CoV) ก่อให้เกิดโรคเมอร์ส ซึ่งมีการระบาดในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และ Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus-2 (SARS-CoV2) ก่อให้เกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโควิด-19

เชื้อไวรัสโคโรนา (CoVs) พบได้ทั่วโลก โดยในเขตอบอุ่น (temperate climates) มักพบเชื้อโคโรนาไวรัสในช่วงฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลิ การติดเชื้อโคโรนาไวรัสอาจทำให้เกิดอาการในระบบทางเดินหายใจส่วนบนได้ถึงร้อยละ ๓๕ และสัดส่วนของโรคใช้หวัดที่เกิดจากเชื้อโคโรนาไวรัสอาจสูงถึงร้อยละ ๑๕ การติดเชื้อพบได้ในทุกกลุ่มอายุ และอาจพบมีการติดเชื้อซ้ำได้ เนื่องจากระดับภูมิคุ้มกันจะลดลงอย่างรวดเร็วภายหลังการติดเชื้อ

การติดเชื้อไวรัสโคโรนาในระบบทางเดินหายใจ (Respiratory Coronaviruses) อาจทำให้เกิดอาการไข้ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ มีน้ำมูก เจ็บคอ ไอ โดยในทารกที่มีอาการรุนแรง อาจมีลักษณะของปอดอักเสบ (Pneumonia) หรือหลอดลมฝอยอักเสบ (Bronchiolitis) ในเด็กโตอาจมีอาการของหอบหืด (Asthma) ส่วนในผู้ใหญ่อาจพบลักษณะปอดอักเสบ (Pneumonia) หลอดลมอักเสบเรื้อรัง (Chronic bronchitis) หรือการกลับเป็นซ้ำของโรคหอบหืดได้ และอาจทำให้เกิดอาการรุนแรงได้มากในผู้สูงอายุหรือผู้ที่ภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยพบการติดเชื้อแบบไม่แสดงอาการได้ในทุกอายุ และหากแสดงอาการมักพบร่วมกับการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจอื่น ๆ เช่น Rhinovirus, Adenovirus หรือเชื้ออื่น ๆ

ระยะฟักตัวของโรค โดยเฉลี่ยประมาณ ๒ วัน (อาจมีระยะฟักตัวนานถึง ๓ – ๔ วัน) สำหรับโรคซาร์ส อาจใช้ระยะฟักตัว ๔ – ๗ วัน (อาจนานถึง ๑๐ – ๑๔ วัน)

วิธีการแพร่โรค ไวรัส SARS-CoV2 สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ โดยแพร่กระจายเชื้อจากการสัมผัส (Contacts transmission) กับสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจ โดยเชื้อไวรัส SARS-CoV2 สามารถมีชีวิตอยู่บนพื้นผิวแต่ละชนิดได้เป็นระยะเวลาแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับชนิดของพื้นผิว หรือแพร่กระจายเชื้อจากฝอยละอองน้ำมูก น้ำลาย (Droplets transmission) จากผู้ป่วยที่มีเชื้อโดยการไอหรือจาม โดยทั่วไปฝอยละอองขนาดใหญ่กว่า ๕ ไมครอน จะฟุ้งกระจายในอากาศได้ไม่นาน และมีการล่องลอยของฝอยละอองไม่ไกลโดยทั่วไปมักไม่เกิน ๑ เมตร

ไวรัส SARS-CoV2 เข้าสู่ร่างกายผ่านทางระบบทางเดินหายใจเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามยังมีช่องทางอื่น ๆ ที่เชื้อไวรัส SARS-CoV2 สามารถเข้าสู่ร่างกายได้ เช่น การแพร่กระจายผ่านอุจจาระ - ปาก, การถ่ายถอดเชื้อจากแม่สู่ลูก และการแพร่กระจายเชื้อผ่านดวงตา เพราะดวงตามีช่องทางเชื่อมต่อกับระบบทางเดินหายใจโดยตรงผ่านทางท่อน้ำตา

ไวรัสผ่านเข้าสู่ร่างกายทางเอนไซม์ที่เรียกว่า angiotensin converting enzyme 2 (ACE2) ซึ่งเอนไซม์ตัวนี้พบได้ทั่วไปในสถานที่ต่าง ๆ ทั่วร่างกาย รวมถึงหัวใจ ไต ลำไส้ ปอด จอประสาทตาและเนื้อเยื่อที่ดวงตา ไวรัสจะเข้าสู่เซลล์ของมนุษย์โดยหลอกให้เซลล์คิดว่า เป็น ACE2 ไวรัสสามารถเกาะติดกับเซลล์ ณ จุดใดจุดหนึ่งที่ตัวรับ ACE2 ไวรัสจะเลียนแบบรูปร่างของเอนไซม์ ACE2 ได้ดีพอที่เซลล์จะยอมให้ไวรัสเข้ามาได้เช่นเดียวกับเอนไซม์

อาการแสดงทางตา

การติดเชื้อไวรัส SARS-CoV2 ซึ่งทำให้เกิดอาการ และอาการแสดงทางตาเกิดขึ้นได้จากสามช่องทาง คือ ผ่านทางผิวดวงตาโดยตรง, ผ่านจากการเคลื่อนย้าย

ของเชื้อไวรัสผ่านทางท่อน้ำตา และผ่านจากเส้นเลือดของต่อมน้ำตาหรือเส้นเลือดของเยื่อบุตา

การติดเชื้อไวรัสโคโรนาสามารถทำให้เกิดอาการทางตาได้หลายแบบ เช่น เยื่อบุตาอักเสบ ช่องน้ำม่านตาอักเสบ เส้นเลือดที่ตาอักเสบ ความเสื่อมของจอตา เส้นประสาทตาอักเสบ การเสียของเครื่องขวางกั้นเลือดจากจอตา แต่ที่พบบ่อยคือเยื่อบุตาอักเสบ

โดยโรคเยื่อบุตาอักเสบพบในผู้ป่วยโควิด-19 สูงถึง ๓๑.๖% และเป็นแบบเฉียบพลันคือ มีระยะเวลาในการเป็นโรคน้อยกว่าสามสัปดาห์ โดยมีอาการแสดงได้ตั้งแต่ ๔ – ๒๐ วัน พบได้ในชายและหญิงเท่า ๆ กัน และพบได้ในทุกกลุ่มอายุ อาการแสดงของโรคมักตรวจพบเป็นลักษณะของเยื่อบุตาแดงทั่ว ๆ ไป อาจพบมีเยื่อบุตาบวม น้ำตาไหล หรือมีขี้ตาได้ ผู้ป่วยมักมีอาการมองเห็นปกติ อาการเยื่อบุตาอักเสบมักไม่รุนแรงในผู้ป่วยโรคโควิด-19 เพราะไวรัสโคโรนาไม่ทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองแบบเฉพะเจาะจงที่รุนแรง จึงทำให้มีการอักเสบของลูกตาสวนหน้าไม่รุนแรงตามไปด้วย

เยื่อบุตาอักเสบเป็นการอักเสบของเนื้อเยื่อใต้อาการตาแดงและคันในเปลือกตา มักจะนำไปสู่อาการตาแดงและบวม การติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรียอาจทำให้เกิดได้

เยื่อบุตาอักเสบเฉียบพลันในผู้ป่วยโรคโควิด-19 พบได้ทั้งเป็นอาการนำก่อนอาการไข้และอาการทางระบบทางเดินหายใจ หรืออาจพบเป็นอาการเดียวของโรคโควิด-19 โดยไม่มีอาการระบบอื่น ๆ ร่วมด้วยก็ได้

การวินิจฉัยโรคเยื่อบุตาอักเสบจากไวรัส SARS-CoV2 ต้องอาศัยการตรวจหาเชื้อไวรัสจากระบบทางเดินหายใจเป็นหลัก การส่งตรวจที่นิยมคือ การตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสด้วยเทคนิคการเพิ่มปริมาณชิ้นส่วนของอาร์เอ็นเอ หรือวิธีพีซีอาร์ จากสิ่งส่งตรวจจาก nasopharynx เนื่องจากการตรวจสิ่งส่งตรวจจากตามีโอกาสพบเชือน้อย

การรักษาเยื่อบุตาอักเสบซึ่งพบในผู้ป่วยโรคโควิด-19 สามารถให้การรักษาแบบประคับประคอง

ตามอาการของโรคเหมือนเช่นวิธีการรักษาโรคเยื่อぶตา
อักเสบจากเชื้อไวรัสอื่น ๆ

การพยากรณ์ของโรคพบว่า ภายหลังจากการหาย
จากโรคเยื่อぶตาอักเสบ ไม่พบมีการเกิดภาวะแทรกซ้อน
ทางตาอื่น ๆ ตามมา

สิ่งส่งตรวจจากดวงตามีโอกาสตรวจพบเชื้อไวรัส
SARS-CoV2 ได้น้อยเมื่อเทียบกับสิ่งส่งตรวจจากระบบ
ทางเดินหายใจ เป็นผลมาจากเทคนิคการตรวจหาเชื้อ
ไวรัสจากดวงตาเอง ไม่มีความไวเพียงพอ และการเก็บ
สิ่งส่งตรวจจากผิวดวงตาจะได้เซลล์จากผิวดวงตา
มาเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการตรวจหาเชื้อไวรัส
SARS-CoV2 ถึงแม้ว่าอัตราการตรวจพบเชื้อไวรัสจะอยู่
ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับสิ่งส่งตรวจจากทางเดินหายใจ
แต่การตรวจพบไวรัสจากสิ่งส่งตรวจทางตาบ่งบอก
ได้ว่าสารคัดหลั่งหรือสิ่งส่งตรวจทางตาอาจเป็นพาหะ
ในการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส SARS-CoV2 ได้

การป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนาและการดูแล ดวงตา

๑. การรักษาความสะอาดของมือ โดยล้างมือ
ด้วยสบู่อย่างน้อย 20 วินาที หรือในกรณีที่มือไม่ได้
สกปรกอย่างชัดเจนอาจใช้แอลกอฮอล์เจล (อย่างน้อย
60% แอลกอฮอล์) แต่ไม่ควรใช้ถุงมือทดแทนการล้างมือ

๒. หลีกเลี่ยงการสัมผัสเยื่อぶบริเวณใบหน้า
เช่น ตา จมูก ปาก ด้วยมือที่ไม่ได้ล้าง หลีกเลี่ยงการ
ขยี้ตาเพราะมือที่ไม่สะอาดมีเชื้อโรคปนเปื้อน ทำให้เกิด
เยื่อぶตาอักเสบได้

๓. การสวมหน้ากากอนามัย

๔. การสวมแว่นตาป้องกันเชื้อ ควรใช้แว่นตา
หรือหน้ากากพลาสติกเพื่อป้องกันการโดนสารคัดหลั่ง
ต่าง ๆ เข้าตา ซึ่งการใช้แว่นสายตาแบบปกติไม่ได้ช่วย
ป้องกันได้ทั้งหมดเนื่องจากไม่ได้คลุมด้านข้าง จึงควร
ใส่อุปกรณ์ป้องกันที่คลุมได้ครอบด้านเพิ่มเข้ามา
เพราะเชื้อไวรัส SARS-CoV2 สามารถใช้ผิวดวงตาเป็น

ช่องทางในการเข้าสู่ร่างกาย และทำให้เกิดการติดเชื้อ
ในระบบทางเดินหายใจได้

๕. ใส่แว่นสายตาแทนการใส่คอนแทกต์เลนส์
เพื่อช่วยลดความเสี่ยงการสัมผัสคอนตา

สำหรับผู้ที่ต้องใส่คอนแทกต์เลนส์ในช่วงที่
โควิด-19 ระบาด มีคำแนะนำจาก Centers for
Disease Control and Prevention (CDC) สหรัฐอเมริกา
และ American Optometric Association (AOA) ระบุ
ว่า ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานว่าผู้ที่ใส่คอนแทกต์เลนส์
มีความเสี่ยงต่อการติดโรคโควิด-19 มากกว่าผู้ที่ใส่แว่นตา
โดยคนทั่วไปที่มีสุขภาพแข็งแรงสามารถใส่คอนแทกต์เลนส์
ได้ตามปกติ แต่ควรดูแลการใส่อย่างถูกสุขลักษณะ
เพื่อป้องกันการติดต่อของโรคที่ติดต่อกันจากการใส่
คอนแทกต์เลนส์ คือ ก่อนใส่คอนแทกต์เลนส์ต้องล้างมือ
ให้สะอาดด้วยสบู่อย่างน้อย ๒๐ วินาที และเช็ดมือ
ให้แห้งด้วยกระดาษเช็ดมือที่สะอาด ถอดล้าง
ทำความสะอาดคอนแทกต์เลนส์ให้ถูกวิธี และหาก
ป่วยเป็นไข้มีน้ำมูก ไอ จาม ไม่ควรใช้คอนแทกต์เลนส์
น้ำยาล้างคอนแทกต์เลนส์กลุ่ม Hydrogen
Peroxide-Based Systems มีความสามารถในการ
ฆ่าเชื้อไวรัสที่ก่อโรคโควิด-19 ได้ แต่น้ำยากลุ่มนี้
จะต้องระมัดระวังในการใช้อย่างมาก ห้ามนำน้ำยาใส่
เข้าดวงตาโดยตรงเนื่องจากเป็น Hydrogen Peroxide
ทำให้เกิดการระคายเคืองตามมา หากจะใช้ต้องแช่ใน
ดิลูชันพิเศษให้ครบชั่วโมงตามคำแนะนำ จึงสามารถนำ
คอนแทกต์เลนส์มาใช้ได้

สำหรับน้ำยาล้างคอนแทกต์เลนส์กลุ่ม
Multipurpose Solution ที่นิยมในประเทศไทยและ
การใช้ทำความสะอาดโดย Ultrasonic Cleaners
ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอในทางวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถึงความสามารถในการฆ่าเชื้อไวรัสโควิด-19 แนะนำ
ให้ดูแลรักษาความสะอาดในการใส่คอนแทกต์เลนส์
อย่างเคร่งครัด

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

พระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติด
ให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกวรรคสามของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๓๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันพืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๑๒ แต่ในหลายประเทศมิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษประกอบกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๗๒ มิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและบริบทของสังคมไทยในบางพื้นที่ที่มีการบริโภคพืชกระท่อมตามวิถีชาวบ้าน สมควรยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก หน้า ๑ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๑๐
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา
พระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ซ/๑) (ซ/๒) และ (ซ/๓) ของ (๙) ของ ข. กองบัญชาการหรือ
ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

“(ซ/๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาบุคคลเพื่อเข้ารับราชการตำรวจ

(ซ/๒) ดำเนินการวิเคราะห์ค้นหาความจำเป็นในการฝึกอบรม การสร้างและพัฒนาหลักสูตรระบบ
การเรียนการสอน จัดฝึกอบรมก่อนเข้ารับราชการตำรวจ และจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของข้าราชการ
ตำรวจ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัด

(ซ/๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน
เพื่อสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัย
ในกิจการของตำรวจ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการสรรหาบุคคลเพื่อเข้ารับราชการตำรวจและการฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นอำนาจหน้าที่ของกองบัญชาการการศึกษา และเนื่องจากกองบัญชาการศึกษามีหน้าที่ฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้แก่ส่วนราชการหลายแห่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งผลให้การสรรหาและพัฒนาบุคลากรของกองบัญชาการตำรวจนครบาลขาดความคล่องตัว สมควรกำหนดให้กองบัญชาการตำรวจนครบาลดำเนินการดังกล่าวได้เอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก หน้า ๒๓/ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

พระราชกฤษฎีกา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนา

สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเหรียญเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ลักษณะเป็นเหรียญกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๒ มิลลิเมตร ทำด้วยเงิน ด้านหน้ากลางเหรียญมีพระรูปสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ผินพระพักตร์ทางเบื้องขวา ทรงกนกทลเพชร ทรงฉลองพระองค์ชุดไทย ทรงสะพักปีกลายทรงสายสร้อยแห่งเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ และทรงสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวรารภรณ์ พระอังสาเบื้องซ้ายทรงประดับดวงตราปฐมจุลจอมเกล้าและเหรียญรัตนาภรณ์ ชั้นที่ ๑ พระอังสาเบื้องขวาทรงประดับเข็มที่ระลึกตราสัญลักษณ์พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ ภายในวงขอบเหรียญเบื้องล่างมีข้อความว่า “สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา

พัชรสุธาพิมลลักษณ์ พระบรมราชินี” ด้านหลังกลางเหรียญมีอักษรพระนามาภิไธย “สท” อยู่ภายใต้มงกุฎ
ขัตติยราชনারี ภายในวงขอบเหรียญเบื้องบนมีข้อความว่า “พระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุธาพิมลลักษณ์ พระบรมราชินี” เบื้องล่างมีข้อความว่า “๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒” โดยมีลายไทยประดิษฐ์คั่น
ระหว่างข้อความเบื้องบนกับเบื้องล่างทั้งสองข้าง ด้านหน้าขอบนอกเหรียญเบื้องบนมีอักษรพระนามาภิไธย “สท”
อยู่ภายใต้มงกุฎขัตติยราชনারี ด้านหลังขอบนอกเหรียญมีห่วงสำหรับบุรุษใช้ห้อยกับแพรแถบ กว้าง ๓๒ มิลลิเมตร
พื้นของแพรแถบเป็นสีม่วงอันเป็นสีประจำวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ์
พระบรมราชินี ด้านขวาและด้านซ้ายของแพรแถบเป็นริ้วสีเหลือง หมายถึง สีประจำพระบรมราชจักรีวงศ์
ขอบของริ้วสีเหลืองเป็นริ้วสีขาวเล็ก หมายถึง น้ำพระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา สำหรับสตรีใช้ห้อย
กับแพรแถบดังกล่าวผูกเป็นรูปแมลงปอ

มาตรา ๔ บุคคลมีสิทธิประดับเหรียญนี้ได้

มาตรา ๕ การประดับเหรียญนี้ให้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่ประดับอย่าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับโดยใช้ห้อยคอหรือโดยใช้เป็นเข็มกลัดเสื้อโดยไม่มีแพรแถบก็ได้

มาตรา ๖ ให้กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างและการจำหน่ายเหรียญ
เฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ์ พระบรมราชินี
๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้คือ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า
สุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ์ พระบรมราชินี และเผยแพร่พระเกียรติคุณของพระองค์ท่านให้แผ่ไพศาลไปทั้งภายใน
ประเทศและนานาชาติ ตลอดจนน้อมนำจิตใจของปวงชนชาวไทยให้แสดงความกตัญญูเทวที่และความจงรักภักดี
อีกทั้งสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชนทุกหมู่เหล่า สมควรให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ์ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม
๒๕๖๒ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๒๔ ก หน้า ๑ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับ
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหน่วยงานและกิจการ
ที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓/๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๔ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกา
ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุม
ข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการ
ที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่
๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงาน และกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติบางส่วนแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับแก่บางหน่วยงานและบางกิจการในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ อันเนื่องจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดนั้นมีรายละเอียดมากและซับซ้อน กับต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของ กฎหมาย ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และรุนแรงยิ่งขึ้นจนถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ควบคุม ข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานและกิจการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวนมากทั่วประเทศยังไม่พร้อม ที่จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบที่จะเกิดขึ้น สมควรขยาย ระยะเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ ออกไปอีกจนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๑ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

กฎกระทรวง
แบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่น
ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๑๘)

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก (ณ) ของ (๒) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗/๑) ของ (๒) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

“(๗/๑) ศูนย์ฝึกอบรม ประกอบด้วย

- (๑) ฝ่ายอำนวยการ
- (๒) ฝ่ายบริการการศึกษา
- (๓) ฝ่ายปกครองและการฝึก
- (๔) กลุ่มงานอาจารย์”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก (ณ) ของ (๑) ของ ๒. กองบัญชาการ ในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗/๑) ของ (๑) ของ ๒. กองบัญชาการ ในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

“(๗/๑) ศูนย์ฝึกอบรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) บริหารและพัฒนาการศึกษาตามระเบียบแบบแผนและหลักสูตร ตลอดจนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและระบบการเรียนการสอน

๒) ผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวนตามความต้องการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

๓) ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

๔) ติดต่อและประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่นเพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำ

ความคิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการรักษาความปลอดภัย
ของประชาชนตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่

๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสรรหาบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่ง และการสอบเพื่อบรรจุบุคคล
เข้ารับราชการตำรวจ

๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ
ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมาย”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะศูนย์ฝึกอบรม
จากหน่วยงานระดับกองกำกับการเป็นระดับกองบังคับการ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล และแก้ไข
เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพ
ของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้อง
ออกกฎกระทรวงนี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๖ ก หน้า ๔๑ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๘ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็น วรรคหก ของข้อ ๒๗ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

“การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง อาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อุดม เต็มพิทยาไพสิฐ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง หน้า ๗ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหาย
และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกับภารกิจในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คนหาย” หมายความว่า บุคคลซึ่งหายไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่โดยไม่สามารถติดต่อได้ หรือไม่มีใครรู้แน่ชัดว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่

“คนนิรนาม” หมายความว่า ผู้ซึ่งไม่ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล และไม่มีหลักฐานแสดงตัวตน ทั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมาแล้ว

“ศพนิรนาม” หมายความว่า ศพหรือชิ้นส่วนอวัยวะของมนุษย์ที่ทำให้เชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีบุคคลใดเสียชีวิต โดยไม่สามารถระบุได้ว่าศพหรือชิ้นส่วนอวัยวะนั้นเป็นบุคคลใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการรับแจ้งติดตาม สืบสวน สอบสวน หรือพิสูจน์เกี่ยวกับคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม

ข้อ ๕ การดำเนินการตามระเบียบนี้ต้องไม่กระทบต่อการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าพนักงาน

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม เรียกโดยย่อว่า “ค.พ.ศ.” ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้บังคับการสถาบันนิติเวชวิทยา ผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ และผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านการพิสูจน์หลักฐาน ด้านกฎหมาย ด้านสิทธิมนุษยชน และด้านสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง

ให้ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์แต่งตั้งข้าราชการของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๗/ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ค.พ.ศ. มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๙ ค.พ.ศ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบาย แผนแม่บท และแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านการติดตามคนหาย และการพิสูจน์ คนนิรนามและศพนิรนาม เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นหรือขอเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม

(๓) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการติดตามคนหาย และการพิสูจน์ คนนิรนามและศพนิรนามของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบในการแจ้ง การจัดเก็บ การรวบรวม และการประสานข้อมูล เกี่ยวกับคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามตามระเบียบนี้

(๕) กำหนดแนวทางให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม

(๖) สนับสนุนและส่งเสริมภาคเอกชนและประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ค.พ.ศ. มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๐ การประชุม ค.พ.ศ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือก กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๑ การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ ค.พ.ศ. หรือคณะอนุกรรมการ อาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจัดส่งเอกสารหรือข้อมูล หรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตาม ความจำเป็น

ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของ ค.พ.ศ. คณะอนุกรรมการ และ สำนักงานตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ ค.พ.ศ. และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการ งานวิชาการ งานการประชุม และงานเลขานุการของ ค.พ.ศ.

(๒) รับแจ้ง จัดเก็บ รวบรวม และประสานข้อมูลเกี่ยวกับคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามจาก หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน และประชาชน

(๓) วิเคราะห์ ประเมินผล และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม เพื่อจัดทำรายงานเสนอต่อ ค.พ.ศ.

(๔) ช่วยเหลือ สนับสนุน และประสานงานการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนาม แก่หน่วยงานของรัฐ

(๕) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อเป็น ช่องทางในการช่วยเหลือและสนับสนุนการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนามของ หน่วยงานของรัฐ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ค.พ.ศ. มอบหมาย

ข้อ ๑๔ เมื่อหน่วยงานของรัฐใดได้รับแจ้งว่ามีคนหาย ให้หน่วยงานของรัฐนั้นแจ้งข้อมูลดังกล่าว ให้สำนักงานและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบโดยเร็ว และจัดส่งตัวผู้แจ้งพร้อมข้อมูลดังกล่าวไปยัง สถานีตำรวจใกล้เคียงทันที เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๑๕ เมื่อหน่วยงานของรัฐใดได้พบตัวคนหายแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นรีบแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานทราบโดยเร็ว เพื่อจำหน่ายชื่อบุคคลนั้นออกจากข้อมูลคนหาย

ในกรณีที่สำนักงานเป็นผู้พบตัวคนหายก่อน ให้สำนักงานรีบจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวและจัดส่งตัวบุคคลที่พบพร้อมข้อมูลนั้นไปยังสถานีตำรวจใกล้เคียงทันที แล้วแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้สำนักงานแจ้งการพบตัวคนหายต่อหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งคนหายตามข้อ ๑๔ ด้วย

ข้อ ๑๖ เมื่อหน่วยงานของรัฐใดได้รับแจ้งว่าพบคนนิรนาม ให้หน่วยงานของรัฐนั้นจัดเก็บข้อมูลและแจ้งให้สำนักงานทราบโดยเร็ว แล้วดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๑๗ เมื่อหน่วยงานของรัฐใดสามารถระบุคนนิรนามได้ว่าเป็นบุคคลใด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นรีบแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานทราบโดยเร็ว เพื่อจำหน่ายชื่อบุคคลนั้นออกจากข้อมูลคนนิรนาม

ในกรณีที่สำนักงานเป็นผู้ระบุคนนิรนามได้ว่าเป็นบุคคลใด ให้สำนักงานรีบจัดเก็บข้อมูลที่ตรวจพิสูจน์ได้และแจ้งข้อมูลดังกล่าวต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบทันที เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๑๘ เมื่อหน่วยงานของรัฐใดได้รับแจ้งว่ามีกรณีการพบศพนิรนาม ให้หน่วยงานของรัฐนั้นแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่มิใช่ผู้มาแจ้งต่อสำนักงานว่ามีการพบศพนิรนาม ให้สำนักงานรีบจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวและจัดส่งตัวผู้แจ้งพร้อมข้อมูลนั้นไปยังสถานีตำรวจใกล้เคียงทันที เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใดไม่สามารถระบุได้ว่าศพนิรนามเป็นบุคคลใด หรือศพนิรนามที่ต้องทำการตรวจพิสูจน์มีจำนวนมาก หน่วยงานของรัฐนั้นอาจร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ดำเนินการตรวจพิสูจน์ศพนิรนามดังกล่าวก็ได้

เมื่อสำนักงานได้ตรวจพิสูจน์ศพนิรนามตามวรรคหนึ่งแล้ว สามารถระบุได้ว่าเป็นบุคคลใด ให้สำนักงานรีบจัดเก็บข้อมูลที่ตรวจพิสูจน์ได้ และแจ้งข้อมูลดังกล่าวต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบทันที เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม ให้สำนักงานแจ้งข้อมูลตามข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบด้วย และให้สำนักงานและสำนักงานตำรวจแห่งชาติประสานงานกันในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับคนหายและศพนิรนาม

ข้อ ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์คนนิรนาม ให้สำนักงานแจ้งข้อมูลตามข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนที่ดำเนินการด้านคนนิรนามทราบด้วย และให้หน่วยงานที่ดำเนินการด้านคนนิรนามประสานงานกันในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับคนนิรนาม

ข้อ ๒๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบในการแจ้ง การจัดเก็บ การรวบรวม การประสานข้อมูล และการดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับคนหาย คนนิรนาม หรือศพนิรนามตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่ ค.พ.ศ. ประกาศกำหนด

ข้อ ๒๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๕๘ ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหาย และการพิสูจน์คนนิรนามและ

ศพนินรนาม ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามข้อ ๓๗ แห่งระเบียบนี้ ทั้งนี้ ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบในการแจ้ง การจัดเก็บ การรวบรวม และการประสานข้อมูลเกี่ยวกับคนหายและศพนินรนามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุน การปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนินรนาม พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังมีผลใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบในการแจ้ง การจัดเก็บ การรวบรวม และการประสานข้อมูลเกี่ยวกับคนหาย คนนินรนาม และศพนินรนามตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๕ ให้คณะอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสนับสนุน การปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนินรนาม พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นใหม่ตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๙ง หน้า ๑ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยงานสารบรรณ

(ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ เพื่อรองรับและสนับสนุนการปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ ๓ และข้อ ๑๐ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และข้อ ๘ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์” ในข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือผ่านระบบสื่อสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมถึงการรับส่งโดยใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของส่วนราชการหรือที่ส่วนราชการจัดให้แก่เจ้าหน้าที่ และระบบสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนดด้วย”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “หนังสืออิเล็กทรอนิกส์” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์” และคำว่า “ส่วนราชการ” ในข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

“หนังสืออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า หนังสือราชการที่จัดทำและได้รับ ส่ง หรือเก็บรักษาด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของข้อ ๒๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

“ในกรณีที่บันทึกจัดทำในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยการพิมพ์ข้อความในไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบสื่อสารอื่นใดที่มีการยืนยันตัวตน จะพิมพ์ชื่อผู้บันทึกแทนการลงลายมือชื่อก็ได้ และจะไม่ลงวัน เดือน ปีที่บันทึกก็ได้หากระบบมีการบันทึกวัน เดือน ปีไว้อยู่แล้ว”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สื่อกลางบันทึกข้อมูลตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า สื่อใด ๆ ที่อาจใช้บันทึกข้อมูลได้ด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมตลอดทั้งพื้นที่ที่ส่วนราชการใช้ในการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วย เช่น บริการคลาวด์ (cloud computing)”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๙ การติดต่อราชการให้ดำเนินการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก เว้นแต่กรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารลับชั้นลับที่สุดตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ หรือเป็นสิ่งที่มีความลับของทางราชการชั้นลับที่สุดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้

ในกรณีติดต่อราชการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้ส่งตรวจสอบผลการส่งทุกครั้ง และให้ผู้รับแจ้งตอบรับเพื่อยืนยันว่าหนังสือได้จัดส่งไปยังผู้รับเรียบร้อยแล้ว ถ้าได้รับการแจ้งตอบรับแล้ว ส่วนราชการผู้ส่งไม่ต้องจัดส่งหนังสือเป็นเอกสารตามไปอีก

การส่งข้อความทางเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร วิทยุกระจายเสียง ให้ผู้รับปฏิบัติ เช่นเดียวกับได้รับหนังสือ ในกรณีที่จำเป็นต้องยืนยันเป็นหนังสือ ให้ทำหนังสือยืนยันตามไปทันที สำหรับกรณีที่ข้อความที่ส่งไม่มีหลักฐานปรากฏชัดแจ้ง ให้ผู้ส่งและผู้รับบันทึกข้อความไว้เป็นหลักฐาน

การส่งหรือจัดเก็บข้อความตามวรรคสามด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือเป็นการบันทึกข้อความไว้เป็นหลักฐานแล้ว”

ข้อ ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๙/๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

“ข้อ ๒๙/๑ ให้ส่วนราชการจัดให้มีทะเบียนหนังสือรับ ทะเบียนหนังสือส่ง บัญชีหนังสือส่งเก็บ ทะเบียนหนังสือเก็บ บัญชีส่งมอบหนังสือครบ ๒๐ ปี บัญชีหนังสือครบ ๒๐ ปีที่ขอเก็บเอง บัญชีฝากหนังสือ และบัญชีหนังสือขอทำลาย ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยกรอกรายละเอียดเช่นเดียวกับทะเบียนหรือบัญชีในรูปแบบเอกสาร

ทะเบียนหรือบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่งจะอยู่ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์หรือจัดทำโดยใช้โปรแกรม เช่น Microsoft Excel หรือ Google Sheets หรือ Apple Numbers หรือแอปพลิเคชันอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อมีทะเบียนหรือบัญชีดังกล่าวในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ไม่ต้องจัดทำทะเบียนหรือบัญชีใดเป็นเอกสารอีก”

ข้อ ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของข้อ ๓๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

“หนังสือที่จัดทำขึ้นตามวรรคหนึ่งและหน่วยงานสารบรรณกลางได้ส่งหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้ถือว่าการเก็บสำเนาหนังสือไว้ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งนั้นเป็นการเก็บสำเนาไว้ที่หน่วยงานสารบรรณกลางตามวรรคหนึ่งแล้ว ทั้งนี้ โดยไม่ต้องเก็บเป็นเอกสารอีก”

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๘๙/๑ ข้อ ๘๙/๒ ข้อ ๘๙/๓ ข้อ ๘๙/๔ และข้อ ๘๙/๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

“หมวด ๕
ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๔๙/๑ ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์สำหรับปฏิบัติงานสารบรรณ หรืออย่างน้อยต้องมีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางสำหรับการรับและการส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ของส่วนราชการนั้น

ในกรณีที่ส่วนราชการใดมีหน่วยงานในสังกัดตั้งอยู่ในภูมิภาค หรือมีหน่วยงานในสังกัดที่จำเป็นต้องมี หน่วยงานสารบรรณกลางแยกต่างหากจากส่วนกลางเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ หรือมีเหตุจำเป็น อื่นใดให้ต้องมีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางตามวรรคหนึ่งของตนเอง ส่วนราชการนั้นจะอนุญาตหรือ จัดให้หน่วยงานในสังกัดดังกล่าวมีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางเฉพาะสำหรับการรับและการส่งหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานนั้นก็ได้

ให้ส่วนราชการประกาศเผยแพร่ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ในเว็บไซต์ของส่วนราชการนั้น และให้แจ้งไปยังสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เพื่อรวบรวม เผยแพร่พร้อมกับหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบหนังสือที่ส่งมายังที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ดังกล่าวด้วย

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) รวบรวมที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลาง ของหน่วยงานของรัฐทั้งหมดเพื่อเผยแพร่ในที่เดียวกับที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลางของส่วนราชการ ตามวรรคสามด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการด้วย ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๖ ทั้งนี้ โดยไม่รวมถึงการใช้ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการโดยไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๗

ข้อ ๔๙/๒ ให้นำความในข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓ ข้อ ๔๓/ ข้อ ๔๔ และข้อ ๕๙ มาใช้บังคับแก่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่หน่วยงานสารบรรณกลางของส่วนราชการมีความจำเป็นต้องพิมพ์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้รับออกเป็นเอกสารเพื่อดำเนินการ ให้นำความในข้อ ๓๗ มาใช้บังคับด้วย

ข้อ ๔๙/๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานสารบรรณในการรับหรือส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้เวลาที่ปรากฏในระบบว่าส่วนราชการได้รับหรือได้ส่งหนังสือไว้ในทะเบียนหนังสือรับหรือทะเบียนหนังสือส่ง แล้วแต่กรณี ไว้เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการด้วย โดยในกรณีที่ได้ส่งไปทางที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับ แจ้งไว้หรือที่ได้มีการประกาศเผยแพร่ตามข้อ ๔๙/๑ แล้ว แต่ไม่สำเร็จ ให้ลงวันและเวลาที่ปรากฏในระบบว่า ได้จัดส่งครั้งแรกเป็นวันและเวลาที่ได้ส่งหนังสือ

ข้อ ๘๙/๔ การเก็บหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากการเก็บไว้ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นผลจากที่ได้มีการรับหรือการส่งหนังสือนั้น ให้มีการสำรองข้อมูล (backup) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้อีกแห่ง เป็นอย่างน้อยด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เก็บรักษาไว้ในการสำรองข้อมูลตามวรรคหนึ่ง และที่ส่งให้สำนักหอจดหมายเหตุ แห่งชาติ กรมศิลปากร ตามข้อ ๕๘ ให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐาน เช่น PDF ความละเอียดไม่น้อยกว่า ๑๕๐ dpi และให้นำหลักเกณฑ์การตั้งชื่อไฟล์ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๗ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๘๙/๕ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไม่มีอายุการเก็บหนังสือ โดยปกติให้เก็บไว้ตลอดไป เว้นแต่กรณี มีความจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่จัดเก็บในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของส่วนราชการ หรือมีเหตุผลความจำเป็น อื่นใด หัวหน้าส่วนราชการจะมีคำสั่งให้ทำลายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้เอกสารจดหมายเหตุตามกฎหมาย ว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติ ที่เก็บมาเป็นเวลาเกินกว่า ๑๐ ปีแล้วก็ได้ โดยในการทำลายให้ใช้วิธีลบออกจากระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และให้ลบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เก็บไว้เป็นเวลานานที่สุดย้อนขึ้นมา

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เก็บรักษาไว้ในการสำรองข้อมูลของ ส่วนราชการตามข้อ ๘๙/๔ ด้วยโดยอนุโลม โดยหัวหน้าส่วนราชการจะมีคำสั่งให้ทำลายได้เฉพาะหนังสือที่เก็บ มาเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี ซึ่งได้มีการส่งให้สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร ตามข้อ ๕๘ แล้ว

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งให้ทำลายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้นำความในส่วนที่ ๓ การทำลาย ของหมวด ๓ การเก็บรักษา ยืม และทำลายหนังสือ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๑๑ ในการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของส่วนราชการ หรือมีปัญหาคูปลรรคทาง เทคนิคในการปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ หรือในการเชื่อมโยงข้อมูลหรือระบบ กับส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ส่วนราชการอาจขอรับการสนับสนุนหรือขอความช่วยเหลือจากสำนักงาน พัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

ข้อ ๑๒ การปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ รวมทั้งหนังสือ เอกสาร และสำเนาที่เกี่ยวข้อง ถ้าได้กระทำไปโดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่กำหนดไว้ ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบนี้ ให้ถือว่า ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ปฏิบัติต่อไปตามที่กำหนด ไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบนี้ และ ภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๓ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๑๓ ง หน้า ๑ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ภาคผนวก ๖

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการ ด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

๑. การรับส่งข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือและการติดต่อราชการสามารถติดต่อผ่านทางระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะต้องสนับสนุนการสร้างหนังสือให้เป็นไปตามรูปแบบที่ระเบียบกำหนด หรือจะต้องสามารถรองรับหนังสือที่สร้างโดยใช้กระดาษแล้วแปลงเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถรับส่งหนังสือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือเรียกโดยย่อว่า “อีเมล” ตามภาคผนวก ๗ ได้

๒. เมื่อได้รับหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะต้องสามารถดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

๒.๑ ออกเลขที่ทะเบียนรับและบันทึกลงในทะเบียนหนังสือรับตามลำดับติดต่อกันไปตลอดปีปฏิทิน

๒.๒ ส่งผลการรับหนังสือกลับไปยังผู้ส่งและจัดส่งให้ผู้รับภายในหน่วยงานต่อไป

๒.๓ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะต้องสามารถเก็บรักษาหนังสือที่มีการรับส่งโดยใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์หรือหนังสือที่นำเข้าภายหลังได้ และสามารถแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติของหนังสือได้

๒.๔ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะต้องสามารถแสดงวัน เดือน ปี และเวลาที่รับและส่งข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือให้ปรากฏแก่ผู้รับผู้ส่งได้ ในกรณีที่มีการโต้แย้งเรื่องวันและเวลาที่หน่วยงานทำการลงทะเบียนรับหนังสือ ให้ในวันและเวลาที่หนังสือเข้าสู่ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ผู้รับประกอบการพิจารณาวันและเวลาการรับส่งหนังสือของผู้รับผู้ส่ง คือ วันและเวลาที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้ลงทะเบียนรับส่งหนังสือในระบบ

๒.๕ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะต้องสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลหนังสือที่มีการจัดเก็บไว้

๒.๖ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีระบบสำรองข้อมูล (backup system) ที่สามารถกู้คืนข้อมูลเพื่อป้องกันการเสียหายหรือสูญหายของข้อมูลนั้น

๓. คุณสมบัติด้านความปลอดภัยขั้นต่ำ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยต้องสามารถกำหนดสิทธิผู้ใช้ (user) ในการเปิด รับ หรือส่งหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นรายบุคคลได้ และต้องสามารถตรวจสอบยืนยันผู้ใช้โดยวิธีการถามชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านเป็นอย่างต่ำ

๔. การรับ การส่ง และการเก็บรักษาหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการขั้นต่ำ ดังต่อไปนี้

๔.๑ หลักเกณฑ์และวิธีการทั่วไป

๔.๑.๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสารบรรณกลางคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อทำหน้าที่รับส่งหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าถึงเอกสารชั้นความลับเพื่อทำหน้าที่รับส่งหนังสือที่มีชั้นความลับเฉพาะในชั้นลับหรือลับมากด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

๔.๑.๒ ให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการมอบหมายหรือแต่งตั้งตาม ๔.๑.๑ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและหนังสือที่ได้รับในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของส่วนราชการเป็นประจำตามที่หัวหน้าส่วนราชการ

กำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าวันละสองครั้งในเวลาราชการ อย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงเช้าและอย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงบ่าย

๔.๑.๓ ให้ผู้ใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จัดเก็บข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือที่หน่วยงานได้รับไว้ในสื่อกลางบันทึกข้อมูลตามที่ระเบียบกำหนด และลบข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือที่ไม่จำเป็นต้องใช้งานแล้ว โดยดำเนินการเป็นประจำตามระยะเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด

๔.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการเฉพาะ

๔.๒.๑ การส่งหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วยกรร่างหนังสือวิธีการที่สามารถระบุตัวตนและสามารถแสดงเจตนาของเจ้าของลายมือชื่อ (เช่น การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน) ออกเลขที่หนังสือ บันทึกลงในทะเบียนหนังสือส่ง เก็บรักษาสำเนาหนังสือและส่งหนังสือไปหน่วยงานผู้รับ

๔.๒.๒ เมื่อได้ส่งหนังสือด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ส่วนราชการผู้ส่งไม่ต้องจัดส่งหนังสือเป็นเอกสารอีก โดยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ต้องสามารถแสดงผลโดยอัตโนมัติในระบบของผู้ส่งกรณีที่ไม่สามารถส่งหนังสือไปยังผู้รับได้ และผู้ส่งต้องตรวจผลการส่งทุกครั้งเพื่อยืนยันว่าหนังสือได้จัดส่งไปยังผู้รับเรียบร้อยแล้ว

๔.๒.๓ การส่งหนังสือที่มีชั้นความลับ ในชั้นลับและลับมากด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้ใช้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าถึงเอกสารชั้นความลับเป็นผู้ส่งผ่านระบบการรักษาความปลอดภัยโดยสามารถทำการเข้ารหัสข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือเพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตสามารถอ่านข้อความได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

ภาคผนวก ๓/

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการ โดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

๑. ให้ส่วนราชการจัดให้มีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือเรียกโดยย่อว่า “อีเมล” กลางของส่วนราชการ เพื่อการรับส่งข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการ โดยให้ใช้ชื่อ saraban ตามด้วยชื่อโดเมน (domain name) ของส่วนราชการนั้น หรืออย่างน้อยต้องลงท้ายด้วยชื่อโดเมนของส่วนราชการต้นสังกัด ตัวอย่างเช่น

ราชการบริหารส่วนกลาง	saraban@opm.go.th saraban@dwr.mail.go.th
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค	saraban-phayao@moi.go.th saraban_lampang@dopa.go.th
ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	saraban@sriachacity.go.th saraban_6301209@dla.go.th

ส่วนราชการอาจจัดหาลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (digital signature) เพื่อใช้รับรองหนังสือของส่วนราชการที่จะส่งทางอีเมลด้วยก็ได้

๒. ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสารบรรณกลางคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่รับหนังสือทางที่อยู่อีเมลตามข้อ ๑ รวมทั้งตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการที่ได้รับในระบบอีเมลของส่วนราชการเป็นประจำตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบในโฟลเดอร์อีเมลขยะและโฟลเดอร์อื่นใดที่อาจมีอีเมลเข้ามาได้ ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าวันละสองครั้งในเวลาราชการอย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงเช้าและอย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงบ่าย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งตรวจสอบพบอีเมลขยะหรืออีเมลโฆษณา เช่น Spam mail หรือ Junk mail หรือ Hoax mail ไม่ควรเปิดอีเมลนั้น และห้ามมิให้ตอบกลับ เปิดเอกสารหรือคลิกลิงก์ที่แนบมากับอีเมลนั้นโดยเด็ดขาด โดยให้เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งลบอีเมลนั้นทิ้งทันที

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งตรวจสอบพบอีเมลที่ส่งมาจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในโฟลเดอร์อีเมลขยะหรือโฟลเดอร์อื่นใด ให้ย้ายไปยังกล่องจดหมายเข้า (inbox) แล้วดำเนินการตามข้อ ๓ ต่อไป

๓. เมื่อได้รับอีเมลจากภายนอก ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสารบรรณกลางที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๒ ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ลงทะเบียนรับหนังสือที่แนบมากับอีเมลนั้นในทะเบียนหนังสือรับตามข้อ ๓๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

๓.๒ แจ้งยืนยันการได้รับอีเมลโดยการตอบกลับ (reply) อีเมลนั้นไปยังที่อยู่อีเมลที่ส่งมาหรือที่อยู่อีเมลอื่นใดตามที่ผู้ส่งได้ระบุไว้ ภายในวันทำการที่ได้รับอีเมลนั้น หรือในกรณีที่ได้รับภายหลัง ๑๖.๓๐ นาฬิกา ให้ตอบกลับอย่างช้าไม่เกิน ๑๐.๐๐ นาฬิกา ของวันทำการถัดไป ทั้งนี้ เนื้อหาของอีเมลที่ตอบกลับยืนยันอย่างน้อยต้องมีข้อความระบุว่าส่วนราชการนั้นได้รับอีเมลแล้วพร้อมทั้งระบุหมายเลขโทรศัพท์ของส่วนราชการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วย ตัวอย่างเช่น

“ได้รับอีเมลของท่านแล้ว

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

0 2283 4244

Your e-mail is well received.

Office of the Permanent Secretary, Prime Minister’s Office

+66 2283 4244”

๓.๓ สำรองข้อมูล (backup) อีเมลนั้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด ซึ่งต้องสามารถเรียกดูในภายหลังได้ เช่น การส่งเข้าอีเมลของส่วนราชการที่กำหนดขึ้นเพื่อสำรองข้อมูลเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ การจัดเก็บหรือสำรองข้อมูลหนังสือราชการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้นำหลักเกณฑ์การตั้งชื่อไฟล์ในข้อ ๔ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

๓.๔ ในกรณีที่ส่วนราชการนั้นมีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้นำเข้าระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่ส่วนราชการนั้นไม่มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ให้พิมพ์ออก (print out) เป็นเอกสารแล้วดำเนินการต่อไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ

๓.๕ การจัดส่งอีเมลที่ได้ลงทะเบียนรับแล้วให้ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในส่วนราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด

๓.๖ ในกรณีที่ส่วนราชการได้รับหนังสือราชการที่มีชั้นความลับ ในชั้นลับหรือลับมาก ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ

ในกรณีที่ส่วนราชการได้รับหนังสือราชการที่มีชั้นความลับ ในชั้นลับที่สุด ให้ติดต่อผู้ส่งเพื่อแจ้งให้ทราบหนังสือฉบับนั้นไม่อาจส่งและรับด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และขอให้ดำเนินการส่งใหม่อีกครั้งเป็นเอกสาร เมื่อได้แจ้งแล้วให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสารบรรณกลางลบอีเมลนั้นทิ้งทันที

การพิมพ์หนังสือตามวรรคหนึ่งออกเป็นเอกสาร ให้นำทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าถึงเอกสารลับแต่ละระดับเป็นผู้ดำเนินการ ในระหว่างการดำเนินการดังกล่าวต้องระมัดระวังมิให้บุคคลอื่นใดอ่านหรือเข้าถึงอีเมลและหนังสือฉบับนั้นได้

๓.๗ ในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ได้รับหนังสือราชการถึงส่วนราชการทางที่อยู่อีเมลอื่นที่ไม่ใช่ที่อยู่อีเมลกลางตามข้อ ๑ เช่น ที่อยู่อีเมลของหน่วยงานภายในหรือที่อยู่อีเมลของเจ้าหน้าที่ที่ส่วนราชการจัดให้เจ้าหน้าที่นั้นในการปฏิบัติงาน ให้เป็นหน้าที่ของผู้ดูแลหรือใช้งานที่อยู่อีเมลนั้นที่จะส่งต่อ (forward) ไปยังที่อยู่อีเมลกลางตามข้อ ๑ เพื่อดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดในข้อนี้ และให้เจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ ส่งอีเมลแจ้งกลับไปยังผู้ส่งเพื่อทราบที่อยู่อีเมลที่ถูกต้องสำหรับการจัดส่งครั้งต่อไปด้วย

๓.๘ การดำเนินการตามข้อ ๓ อาจใช้ระบบอัตโนมัติที่ให้ผลลัพธ์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดก็ได้

๔. การจัดทำข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือราชการเพื่อส่งทางอีเมล ให้ส่วนราชการดำเนินการดังนี้

๔.๑ จัดทำร่างหนังสือให้ผู้มีอำนาจลงชื่อหรือให้ความเห็นชอบร่างหนังสือที่จะส่งออกไปภายนอก

๔.๒ เมื่อผู้มีอำนาจลงชื่อได้ลงลายมือชื่อหรือให้ความเห็นชอบหนังสือแล้ว ให้เจ้าของเรื่องตรวจสอบความเรียบร้อยของหนังสือและสิ่งที่จะส่งไปด้วย และให้ประสานหน่วยงานสารบรรณกลางเพื่อกำหนด

เลขทะเบียนหนังสือส่งและลงรายการทะเบียนหนังสือส่งตามข้อ ๔๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ แล้วนำเลขดังกล่าวมากำหนดไว้ในหนังสือที่จะส่งไปภายนอก

ในกรณีที่ส่วนราชการใดใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในการส่งหนังสือทางอีเมล โดยระบบดังกล่าวสามารถจัดทำหนังสือและออกเลขหนังสือได้โดยอัตโนมัติเมื่อผู้มีอำนาจลงชื่อได้แสดงเจตนาเห็นชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าได้ปฏิบัติตาม ๔.๒ แล้ว

๔.๓ ให้เจ้าของเรื่องแปลงหนังสือและสิ่งที่จะส่งไปด้วยให้เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ประเภท PDF เป็นไฟล์เดียว ความละเอียดไม่น้อยกว่า ๓๐๐ dpi เว้นแต่กรณีที่สิ่งที่จะส่งไปด้วยมีจำนวนหน้ามากจะแยกไฟล์ต่างหากก็ได้ และให้ตั้งชื่อไฟล์ตามหลักเกณฑ์และลำดับ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ ชื่อไฟล์ให้ใช้เลขอารบิก และใช้เครื่องหมายขีดล่าง (_) แทนการเว้นวรรคหรือเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์พิเศษที่สงวนไม่ให้ใช้ในชื่อไฟล์ (reserved characters) เช่น (/) (.) หรือ (\$)

๔.๓.๑ ปีพุทธศักราช

๔.๓.๒ รหัสตัวอักษรโรมันประจำส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายภาคผนวกนี้

๔.๓.๓ เลขประจำของส่วนราชการเจ้าของเรื่อง

๔.๓.๔ เลขที่ของหนังสือตามทะเบียนหนังสือส่ง

๔.๓.๕ กรณีหลายไฟล์ ให้ไฟล์สิ่งที่จะส่งไปด้วยใช้ชื่อไฟล์เดียวกับหนังสือ แล้วตามด้วยตัวเลขตั้งแต่เลข 1 เป็นต้นไปตามลำดับ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นตัวเลขเดียวกับตัวเลขของสิ่งที่ส่งมาด้วยตามที่ระบุในหนังสือหรือไม่

ตัวอย่างเช่น

2564_OPM0913_56.pdf

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

2564_OPM0913_56_1.pdf

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

2564_OPM0913_56_2.pdf

๕. การส่งข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือราชการทางอีเมล ให้ส่วนราชการดำเนินการดังนี้

๕.๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสารบรรณกลางหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดส่วนราชการนั้นคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อทำหน้าที่ส่งข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือของส่วนราชการนั้นทางอีเมล

๕.๒ ให้เจ้าของเรื่องนำส่งไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ตาม ๔.๓ รวมทั้งแจ้งที่อยู่อีเมลของผู้รับและหมายเลขโทรศัพท์ของผู้รับ (ถ้ามี) ให้เจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ เพื่อดำเนินการส่งอีเมลต่อไป

๕.๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ ได้รับเรื่องแล้ว ให้ปฏิบัติตามดังนี้

๕.๓.๑ ลงทะเบียนหนังสือส่งโดยระบุเลขทะเบียนส่งตามที่ระบุไว้ในหนังสือส่ง โดยให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการส่งหนังสือเป็นเอกสาร

๕.๓.๒ ตรวจสอบความเรียบร้อยของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ และลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (digital signature) (ถ้ามี) เพื่อรับรองความถูกต้องของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์นั้น

๕.๓.๓ เข้าสู่ระบบอีเมล โดยในการส่งหนังสือราชการ ให้ใช้ที่อยู่อีเมลกลางของส่วนราชการตามข้อ ๑ เท่านั้น

๕.๓.๔ ในส่วนชื่อเรื่องของอีเมล (subject) ให้ระบุโดยใช้ชื่อเรื่องตามที่ระบุในหนังสือ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการกำหนดชั้นความเร็ว ให้ระบุชั้นความเร็วในชื่อเรื่องของอีเมลตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) แล้ว จึงระบุชื่อเรื่อง ตัวอย่างเช่น ตัวอย่างเช่น ตัวอย่างเช่น : ขอเชิญประชุมคณะกรรมการตรวจรับพัสดุตามสัญญาเลขที่ .. ครั้งที่ ..

๕.๓.๕ ในเนื้อหาอีเมล ให้จัดรูปแบบเนื้อหาเป็น HTML โดยให้ใช้การเข้ารหัสข้อความ (text encoding) แบบ UTF-8 และใช้ตัวแบบอักษร (font) Arial หรือ Verdana หรือ Times New Roman หรือ font อื่นใดซึ่งรองรับการแสดงผลภาษาไทย และสามารถแสดงผลบนอุปกรณ์ส่วนใหญ่ได้

๕.๓.๖ เนื้อหาของอีเมลต้องมีการจัดเรียงและมีเนื้อหาของข้อความดังต่อไปนี้

๕.๓.๖.๑ คำขึ้นต้น ให้ใช้คำขึ้นต้นตามฐานะของผู้รับหนังสือตามตารางการใช้ คำขึ้นต้น สรรพนาม และคำลงท้าย ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๒ แล้วลงตำแหน่งของผู้ที่อีเมลนั้นมาถึง หรือชื่อ บุคคลในกรณีที่มีถึงตัวบุคคลไม่เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่

๕.๓.๖.๒ ข้อความ ให้ลงสรุปสาระสำคัญของเรื่องให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย หากมีความประสงค์หลายประการให้แยกเป็นข้อ ๆ

๕.๓.๖.๓ คำลงท้าย ให้ใช้คำลงท้ายตามฐานะของผู้รับหนังสือตามตารางการใช้ คำขึ้นต้น สรรพนาม และคำลงท้าย ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๒

๕.๓.๖.๔ ลงชื่อ ให้พิมพ์ชื่อส่วนราชการที่ส่งหนังสือนั้น

๕.๓.๖.๕ ข้อมูลติดต่อ ให้พิมพ์ชื่อส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือหน่วยงานที่ออก หนังสือ และหมายเลขโทรศัพท์ ทั้งนี้ ให้ระบุชื่อเจ้าหน้าที่ที่เป็นเจ้าของเรื่องและหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อกับ เจ้าหน้าที่นั้นได้ไว้ด้วย

๕.๓.๖.๖ ข้อความขอให้ตอบกลับ เพื่อขอให้ผู้รับอีเมลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แจ้งตอบกลับ (reply) ว่าได้รับอีเมลนั้นแล้ว ตัวอย่างเช่น

“หากท่านได้รับอีเมลนี้แล้วกรุณาแจ้งการได้รับกลับมายังที่อยู่อีเมลนี้ด้วย จะขอบคุณยิ่ง”

๕.๓.๖.๗ เส้นปิดข้อความ โดยให้มีเส้นประหรือเส้นทึบปิดข้อความยาวตลอด บรรทัดที่อยู่ใต้ข้อมูลติดต่อ เพื่อแสดงให้เห็นว่าสิ้นสุดเนื้อหาของอีเมล

๕.๓.๖.๘ ข้อความจำกัดความรับผิดชอบมาตรฐาน ให้พิมพ์ข้อความทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

“อีเมล (และ/หรือเอกสารแนบ) นี้เป็นข้อมูลที่เป็นความลับและอาจเป็น ข้อมูลที่เป็นเอกสิทธิ์เฉพาะบุคคล การนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้หรือเปิดเผยให้บุคคลอื่นใดล่วงรู้ เป็นการกระทำ ที่ไม่ได้รับอนุญาต หากท่านมิได้เป็นบุคคลที่อีเมลฉบับนี้ระบุถึงแล้ว กรุณาลบอีเมลนี้ออกจากคอมพิวเตอร์ที่ ท่านได้รับ ทั้งนี้ ขอขอบคุณหากท่านได้แจ้งผู้ส่งถึงการจัดส่งอีเมลผิดพลาดด้วย

This e-mail (and/or attachments) is confidential and may be privileged. Use or disclosure of it by anyone other than a designated addressee is unauthorized. If you are not an intended recipient, please delete this e-mail from the computer on which you received it. We thank you for notifying us immediately.”

๕.๓.๗ ให้ระบุที่อยู่อีเมลของผู้รับไว้ในช่อง “ถึง” (To) โดยในกรณีที่มีผู้รับหลายคน ให้เรียงลำดับที่อยู่อีเมลในช่องเดียวกัน แต่สำหรับกรณีที่ต้องส่งอีเมลที่ส่งออกเป็นสำเนาให้บุคคลอื่นใดด้วยแล้ว

ให้ระบุที่อยู่อีเมลของผู้รับสำเนาในช่อง “สำเนาถึง” (CC) โดยให้ส่งสำเนาไปยังที่อยู่อีเมลของเจ้าของเรื่องด้วย (ถ้ามี) และให้ใช้ช่อง “สำเนาถึง” (BCC) สำหรับกรณีดังต่อไปนี้

๕.๓.๓.๑ การส่งไปจัดเก็บเป็นสำเนาภายในระบบของส่วนราชการ

๕.๓.๓.๒ การส่งหนังสือไปยังผู้รับจำนวนเกินกว่าหนึ่งคนซึ่งส่วนราชการเห็นว่าจำเป็นต้องมีการปกปิดไม่ให้ผู้รับทราบว่าได้ส่งไปยังบุคคลอื่นด้วย

๕.๓.๔ ก่อนการส่งอีเมลออก ให้เจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ แนบหนังสือและสิ่งที่จะส่งไปด้วยที่เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ประเภท PDF และไฟล์อื่นใด (ถ้ามี) พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง หากเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (digital signature) (ถ้ามี) เพื่อรับรองความถูกต้อง และส่งอีเมลนั้น พร้อมทั้งบันทึกในทะเบียนหนังสือส่งด้วยว่าได้ส่งหนังสือโดยทางอีเมลแล้ว

๕.๓.๕ ในกรณีที่ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่จะแนบไปกับอีเมลมีขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะสามารถแนบไปได้แล้ว ให้นำไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไปจัดเก็บไว้ในที่ที่ผู้รับอีเมลหรือผู้รับหนังสือสามารถเข้าถึงได้ตามที่ส่วนราชการกำหนด และให้คัดลอกที่อยู่ของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์นั้นไประบุไว้ในส่วนเนื้อหาของอีเมลแทน

๕.๓.๖ ภายหลังจากได้ส่งอีเมลแล้ว หากได้รับการตอบกลับ (reply) ตาม ๓.๒ ว่าได้รับอีเมลแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ ส่งต่อ (forward) อีเมลตอบกลับดังกล่าวให้เจ้าของเรื่องทราบด้วย

๕.๓.๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่สามารถส่งอีเมลไปยังผู้รับได้แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ ตรวจสอบและแก้ไขที่อยู่อีเมลให้ถูกต้องตามที่มีการประกาศเผยแพร่หรือที่ได้ให้ไว้แก่ส่วนราชการนั้น แล้วส่งใหม่อีกครั้ง หากตรวจสอบพบว่าถูกต้องแล้วหรือไม่สามารถแก้ไขที่อยู่อีเมลได้ ให้แจ้งเจ้าของเรื่องโดยเร็ว

๕.๔ เมื่อได้รับแจ้งว่าไม่สามารถส่งอีเมลไปยังที่อยู่อีเมลของหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับอีเมลตามที่มีการประกาศเผยแพร่หรือที่ได้ให้ไว้แก่ส่วนราชการนั้น ให้เจ้าของเรื่องติดต่อหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับอีเมลเพื่อยืนยันที่อยู่อีเมลที่สามารถรับส่งได้ และแจ้งเจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ เพื่อดำเนินการส่งตาม ๕.๓ อีกครั้ง หากเจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ ส่งอีเมลไปยังที่อยู่อีเมลที่ได้รับการยืนยันหรือแจ้งใหม่แล้วแต่ยังไม่สามารถส่งได้สำเร็จ ให้ส่วนราชการนั้นดำเนินการส่งหนังสือให้หน่วยงานหรือบุคคลดังกล่าวด้วยวิธีการอื่นต่อไป เพื่อให้ส่งหนังสือนั้นได้โดยไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้รับหนังสือเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้ผู้ส่งระบุเหตุการณ์ที่ไม่สามารถส่งหนังสือนั้นโดยทางอีเมลได้ไว้ในหนังสือนั้น เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานผู้รับได้ทราบด้วย

๕.๕ กรณีอีเมลที่มีการกำหนดชั้นความเร็วประเภทด่วนที่สุด หรือมีผลให้ผู้รับต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในกำหนดเวลาแล้ว ให้เจ้าของเรื่องมีหน้าที่ติดต่อเจ้าหน้าที่ของผู้รับทางโทรศัพท์หรือช่องทางอื่นใดเพื่อยืนยันว่าได้รับหนังสือแล้วภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ ได้จัดส่งอีเมล และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้เจ้าของเรื่องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตาม ๕.๑ บันทึกไว้ในหมายเหตุของทะเบียนหนังสือส่งว่าได้ยืนยันกับผู้รับแล้ว พร้อมทั้งระบุวันและเวลาที่ได้รับการยืนยันจากผู้รับด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่ได้รับการตอบกลับว่าได้รับอีเมลแล้ว จะไม่ดำเนินการตามข้อนี้ก็ได้

๖. ในกรณีที่ส่วนราชการได้อนุญาตหรือจัดให้มีที่อยู่อีเมลกลางตามข้อ ๑ สำหรับหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค หรือหน่วยงานในสังกัดที่จำเป็นต้องมีหน่วยงานสารบรรณกลางแยกต่างหากจากส่วนกลาง หรือกรณีมีเหตุผลความจำเป็นอื่นใด ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นมอบหมายเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อทำหน้าที่รับหรือส่งหนังสือทางอีเมลกลางดังกล่าว และให้นำความในข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้บังคับแก่หน่วยงานนั้นด้วยโดยอนุโลม

รหัสตัวอักษรโรมันประจำส่วนราชการ

แนบท้ายภาคผนวก ๓/

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการ โดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

๑. รหัสตัวอักษรโรมันประจำกระทรวง ทบวง และส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กระทรวง หรือทบวง ให้กำหนดไว้ ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี	OPM
กระทรวงกลาโหม	MOD
กระทรวงการคลัง	MOF
กระทรวงการต่างประเทศ	MFA
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	MOTS
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	SDHS
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	HESI
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	MOAC
กระทรวงคมนาคม	MOT
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	MDES
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	MNRE
กระทรวงพลังงาน	MENE
กระทรวงพาณิชย์	MOC
กระทรวงมหาดไทย	MOI
กระทรวงยุติธรรม	MOJ
กระทรวงแรงงาน	MOL
กระทรวงวัฒนธรรม	MCUL
กระทรวงศึกษาธิการ	MOE
กระทรวงสาธารณสุข	MOPH
กระทรวงอุตสาหกรรม	MIND
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ONAB
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	RDPB
สำนักงานราชบัณฑิตยสภา	ORST
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	RTP
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	AMLO
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	PACC

๒. รหัสตัวอักษรโรมันประจำจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ให้กำหนดไว้ ดังนี้

กระบี่	KBI	ปราจีนบุรี	PRI	สมุทรสงคราม	SKM
กรุงเทพมหานคร	BKK	ปัตตานี	PTN	สมุทรสาคร	SKN
กาญจนบุรี	KRI	พะเยา	PYO	สระแก้ว	SKW
กาฬสินธุ์	KSN	พระนครศรีอยุธยา	AYA	สระบุรี	SRI
กำแพงเพชร	KPT	พังงา	PNA	สิงห์บุรี	SBR
ขอนแก่น	KKN	พัทลุง	PLG	สุโขทัย	STI
จันทบุรี	CHI	พิจิตร	PCK	สุพรรณบุรี	SPB
ฉะเชิงเทรา	CCO	พิษณุโลก	PLK	สุราษฎร์ธานี	SNI
ชลบุรี	CBI	เพชรบุรี	PBI	สุรินทร์	SRN
ชัยนาท	CNT	เพชรบูรณ์	PNB	หนองคาย	NKI
ชัยภูมิ	CPM	แพร่	PRE	หนองบัวลำภู	NBP
ชุมพร	CPN	ภูเก็ต	PKT	อ่างทอง	ATG
เชียงราย	CRI	มหาสารคาม	MKM	อำนาจเจริญ	ACR
เชียงใหม่	CMI	มุกดาหาร	MDH	อุดรธานี	UDN
ตรัง	TRG	แม่ฮ่องสอน	MSN	อุดรดิตถ์	UTT
ตราด	TRT	ยโสธร	YST	อุทัยธานี	UTI
ตาก	TAK	ยะลา	YLA	อุบลราชธานี	UBN
นครนายก	NYK	ร้อยเอ็ด	RET		
นครปฐม	NPT	ระนอง	RNG		
นครพนม	NPM	ระยอง	RYG		
นครราชสีมา	NMA	ราชบุรี	RBR		
นครศรีธรรมราช	NRT	ลพบุรี	LRI		
นครสวรรค์	NSN	ลำปาง	LPG		
นนทบุรี	NBI	ลำพูน	LPN		
นราธิวาส	NWT	เลย	LEI		
น่าน	NAN	ศรีสะเกษ	SSK		
บึงกาฬ	BKN	สกลนคร	SNK		
บุรีรัมย์	BRM	สงขลา	SKA		
ปทุมธานี	PTE	สตูล	STN		
ประจวบคีรีขันธ์	PKN	สมุทรปราการ	SPK		

ระเบียบคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบความผิดกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
ของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19
พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ได้แพร่อย่างรวดเร็วและกว้างขวางในทุกพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย และการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชนและต่อระบบการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ทั้งนี้ ในการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ได้มีการอาศัยอำนาจของพระราชกำหนดการบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวด้วย โดยได้มีการกำหนด มาตรการป้องกันควบคุมโรคโควิด 19 ที่สำคัญ คือการให้ประชาชนสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า เพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อและป้องกันมิให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และจำกัดวงในการระบาดของ โรคโควิด 19 ทั้งนี้ ในกรณีที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อได้ออกคำสั่งห้ามผู้ใดกระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะ ที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป แล้วผู้นั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม การกระทำดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและไม่เป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร จึงเห็นสมควรกำหนด หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบความผิดกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ที่สั่งห้ามผู้ใดกระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งหากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 สงบลงหรือกรณีมีเหตุอันสมควร หรือได้มีการยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว เห็นควรให้ยกเลิกระเบียบนี้ไปชั่วคราวเดียวกันด้วย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ ความผิดกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่ง พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การดำเนินการตามระเบียบนี้ใช้บังคับเฉพาะกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่สั่งห้ามผู้ใด กระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจ เป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป โดยมีให้นำระเบียบคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ การเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ความผิด” หมายความว่า ความผิดตามมาตรา ๕๑ ฐานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่สั่งห้ามผู้ใดกระทำการ

ซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกต้องลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป

“การเปรียบเทียบ” หมายความว่า การเปรียบเทียบความผิดตามระเบียบนี้

“ผู้ต้องหา” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามระเบียบนี้

“ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรคหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมควบคุมโรคมอบหมายให้มอำนาจเปรียบเทียบบรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๕ เมื่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อได้แจ้งให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบทราบว่ามี การกระทำความผิดเกิดขึ้น หรือปรากฏหลักฐานต่อผู้มีอำนาจเปรียบเทียบว่า ได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรให้มีการเปรียบเทียบ ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบเรียกหรือแจ้งให้ผู้ต้องหามารับทราบข้อหาในการกระทำความผิด วัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุพร้อมชี้แจงให้ผู้ต้องหาเข้าใจถึงความผิดที่เกิดขึ้นว่าเป็นคดีที่สามารถดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) กรณีที่ผู้ต้องหารับสารภาพและยินยอมให้มีการเปรียบเทียบ ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดจำนวนเงินค่าปรับที่ผู้ต้องหาพึงชำระตามอัตราในบัญชีท้ายระเบียบนี้ และให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ต่อไป

(๑.๒) กรณีที่ผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้มีการเปรียบเทียบ หรือผู้ต้องหายินยอมให้มีการเปรียบเทียบ แต่ไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบส่งเรื่องให้แก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อเพื่อส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป เว้นแต่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบในคดีนั้นเป็นพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีต่อไปโดยไม่ต้องส่งเรื่องให้แก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ

(๒) ในกรณีที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรให้มีการเปรียบเทียบ เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดซ้ำซากหรือเป็นการกระทำความผิดติดนิสัย หรือการกระทำความผิดนั้นก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชน หรือเป็นการกระทำที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อความปลอดภัยสาธารณะหรือประโยชน์สาธารณะ ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบส่งเรื่องให้แก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อเพื่อส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป เว้นแต่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบในคดีนั้นเป็นพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีต่อไปโดยไม่ต้องส่งเรื่องให้แก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ

(๓) ในกรณีที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำนั้นไม่เป็นความผิด ให้ส่งยุติเรื่อง ทั้งนี้ หากเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อได้แจ้งต่อผู้มีอำนาจเปรียบเทียบว่า ได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อเพื่อดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๖ ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบดำเนินการเปรียบเทียบให้แล้วเสร็จภายในที่ตั้งสำนักงานปกติของหน่วยงานที่ตนสังกัด เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องมีการเปรียบเทียบให้เสร็จสิ้นโดยเร็วที่สุด ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบดำเนินการเปรียบเทียบนอกที่ตั้งสำนักงานปกติของหน่วยงานที่ตนสังกัดได้ โดยให้ใช้สถานที่ของหน่วยงานราชการอื่นหรือสถานที่อื่นเป็นสถานที่ดำเนินการเปรียบเทียบ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่ด้วย

ข้อ ๗ การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินค่าปรับในการเปรียบเทียบส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับทันที เมื่อผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ ผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบมอบหมาย หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบงานการเงินหรือการคลัง แล้วแต่กรณี ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ต้องหา

(๒) กรณีผู้ต้องหาไม่ชำระเงินค่าปรับทันที ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบออกใบนำส่งการชำระเงินค่าปรับ เพื่อให้ผู้ต้องหาใช้เป็นหลักฐานในการไปชำระเงินค่าปรับที่หน่วยงานซึ่งผู้มีอำนาจเปรียบเทียบสังกัดให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ โดยใช้แบบ คว.๐๑ ทำยระเบียบนี้ หรือใช้แบบเอกสารอื่นใดตามที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบเห็นสมควร เมื่อผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ ผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบมอบหมาย หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบงานการเงินหรือการคลัง แล้วแต่กรณี ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ต้องหา

ใบเสร็จรับเงินที่ต้องออกให้แก่ผู้ต้องหาตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามแบบ คว.๐๒ ทำยระเบียบนี้ หรือตามแบบเอกสารอื่นใดที่หน่วยงานซึ่งผู้มีอำนาจเปรียบเทียบสังกัดอยู่กำหนด โดยให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญที่ตอนล่างของใบเสร็จรับเงินและที่สำเนาใบเสร็จรับเงินนั้นด้วย เพื่อแสดงว่าผู้ต้องหาได้รับทราบ และตรวจสอบความถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งส่งมอบใบเสร็จรับเงินต้นฉบับให้ผู้ต้องหา และให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ให้เป็นไปตามที่กรมควบคุมโรคประกาศกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้ข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง รวมถึงประกาศหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบหรือผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบมอบหมาย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดอื่น ๆ จัดทำรายงานการเปรียบเทียบตามแบบ คว.๐๓ ทำยระเบียบนี้ เสนอกรมควบคุมโรค ทุกเดือน เมษายน และตุลาคมของทุกปี

ให้กรมควบคุมโรครวบรวมรายงานการเปรียบเทียบเพื่อจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหา จำนวนเงินค่าปรับ จำนวนเงินส่งคลัง พร้อมรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคหรือข้อเสนอนะ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติต่อไป

ข้อ ๙ ให้อธิบดีกรมควบคุมโรครักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และให้คำสั่งหรือข้อวินิจฉัยของอธิบดีกรมควบคุมโรค ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประธานกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๒๒ ง หน้า ๔ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔)

บัญชีอัตราเปรียบเทียบแบบท้ายระเบียบคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบความผิดกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19

พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อกำหนดความผิด		ระวางโทษ	อัตราค่าปรับที่กำหนดให้เปรียบเทียบ (บาท)
มาตรา	ฐานความผิด		
๕๑	ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่สั่งห้ามผู้ใดกระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป	ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท	ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๓ เป็นต้นไป มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

ใบนำส่งการชำระเงินค่าปรับ

เลขที่...../.....

วันที่.....เดือน พ.ศ.

คดีเปรียบเทียบ ที่...../.....

ตามที่ ชื่อ - สกุล(ผู้ต้องหา).....ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๑
 ฐานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ
 โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่สั่งห้าม.....(ผู้ต้องหา).....กระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะ
 ที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป
 ซึ่งผู้มีอำนาจเปรียบเทียบพิจารณาแล้วเห็นควรให้มีการเปรียบเทียบเป็นเงิน.....บาท
 (.....) โดยให้มาชำระเงินค่าปรับภายในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.
 ณ

กรณีที่บุคคลดังกล่าวยินยอมให้มีการเปรียบเทียบและได้ชำระเงินค่าปรับแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตาม
 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ยินยอมให้มีการเปรียบเทียบหรือไม่ชำระเงิน
 ค่าปรับภายในเวลาที่กำหนด ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบจะดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ
 (.....)

ใบเสร็จรับเงินค่าปรับ

วันที่.....เดือน พ.ศ.

ได้รับเงินค่าปรับคดีเปรียบเทียบ ที่...../.....

ที่ทำการเปรียบเทียบ.....

ชื่อ - สกุล(ผู้ต้องหา)..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....

หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

ฐานความผิด	ตามมาตรา	จำนวนเงิน (บาท)
ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่สั่งห้ามผู้ใดกระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป	๕๑	
รวม	(ตัวอักษร)	

ไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายงานการเปรียบเทียบความผิดตามมาตรา ๕๑ ฐานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่สั่งห้ามผู้ใดกระทำการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะที่เฝ้าระวังเป็นพิเศษ

โดยการไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ซึ่งอาจเป็นเหตุให้โรคโควิด 19 แพร่ออกไป

ประจำเดือน พ.ศ.

หน่วยงาน

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี	เลขที่คดี ที่เปรียบเทียบ	สถานที่เกิดเหตุ				เปรียบเทียบ เป็นเงิน (บาท)	จำนวนเงิน ส่งคลัง (บาท)	หมายเหตุ
			เลขที่/ อาคาร	ถนน	ตำบล/ แขวง	อำเภอ/ เขต			
๑									
๒									
๓									
						รวม			

ลงชื่อ.....ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ/

(.....) ผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบหมาย

วันที่

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการรวมการจัดซื้อจัดจ้าง
ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒)

ด้วยพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ของภาครัฐโดยรวม หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งแห่งใดอาจทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้กับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ๆ ก็ได้ ตามกรอบข้อตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐผู้ทำการจัดซื้อจัดจ้างกับคู่สัญญา” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและวัตถุประสงค์ในการใช้งานเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด” ซึ่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐแห่งใดประสงค์จะซื้อหรือจ้างให้กับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการซื้อหรือจ้าง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประเภทหรือชนิดของพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้าง วิธีการซื้อหรือจ้าง และการทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อขอความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดต่อไป และในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการนโยบายอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการซื้อหรือจ้างตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติก็ได้ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐโดยรวมให้สามารถดำเนินการได้อย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงมีความจำเป็นต้องออกประกาศนี้

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๙ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการรวมการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒)”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ กรณีเป็นงานจ้างทำของ ให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ สามารถรวมการจ้างทำของได้

๓.๑ การจ้างทำของของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดจ้างทำของแล้ว

๓.๒ หน่วยงานของรัฐต้องมีวัตถุประสงค์จ้างทำของร่วมกัน ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐมีวัตถุประสงค์ที่จะรวมจ้างทำของ และมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการโดยผู้รับจ้างรายเดียวกัน

(๒) เป็นการจ้างทำของที่มีระยะเวลาดำเนินการในช่วงเวลาเดียวกัน

ข้อ ๔ การดำเนินการตามข้อ ๓ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สันติ พร้อมพัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๑๐๘ ง หน้า ๔ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ฉบับที่ ๔๖๓/ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔ ๕๕

**หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการรวมการจัดซื้อจัดจ้าง
ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
กรณีเป็นงานจ้างทำของ**

เพื่อประโยชน์ของการจ้างทำของของภาครัฐโดยรวม ให้หน่วยงานของรัฐตกลงระหว่างกันเพื่อจัดทำกรอบข้อตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐมอบให้หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งเป็นผู้ทำการจัดจ้างทำของแทนให้กับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ๆ และหน่วยงานของรัฐทำสัญญาหรือข้อตกลงกับผู้รับจ้างตามแนวทางกรอบข้อตกลงดังกล่าว

คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการดำเนินการรวมการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีเป็นงานจ้างทำของ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

ข้อ ๑ ในหลักเกณฑ์นี้

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่เข้าร่วมงานจ้างทำของ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานผู้แทนด้วย

“หน่วยงานผู้แทน” หมายความว่า หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดจ้างทำของ

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ บันทึกข้อตกลงร่วมกันดังกล่าว ให้ประกอบด้วยรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ความเป็นมาและวัตถุประสงค์
- (๒) ขอบเขตข้อตกลง
 - (๒.๑) ประเภทงานจ้าง
 - (๒.๒) งบประมาณ
 - (๒.๓) ระบุชื่อหน่วยงานผู้แทน และหน่วยงาน
 - (๒.๔) กรอบข้อตกลงเรื่องรูปแบบการทำสัญญา
 - (๒.๕) การเปลี่ยนแปลง แก้ไขบันทึกข้อตกลงร่วมกัน
 - (๒.๖) วิธีการจัดจ้าง
 - (๒.๗) เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ
 - (๒.๘) อื่น ๆ (ถ้ามี)

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานมอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นหน่วยงานผู้แทนเพื่อดำเนินการจัดจ้างโดยผู้มีอำนาจในการดำเนินการตามหลักเกณฑ์นี้ได้แก่ หัวหน้าหน่วยงานผู้แทนหรือผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าหน่วยงานผู้แทน

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานผู้แทนจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างและประกาศเผยแพร่แผนดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีสินทรัพย์ที่เกิดจากการจ้างทำของและหน่วยงานใช้ร่วมกัน ให้หน่วยงานผู้แทนแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการ (Steering Committee) หากเป็นกรณีที่หน่วยงานไม่ประสงค์ใช้ร่วมกัน จะกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการ (Steering Committee) หรือไม่ก็ได้

กรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีองค์ประกอบ ประกอบด้วย ผู้แทนของทุกหน่วยงาน ที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเทียบเท่า ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานผู้แทนแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งรับผิดชอบในการจัดทำรายละเอียดคุณสมบัติของผู้รับจ้างที่จะจัดจ้าง รวมทั้งกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of reference : TOR) หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ และอาจจัดทำราคาากลางด้วยก็ได้ เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจตามข้อ ๓

กรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีองค์ประกอบ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ จำนวน ๑ คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนของหน่วยงานผู้แทนหรือหน่วยงาน และกรรมการอย่างน้อย จำนวน ๒ คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนของทุกหน่วยงาน มีหน้าที่ร่วมกันจัดทำขอบเขตของงาน (Terms of reference : TOR) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ และอาจจัดทำราคาากลางด้วยก็ได้ เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจตามข้อ ๓

ให้หน่วยงานผู้แทนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้าง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ จำนวน ๑ คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนของหน่วยงานผู้แทนหรือหน่วยงาน และกรรมการอย่างน้อย จำนวน ๒ คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนของหน่วยงาน มีหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕๕ ข้อ ๕๖ ข้อ ๕๗ ข้อ ๕๘ ข้อ ๖๐ ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๑ ข้อ ๗๓ ข้อ ๗๔ ข้อ ๗๕ ข้อ ๗๖ และข้อ ๗๘ เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจตามข้อ ๓

ข้อ ๗ การจัดทำรายงานขอจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๒ ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้แทนจัดทำรายงานขอจ้างโดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้แทน เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจตามข้อ ๓

เมื่อหัวหน้าหน่วยงานผู้แทนหรือผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าหน่วยงานผู้แทนให้ความเห็นชอบรายงานขอจ้างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้แทนดำเนินการตามวิธีการจ้างนั้นต่อไป

ข้อ ๘ การจัดทำรายงานผลการพิจารณาและอนุมัติสั่งจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการจ้างตามข้อ ๖ ดำเนินการจัดทำรายงานผลการพิจารณาการจัดจ้าง และแจ้งผลการพิจารณาให้แก่ละหน่วยงานทราบ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติของแต่ละหน่วยงานต่อไป

(๒) ให้หน่วยงานนำผลที่ได้รับความเห็นชอบผลการพิจารณาและอนุมัติสั่งจ้างตามข้อ ๘ (๑) แจ้งกลับมายังหน่วยงานผู้แทน

(๓) เมื่อหน่วยงานผู้แทนได้รับแจ้งตามข้อ ๘ (๒) แล้ว ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงานผู้แทนเสนอต่อผู้มีอำนาจตามข้อ ๓ และประกาศผลผู้ชนะการจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือก

ข้อ ๙ การลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงและการบริหารสัญญา ให้หน่วยงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบข้อตกลงในข้อ ๒

ข้อ ๑๐ การดำเนินการใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศกรมสรรพสามิต

เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๓)

เพื่อให้การขอรับเงินสินบนและเงินรางวัลและการมอบหมายเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลในกรณีคดีถึงที่สุดโดยการเปรียบเทียบคดีและในกรณีคดีถึงที่สุดโดยคำพิพากษาของศาล เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑ ข้อ ๑๔ และข้อ ๒๒ แห่งระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลในคดีจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมสรรพสามิตจึงออกประกาศเพิ่มเติมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ ของประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตในการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

๖.๑ กรณีคดีถึงที่สุดโดยการเปรียบเทียบคดี ให้เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้เป็นผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตในการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

๖.๑.๑ คดีที่ความผิดเกิด หรือเชื่อหรืออ้างว่าได้เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพสามิตภาค เว้นแต่กรณีตามข้อ ๖.๑.๒

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค

(๒) สรรพสามิตพื้นที่ ในจำนวนเงินค่าปรับเปรียบเทียบคดีไม่เกินคดีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

๖.๑.๒ คดีที่สำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๑๐ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินคดีและเปรียบเทียบคดีและทำการเปรียบเทียบคดีนั้น ให้ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๑๐ เป็นผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตในการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

๖.๒ กรณีคดีถึงที่สุดโดยคำพิพากษาของศาล ให้เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้เป็นผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตในการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลในคดีที่ความผิดเกิด หรือเชื่อหรืออ้างว่าได้เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพสามิตภาค

๖.๒.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค

๖.๒.๒ สรรพสามิตพื้นที่ ในจำนวนเงินค่าปรับซึ่งศาลพิพากษาให้ลงโทษไม่เกินคดีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ ของประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ในการยื่นคำขอรับเงินสินบนหรือคำขอรับเงินรางวัล ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ กรณีคดีถึงที่สุดโดยการเปรียบเทียบคดี ให้ยื่นคำขอ ณ หน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินคดี และเปรียบเทียบคดีซึ่งทำการเปรียบเทียบคดีนั้น เพื่อตรวจสอบและเสนอเรื่องให้ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตตามข้อ ๖.๑ ทำการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัล และเมื่อผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลแล้ว ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนั้นต่อไป

กรณีคดีที่โอนไปดำเนินคดีและเปรียบเทียบคดี ณ สำนักกฎหมาย ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่ความผิดเกิด หรือเชื่อหรืออ้างว่าได้เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบและเสนอเรื่องให้ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตตามข้อ ๖.๑.๑ ทำการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัล เมื่อผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลแล้ว ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนั้นต่อไป

๗.๒ กรณีคดีถึงที่สุดโดยคำพิพากษาของศาล ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่ความผิดเกิด หรือเชื่อหรืออ้างว่าได้เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบและเสนอเรื่องให้ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตตามข้อ ๖.๒ ทำการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัล เมื่อผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลแล้ว ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนั้นต่อไป

๗.๓ กรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจร่วมจับกุมกับเจ้าพนักงานสรรพสามิต ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่จับกุมหรือร่วมจับกุมคนใดคนหนึ่งในการยื่นคำขอรับเงินรางวัล และให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๗.๑ - ๗.๒ โดยอนุโลม”

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีการยื่นคำขอรับเงินสินบนหรือคำขอรับเงินรางวัล ณ สำนักกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ของประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้แล้วก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตในการพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนั้น ยังคงเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖.๑.๒ และข้อ ๖.๒.๒ ของประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตได้อนุมัติสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนั้นยังคงเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ของประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งจ่ายเงินรางวัล วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล และวิธีการรับแจ้งความนำจับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันออกประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ลวรณ แสงสนิท

อธิบดีกรมสรรพสามิต

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๘ ง หน้า ๑๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๔)

ข้อบังคับหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยการจำกัดความเร็วและห้ามใช้เสียง บริเวณโดยรอบเขตพระราชฐาน (๙๐๑ แลนด์)
พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วย กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ดำเนินการรณรงค์และกวดขันวินัยจราจร เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนในบริเวณพื้นที่ที่เป็นแหล่งชุมชนและสถานที่ราชการที่สำคัญ จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อบริการกำหนดอัตราความเร็วของรถและการใช้เสียงในถนนสายต่าง ๆ

เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกในการจราจร ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๓๓) และมาตรา ๑๓๙ (๖) (๒๐) แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน และคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๒๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้ง ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร จึงได้ออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการจำกัดความเร็วและห้ามใช้เสียง บริเวณโดยรอบเขตพระราชฐาน (๙๐๑ แลนด์) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ จำกัดความเร็ว ไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในถนนพิเศษโลก ตั้งแต่แยกยมราช ถึงแยกพาณิชยการ

ข้อ ๔ ห้ามใช้เสียงบริเวณโดยรอบเขตพระราชฐาน (๙๐๑ แลนด์) ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๔.๑ ถนนพิเศษโลก ตั้งแต่แยกยมราช ถึงแยกพาณิชยการ

๔.๒ ถนนพระรามที่ ๕ ตั้งแต่แยกพาณิชยการ ถึงแยกวัดเบญจมบพิตร

๔.๓ ถนนสวรรคโลก ตั้งแต่แยกยมราช ถึงแยกเสาวนีย์

ข้อ ๕ นับตั้งแต่วัน เวลา ที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้ยกเลิก ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจโท ภัคพงศ์ พงษ์เกตุรา

ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล

หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๐๒ ง หน้า ๔๑ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๑๖๔/๒๕๖๔

เรื่อง แก้ไขการเรียกชื่อและคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจ
สำหรับตำแหน่งควบผู้บังคับหมู่ถึงรองสารวัตร

ด้วยในการประชุม ก.ตร. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ได้มีมติอนุมัติการกำหนดตำแหน่งควบ (ผู้บังคับหมู่ถึงรองสารวัตร) ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อรองรับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศ ดาบตำรวจ ที่มีอายุ ๕๓ ปีขึ้นไป เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในกรณีนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีบันทึก ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ทำยหนังสือสำนักงานกำลังพล ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๙.๒๔๓/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ กำหนดแนวทางการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศ ดาบตำรวจ อายุ ๕๓ ปีขึ้นไป เพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตร ถึงยศ ร้อยตำรวจเอก โดยได้กำหนดการเรียกชื่อตำแหน่งและคำย่อสำหรับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดังกล่าว ต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๕๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ และมีคำสั่งที่ ๕๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การปฏิบัติและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนและผู้ปฏิบัติงานสอบสวน โดยได้กำหนดการเรียกชื่อ หน้าที่และคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจ โดยการเรียกชื่อตำแหน่งและคำย่อของกลุ่มข้าราชการตำรวจดังกล่าว มีความแตกต่างและไม่สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดการเรียกชื่อและคำย่อของตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงแก้ไขการเรียกชื่อและคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจ เฉพาะการเรียกชื่อ หน้าที่และคำย่อของตำแหน่งควบ (ผู้บังคับหมู่ถึงรองสารวัตร) ในผนวก ข. ของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ และในผนวก ก. ของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ รวมทั้งในรายละเอียดของทั้งสองคำสั่งที่ปรากฏชื่อตำแหน่งดังกล่าว และให้ใช้การเรียกชื่อ หน้าที่และคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจ ตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

การเรียกชื่อ หน้าทีและคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจ
(แนบท้ายคำสั่ง ตร. ที่ ๑๖๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
แก้ไขคำสั่ง ตร. ที่ ๕๓๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕)

ชื่อตำแหน่งและคำย่อเดิม		แก้ไขเป็น ชื่อและคำย่อ	
ชื่อตำแหน่ง (เดิม)	คำย่อ (เดิม)	ชื่อตำแหน่ง	คำย่อ
งานอำนาจการ			
รองสารวัตร (ตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ ถึงรองสารวัตร) ธุรการ	รอง สว.(ตำแหน่งควบคุม หมู่ ถึง รอง สว.) (จร.)	รองสารวัตร กลุ่มงานอำนาจการและสนับสนุน...	รอง สว.(จก.)...
งานป้องกันปราบปราม			
รองสารวัตร (ตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ ถึงรองสารวัตร) งานป้องกันปราบปราม	รอง สว.(ตำแหน่งควบคุม หมู่ ถึง รอง สว.) (ป.)	รองสารวัตร สายงานปฏิบัติการป้องกันปราบปราม...	รอง สว.(ป.)...
งานจราจร			
รองสารวัตร (ตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ ถึงรองสารวัตร) งานจราจร	รอง สว.(ตำแหน่งควบคุม หมู่ ถึง รอง สว.) (จร.)	รองสารวัตร สายงานจราจร...	รอง สว.(จร.)...
งานสืบสวน			
รองสารวัตร (ตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ ถึงรองสารวัตร) งานสืบสวน	รอง สว.(ตำแหน่งควบคุม หมู่ ถึง รอง สว.) (สส.)	รองสารวัตร สายงานสืบสวน...	รอง สว.(สส.)...
หน่วยปฏิบัติการพิเศษ			
รองสารวัตร (ตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ ถึงรองสารวัตร) หน่วยปฏิบัติการพิเศษ	รอง สว.(ตำแหน่งควบคุม หมู่ ถึง รอง สว.) (นบพ.)	รองสารวัตร หน่วยปฏิบัติการพิเศษ...	รอง สว.(นบพ.)...

ตรวจแล้วถูกต้อง

พลตำรวจตรี

(ปรีดา สถาวร)

ผู้บังคับการ กองอำนวยการกำลัง

การเรียกชื่อ หน้าที่และค่าของตำแหน่งในสถานีตำรวจ
(แบบท้ายคำสั่ง ตร. ที่ ๑๖๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
แก้ไขคำสั่ง ตร. ที่ ๕๓๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕)

ชื่อตำแหน่งและค่าของเดิม		แก้ไขเป็น ชื่อและค่าของ
ชื่อตำแหน่ง (เดิม)	ค่าของ (เดิม)	ชื่อตำแหน่ง/ค่าของ
งานสอบสวน		
รองสารวัตร (ตำแหน่งควบคุมผู้บังคับหมู่ ถึงรองสารวัตร) งานสอบสวน	รอง สว.(ตำแหน่งควบคุม หมู่ ถึง รอง สว.) (ส.)	ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานสอบสวน ให้ใช้ชื่อตำแหน่งและค่าของ ตามสายงาน/กลุ่มงานนั้น ๆ คือ ๑. ตำแหน่งที่อยู่ในสายงานอำนาจการและสนับสนุน ให้ใช้ชื่อตำแหน่งเดิมว่า รองสารวัตร กลุ่มงานอำนาจการและสนับสนุน... และให้ใช้ชื่อ ตำแหน่งย่อว่า รอง สว.(อภ)... ๒. ตำแหน่งที่อยู่ในสายงานปฏิบัติการป้องกันปราบปราม ให้ใช้ชื่อ ตำแหน่งเดิมว่า รองสารวัตร สายงานปฏิบัติการป้องกันปราบปราม... และให้ใช้ชื่อตำแหน่งย่อว่า รอง สว.(ป)... ๓. ตำแหน่งที่อยู่ในสายงานสืบสวน ให้ใช้ชื่อตำแหน่งเดิมว่า รองสารวัตร สายงานสืบสวน... และให้ใช้ชื่อตำแหน่งย่อว่า รอง สว.(สส)...

ตรวจแล้วถูกต้อง

พลตำรวจตรี

(ปรีดา สถาวร)

ผู้บังคับการ กองอัตรากำลัง

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๑๓๖/๒๕๖๔

เรื่อง การบันทึกแผนประทุษกรรม ประวัติ และตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิด

ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ บทที่ ๑๑ การปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานเกี่ยวกับการตรวจสอบประวัติและการตรวจสอบแผนประทุษกรรมระหว่างพนักงานสอบสวนกับหน่วยงานวิทยาการตำรวจ ข้อ ๕๖๖ และข้อ ๕๖๗ วางระเบียบให้พนักงานสอบสวน เจ้าของคดีเป็นผู้บันทึกแผนประทุษกรรม ประวัติ และตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิด และตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติในการบันทึกแผนประทุษกรรม ประวัติ และตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ที่ให้อำนาจในการทำคำสั่งเฉพาะเรื่องไว้ให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้การบันทึก และรายงานแผนประทุษกรรม ประวัติ และตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิด ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ บทที่ ๑๑ การปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานเกี่ยวกับการตรวจสอบประวัติและการตรวจสอบแผนประทุษกรรมระหว่างพนักงานสอบสวนกับหน่วยงานวิทยาการตำรวจ ข้อ ๕๖๖ และข้อ ๕๖๗ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ทั้งนี้ ตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนมอบหมาย

ข้อ ๒ ในการบันทึก และรายงานแผนประทุษกรรม ประวัติ และตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิด ตามข้อ ๑ ให้หมายความรวมถึง การบันทึกลงในระบบสารสนเทศ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดด้วย

ข้อ ๓ แผนประทุษกรรมไม่ต้องรวมเข้าสำนวนการสอบสวน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนคดีนั้น ๆ และตามข้อ ๑ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนเป็นผู้จัดทำสารบบเก็บไว้

ข้อ ๔ เมื่อมีการดำเนินการปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ให้แนวทางตามคำสั่งนี้ ไปกำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าวด้วย

ข้อ ๕ บรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ข้อ ๖ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๑๓๓/๒๕๖๔

เรื่อง การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวน

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรกำหนดการดำเนินการในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวนตามมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกำหนดให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการรับแจ้งความในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งของพนักงานสอบสวนที่มีได้มีอำนาจทำการสอบสวนในคดีนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกคำสั่ง ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๑๖๒๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในความผิดอาญานอกเขตอำนาจพนักงานสอบสวน

(๒) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๑๙๒ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ชักซ้อมการปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจพนักงานสอบสวน

ข้อ ๒ ในคำสั่งนี้หากคำใดมิได้มีคำอธิบายไว้ ให้ถือคำอธิบายตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ข้อ ๓ ในคำสั่งนี้

(๑) “ตำรวจ” หมายความว่า ตำรวจซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) “ข้าราชการตำรวจ” หมายความว่า ข้าราชการตำรวจประเภทที่มียศและไม่มียศตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

(๓) “คำแจ้งความ” หมายความว่า เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้แจ้งความได้แจ้งต่อผู้รับแจ้งความซึ่งอาจเกี่ยวกับคดีอาญาหรือไม่ก็ตาม

(๔) “ผู้แจ้งความ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้มาแจ้งคำแจ้งความต่อผู้รับแจ้งความ

(๕) “ผู้รับแจ้งความ” หมายความว่า ตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ซึ่งได้รับแจ้งคำแจ้งความจากผู้แจ้งความ

(๖) “รายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า รายงานประจำวันที่ได้มีการจัดทำขึ้นในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับใช้บันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของตำรวจ และงานที่ตำรวจได้ปฏิบัติในวันหนึ่ง ๆ ไว้เป็นหลักฐานในแต่ละวันมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น และตำรวจได้จัดการไปอย่างไร

(๗) “อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทางไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

ข้อ ๔ เมื่อมีผู้มาแจ้งความต่อตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนที่อยู่นอกเขตอำนาจการสอบสวน ให้ผู้รับแจ้งความรับค่าแจ้งความนั้นไว้ หากเป็นกรณีผู้แจ้งความได้รับมอบอำนาจให้มาแจ้งความ ให้ขอหนังสือมอบอำนาจหรือเอกสารอื่นใดที่แสดงถึงการมอบหมายให้มาแจ้งความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการรับค่าแจ้งความ

ข้อ ๕ เมื่อค่าแจ้งความนั้นมีลักษณะเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจของตน การลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีอาญา หรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจราจร ให้ปรากฏรายละเอียดชื่อ และที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ลักษณะแห่งความผิด พฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำลง ความเสียหายที่ได้รับ และชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำผิดเท่าที่จะบอกได้ ให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒ (๗) (๘) และมาตรา ๑๘ และหรือมาตรา ๑๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีต้องออกเลขคดี แต่ให้ออกเลขคดีอาญาหรือคดีจราจรนอกเขต (คดีอาญา/จราจร ที่ นข.../..... ของ.....) เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินคดี ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนจะทำการบันทึกปากคำผู้แจ้งความประกอบคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษด้วยหรือไม่ก็ได้

ความผิดอันยอมความได้ แม้จะร้องทุกข์นอกเขตอำนาจการสอบสวน เมื่อมีการร้องทุกข์ภายในสามเดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ย่อมถือเป็นการร้องทุกข์โดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๖ ให้นำระบบรายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์สถานีตำรวจมาใช้ในการลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีอาญา และรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจราจรตามข้อ ๕ โดยอนุโลม

ข้อ ๗ เมื่อมีการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีอาญา รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจราจร ให้ส่งสำเนารายงานประจำวันดังกล่าวพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง และเอกสารประกอบคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ (ถ้ามี) ไปยังพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนโดยเร็ว ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีเร่งด่วนอาจส่งเรื่องไปทางโทรสาร หรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นไปก่อน แล้วจึงส่งสำเนารายงานประจำวันดังกล่าวพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องดังกล่าว พร้อมเอกสารอื่นที่เป็นต้นฉบับไปยังพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจการสอบสวน

(๒) กรณีลงระบบรายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์ วิธีการส่งรายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีเร่งด่วนอาจส่งเรื่องไปทางโทรสาร หรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นไปก่อน และหากมีเอกสารประกอบคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ให้ส่งต้นฉบับไปยังพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนโดยเร็ว ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

ข้อ ๘ เมื่อหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวน
ผู้มีอำนาจสอบสวน ได้รับเรื่องตามข้อ ๗ แล้ว ให้มอบหมายพนักงานสอบสวนรับผิดชอบดำเนินการสอบสวน
ตามอำนาจและหน้าที่ โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) บันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ตามที่ได้รับเรื่องไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป หรือ
สมุดสารบบการดำเนินคดีจราจรทางบก และลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีอาญา หรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับ
คดีจราจร และบันทึกในระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ (CRIMES) และให้รีบดำเนินการสอบสวนโดยมิชักช้า

(๒) การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวน ยังมีอาช
ถือได้ว่าเป็นการสอบสวนโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงให้ออกหมายเรียกผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ เพื่อมาทำการ
บันทึกปากคำโดยเร็ว

(๓) การส่งประเด็นการสอบสวน พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจอาจส่งประเด็นไปยังพนักงาน
สอบสวนซึ่งมีอำนาจทำการสอบสวนปากคำแทน ดังที่บัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๑๒๘ (๑) ก็ได้

หากเป็นเรื่องที่มีได้เกิดในเขตอำนาจการสอบสวนของตน ให้ส่งเรื่องไปยังสถานีตำรวจ หรือหน่วยงาน
ที่มีอำนาจสอบสวนโดยเร็ว สำหรับวิธีการส่งเรื่องทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงาน
ที่มีอำนาจสอบสวนที่ได้รับเรื่องดังกล่าวดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งต่อไป

ข้อ ๙ หน่วยงานใดจะเริ่มดำเนินการรับแจ้งความที่มีลักษณะเป็นรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ
ความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวนผ่านระบบรายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์สถานีตำรวจ ให้เป็นไป
ตามประกาศของสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความเห็นชอบ
ของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๐ บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้
ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ข้อ ๑๑ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ
คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(สุวิตมัน แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

QR code คำสั่งที่ขยกลเล็ก

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๑๓๘/๒๕๖๔

เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกำหนดให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจและพนักงานสอบสวน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกคำสั่ง ดังนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้หากคำใดมิได้ให้ความหมายไว้ ให้ถือความหมายตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๒ ในคำสั่งนี้

(๑) “ตำรวจ” หมายความว่า ตำรวจซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) “สิ่งบันทึกภาพและเสียง” หมายความว่า งานอันประกอบด้วยลำดับภาพและเสียงที่ลงบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะมีลักษณะใด ๆ อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก โดยใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการใช้วัสดุนั้น

(๓) “การบันทึกภาพและเสียง” หมายความว่า การจัดทำข้อมูลสิ่งบันทึกภาพและเสียงด้วยวิธีการต่อเนื่องด้วยลำดับภาพและเสียงโดยมิได้มีการตัดต่อเพิ่มเติมลงในภาพและเสียงที่ได้มีการบันทึกไว้

(๔) “ผู้บันทึก” หมายความว่า ตำรวจผู้ได้รับมอบหมาย หรือพนักงานสอบสวนที่เป็นผู้จัดทำสิ่งบันทึกภาพและเสียง

ส่วนที่ ๑

การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้นคดีอาญา

ข้อ ๓ การตรวจค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถาน เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด ให้ตำรวจผู้ตรวจค้นบันทึกภาพและเสียงโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทางราชการจัดหาให้ หรือสิ่งอื่นใดที่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้ในบันทึกการตรวจค้นด้วย

ข้อ ๔ การบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้นในที่สาธารณะ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีมีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล ให้หัวหน้าชุดตรวจค้นมอบหมายตำรวจผู้ร่วมตรวจค้นผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการบันทึกภาพและเสียงโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทางราชการจัดหาให้ หรือ

สิ่งอื่นใดที่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้
ในวันที่มีการตรวจค้น

(๒) กรณีเข้าเหตุยกเว้นการค้นโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา หรือกฎหมายอื่น หากสามารถดำเนินการบันทึกภาพและเสียงในขณะที่ตรวจค้นได้ ก็ให้ดำเนินการ
ตามข้อ ๔ (๑)

ส่วนที่ ๒

การบันทึกภาพและเสียงการจับกุมคดีอาญา

ข้อ ๕ การบันทึกภาพและเสียงการจับกุมในที่สาธารณะสถาน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล ให้หัวหน้าชุดจับกุมมอบหมายตำรวจผู้ร่วมจับกุมผู้ใดคนหนึ่ง
เป็นผู้รับผิดชอบในการบันทึกภาพและเสียงโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทางราชการจัดหาให้ หรือสิ่งอื่นใด
ที่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้ในบันทึกการจับ

(๒) กรณีเข้าเหตุยกเว้นการจับโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา หรือกฎหมายอื่น หากสามารถดำเนินการบันทึกภาพและเสียงในขณะที่จับกุมได้ ก็ให้ดำเนินการ
ตามข้อ ๕ (๑)

ข้อ ๖ การจับกุมในที่รโหฐาน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีการจับโดยมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล และมีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล หรือผู้จะต้อง
ถูกจับเป็นเจ้าบ้าน หรือเข้าเหตุยกเว้นการค้นโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่น ให้หัวหน้าชุดจับกุมมอบหมายตำรวจผู้ร่วมจับกุมผู้ใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ
ในการบันทึกภาพและเสียงโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทางราชการจัดหาให้ หรือสิ่งอื่นใดที่สามารถบันทึกภาพ
และเสียงได้ เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้ในบันทึกการจับ

(๒) กรณีเข้าเหตุยกเว้นการจับโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา หรือกฎหมายอื่น และผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน หรือเข้าเหตุยกเว้นการค้นโดยไม่มีหมายค้นหรือ
คำสั่งของศาลตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่น หากสามารถดำเนินการบันทึกภาพ
และเสียงในขณะที่จับกุมได้ ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ (๑)

ส่วนที่ ๓

การบันทึกภาพและเสียงการสอบสวนคดีอาญา

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายที่บัญญัติให้มีการบันทึกภาพและเสียงการสอบสวนคดีอาญา
ประเภทอื่นใดไว้ ให้พนักงานสอบสวนทำการบันทึกภาพและเสียงผู้ต้องหาโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทาง
ราชการจัดหาให้ หรือสิ่งอื่นใดที่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ ในประเภทคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีความผิดต่อชีวิตหรือร่างกาย โดยมีผู้ถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายสาหัส

(๒) คดีความผิดฐานชิงทรัพย์และมีผู้ถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายสาหัส

(๓) คดีความผิดฐานปล้นทรัพย์

(๔) คดีที่มีความสำคัญ หรือเป็นที่สนใจของประชาชน เช่น คดีเรียกค่าไถ่ คดีที่ผู้กระทำผิด
มีแผนประทุษกรรมเป็นที่น่าสนใจ หรือคดีโจรกรรมรถยนต์ที่ใช้วิธีการพิเศษ เป็นต้น

(๕) คดีที่ไม่ปรากฏหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ หรือไม่อาจใช้วิธีการทางนิติวิทยาศาสตร์ในการ
แสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดได้ นอกจากคำรับสารภาพของผู้ต้องหา

(๖) คดีที่ผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาให้การเป็นประโยชน์อันเป็นข้อมูลสำคัญต่อการดำเนินคดีกับผู้บงการหรือตัวการสำคัญ หรือพิสูจน์ความผิดของผู้ร่วมกระทำความผิดคนอื่นในข้อหาความผิดที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป

เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุผลแห่งการนั้นไว้ในบันทึกของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ ๔

การจัดเก็บ และการเผยแพร่สิ่งบันทึกภาพและเสียง

ข้อ ๘ การจัดเก็บข้อมูลการบันทึกภาพและเสียง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนมอบหมายตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บสิ่งบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา

(๒) ให้ตำรวจผู้บันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา ส่งสิ่งบันทึกภาพและเสียงกับตำรวจผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๘ (๑)

(๓) เมื่อตำรวจผู้รับผิดชอบได้รับมอบสิ่งบันทึกภาพและเสียงมาแล้ว หากจำเป็นต้องใช้ภาพและเสียงนั้นประกอบสำนวนการสอบสวน ให้จัดทำสิ่งบันทึกภาพและเสียงนั้น จำนวน ๒ ชุด เพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวน

(๔) เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับสิ่งบันทึกภาพและเสียง จำนวน ๒ ชุดแล้ว ให้นำไปประกอบสำนวนการสอบสวนส่งให้พนักงานอัยการ จำนวน ๑ ชุด ส่วนอีก ๑ ชุด ให้เก็บไว้ไว้กับสำเนาสำนวนการสอบสวน โดยให้มีการพินิจสิ่งบันทึกภาพและเสียงดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้มีการทำลายหรือทำให้เสียหาย และให้ลงลายมือชื่อพนักงานสอบสวน ผู้ต้องหา และผู้จัดเก็บ ไว้ด้วย

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ทำการเผยแพร่สิ่งบันทึกภาพและเสียง เว้นแต่เพื่อการสืบสวนและการสอบสวนคดีอาญา

ส่วนที่ ๕

ระยะเวลาการเก็บรักษา และการทำลาย

ข้อ ๑๐ สิ่งบันทึกภาพและเสียงที่มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อประกอบการสืบสวนและการสอบสวนคดีอาญา ให้เก็บรักษาไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด หรือคดีขาดอายุความ

ข้อ ๑๑ สิ่งบันทึกภาพและเสียงที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อประกอบการสืบสวนและการสอบสวนคดีอาญา ให้เก็บรักษาไว้เป็นระยะเวลา ๕ ปี ตามรอบปีปฏิทิน

ข้อ ๑๒ วิธีการทำลายสิ่งบันทึกภาพและเสียง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อ ๑๓ บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ข้อ ๑๔ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๒๔๓/๒๕๖๔

เรื่อง การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ และการสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ จัดตั้งกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญา และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดตั้งกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และกฎหมายอื่น อันเป็นความผิดทางอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง นั้น

เพื่อให้การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ และการสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ประกอบมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงออกคำสั่ง ดังนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้

(๑) “คดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หมายความว่า คดีที่มีโทษทางอาญาที่กล่าวหาว่าผู้ใดใช้ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิด หรือที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายมุ่งกระทำความผิดต่อระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์

(๒) “พนักงานสอบสวนท้องที่” หมายความว่า พนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลหรือตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ซึ่งมีอำนาจสอบสวนในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

(๓) “เครื่องมือพิเศษ” หมายความว่า อุปกรณ์ ชุดอุปกรณ์ หรือชุดคำสั่งที่ถูกออกแบบหรือพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนหรือตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานในคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งต้องดำเนินการโดยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ

ข้อ ๒ คดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญ มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีการกระทำความผิดเป็นรูปขบวนการหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน

(๒) คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป และมีจำนวนผู้เสียหายรวมกันตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป

(๓) คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ ๓๐ ล้านบาทขึ้นไป หรือมีจำนวนผู้เสียหายรวมกันตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป

(๔) คดีที่มีลักษณะองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

(๕) คดีที่ส่งผลเสียหายร้ายแรงต่อระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๖) คดีที่ส่งผลเสียหายร้ายแรงต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความมั่นคงปลอดภัยสาธารณะ การบริการสาธารณะ หรือระบบสาธารณสุขปลอดภัยสาธารณะ

(๗) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ลักษณะ ๑ และลักษณะ ๑/๑ ซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อน

(๘) คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีนโยบายป้องกันและปราบปรามเป็นพิเศษ

ข้อ ๓ คดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนท้องที่ พนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง หรือพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้พนักงานสอบสวนนั้นรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและทำการสอบสวนตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

หากพนักงานสอบสวนท้องที่ที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว เห็นว่าคดีดังกล่าวเข้าข่ายตามข้อ ๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๘) จะส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนให้กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีทำการสอบสวนก็ได้ หรือเข้าข่ายตามข้อ ๒ (๖) (๗) หรือ (๘) จะส่งให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางทำการสอบสวนก็ได้ โดยให้สอบสวนปากคำผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสนอตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการหรือผู้ที่ผู้บัญชาการมอบหมาย เพื่อพิจารณาส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนไปยังกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำหรับกรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวในระหว่างการสอบสวนให้ส่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว หากเป็นกรณีอื่นให้ส่งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

หากพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว เห็นว่าคดีดังกล่าวไม่เข้าข่ายตามข้อ ๒ จะส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานสอบสวนท้องที่ที่มีเขตอำนาจสอบสวนทำการสอบสวนก็ได้ หรือกรณีเข้าข่ายตามข้อ ๒ (๖) (๗) หรือ (๘) จะส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางทำการสอบสวนก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และประสิทธิภาพในการสอบสวน โดยให้สอบสวนปากคำผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสนอตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการหรือผู้ที่ผู้บัญชาการมอบหมาย เพื่อพิจารณาส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนไปยังกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ หรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง แล้วแต่กรณี สำหรับกรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวในระหว่างการสอบสวน ให้ส่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว หากเป็นกรณีอื่นให้ส่งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

หากพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว เห็นว่าคดีดังกล่าวเข้าข่ายตามข้อ ๒ (๖) (๗) หรือ (๘) หรือเป็นคดีอยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ ให้ทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นตามอำนาจหน้าที่ หากเห็นว่าคดีไม่เข้าข่ายหรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่กรณีข้างต้น แต่เข้าข่ายตามข้อ ๒ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) จะส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนไปยังกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ได้ และหากคดี

ไม่เข้าข่ายตามข้อ ๒ จะส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานสอบสวนท้องที่ที่มีเขตอำนาจสอบสวน
ทำการสอบสวนก็ได้ โดยให้นำความตามวรรคสามมาใช้โดยอนุโลม

การส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนระหว่างกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙
กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
หากไม่เป็นไปตามวรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ สามารถดำเนินการได้ โดยผู้บัญชาการหรือผู้ที่ผู้บัญชาการ
มอบหมายทำความเข้าใจความตกลงระหว่างกัน ทั้งนี้ ให้พิจารณาเรื่องเขตอำนาจการสอบสวนประกอบด้วย

ข้อ ๔ ผู้บัญชาการหรือผู้ที่ผู้บัญชาการมอบหมายที่ได้รับเรื่องหรือสำนวนการสอบสวน เห็นว่า
คดีไม่เป็นไปตามข้อ ๓ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ที่จะรับไว้ดำเนินการและไม่เป็นกรณีตามข้อ ๓ วรรคห้า
ให้เสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมายสั่งการ

ข้อ ๕ ในระหว่างรอคำสั่งตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ
หรือพนักงานสอบสวนของหน่วยงานที่ได้รับเรื่องหรือสำนวนการสอบสวน แล้วแต่กรณี ทำการสอบสวน
ไปตามอำนาจหน้าที่

ข้อ ๖ ให้ศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปอส.ตร.)
เป็นหน่วยรับแจ้งคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบ วิเคราะห์ลักษณะคดี
เพื่อส่งเรื่องไปยังตำรวจภูธรภาคหรือกองบัญชาการที่มีอำนาจหน้าที่ เพื่อจัดให้มีการรับคำร้องทุกข์หรือ
คำกล่าวโทษตามระเบียบและทำการสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(ศปอส.ตร.) หรือผู้ที่ผู้อำนวยการศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ มอบหมาย เป็นผู้พิจารณาส่งเรื่องหรือสำนวนการสอบสวนให้ตำรวจภูธรภาคหรือกองบัญชาการ
ตามวรรคหนึ่ง

กรณีตำรวจภูธรภาคหรือกองบัญชาการที่ได้รับเรื่องตามวรรคสอง ให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้รับผิดชอบ
และทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นตามอำนาจหน้าที่

ข้อ ๗ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(ศปอส.ตร.) หรือผู้ที่ผู้อำนวยการศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ มอบหมาย ควบคุม กำกับและเร่งรัดการสืบสวนสอบสวนการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
และการกระทำผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวม เพื่อให้การสอบสวนคดี
ดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเสร็จสิ้นโดยเร็ว ตลอดจนมีอำนาจเสนอออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสืบสวน
สอบสวนดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

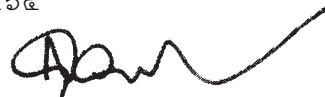
ข้อ ๘ บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้
ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ข้อ ๙ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง
หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(สุวิวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนจึงจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนา

ตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมันในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างดีด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมาย และมีวินัย

ข้อ ๓ หากข้าราชการพลเรือนผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพตามกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากจะต้องรักษาจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพนั้นด้วย

ข้อ ๔ การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๕ ให้กรรมการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่น ยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๐๙ ง หน้า ๘ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ข้อกำหนดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษ
และประเภทของรถที่ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อกำหนดกรมตำรวจ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและประเภทของรถที่ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงกำหนดชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษ ซึ่งห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพหรือรับเข้าร่างกายและประเภทของรถที่ให้หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานจราจร หรือผู้ตรวจการมีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่ว่าได้เสพหรือรับเข้าร่างกายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือไม่ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกข้อกำหนดกรมตำรวจ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและประเภทของรถที่ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

ข้อ ๒ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพหรือรับเข้าร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ ๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แอมเฟตามีน (amphetamine หรือ amfetamine) ชื่อทางเคมี 1-phenylpropan-2-amine

(๒) เมทแอมเฟตามีน (methamphetamine หรือ metamfetamine) ชื่อทางเคมี (S)-N-methyl-1-phenylpropan-2-amine

ข้อ ๓ ในกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ขับขี่ได้เสพหรือรับเข้าร่างกายซึ่งยาเสพติดให้โทษ ให้หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่รถดังต่อไปนี้ เพื่อพิสูจน์ว่าได้เสพหรือรับเข้าร่างกายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามข้อ ๒ หรือไม่

(๑) รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๒) รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ในกรณีที่ผู้ตรวจการเป็นผู้จัดให้มีการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง หน้า ๖๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. ๐ ๒๕๐๙ ๘๓/๙๓/ ต่อ ๑๒๑๑

ที่ ๐๐๑๓.๑๑๑/๒๒๙

วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการตำรวจ

จตช. และ รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

- เพื่อทราบ

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยพบว่าปัจจุบัน มีข้าราชการตำรวจจำนวนมาก ใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่าง ๆ แสดงตนเป็นข้าราชการตำรวจเผยแพร่ปรากฏทางสื่อสังคมออนไลน์ในลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิบุคคลและหน่วยงานตามกฎหมาย ลดทอนความเชื่อถือศรัทธาจากสังคมและอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานตำรวจโดยรวม

ตร. จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการตำรวจขึ้น โดยคณะทำงานตามคำสั่ง ตร. ที่ ๖๐๓/๒๕๖๓ ลง ๑๒ พ.ย. ๖๓ ได้จัดทำในรูปวีดิทัศน์ เพื่อให้สะดวกต่อการสื่อสารความเข้าใจ โดยจัดทำแบบเต็มเนื้อหา ความยาว ๘.๔๐ นาที ๑ ชุด และแบบเนื้อหาย่อ ความยาวประมาณชุดละ ๑ นาที ๖ ชุด รวมทั้งสิ้น ๗ ชุด โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญในการห้ามปฏิบัติ ๙ ข้อ และควรปฏิบัติ ๕ ข้อ เพื่อใช้เป็นแนวทางและมาตรฐานการปฏิบัติต่อไป ดังนั้น จึงสั่งการ ดังนี้

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ศึกษารายละเอียดตามวีดิทัศน์ดังกล่าวและนำไปใช้อบรม ฝึกฝนชี้แจงข้าราชการตำรวจในสังกัดให้เข้าใจและถือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ดาวน์โหลดข้อมูลจากช่องทาง YouTube และ Facebook ชื่อ “คู่มือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการตำรวจ” ดังปรากฏทาง QR Code ท้ายหนังสือนี้ หรือทาง www.jaray.police.go.th

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับติดตาม กำกับดูแลข้าราชการตำรวจในสังกัด ให้ใช้ความระมัดระวังในการเผยแพร่ภาพทางสื่อมวลชน โดยยึดถือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๐ การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ อย่างเคร่งครัด

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ.

(สุวัฒน์ แจงยอดสุข)

ผบ.ตร.

YouTube

Facebook

คอลัมน์
คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๓

วันที่ ๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง
ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
ร้อยละ ๕๐
ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒
วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๓๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖)
ประกอบมาตรา ๙๔ (๑๐) และความเป็นรัฐมนตรีของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๔ (๑๐) หรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ผู้ร้อง) ส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๓๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ขอให้จริงตามคำร้องและเอกสาร
ประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

นายพิชา ลี้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๕๑ คน เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อ
ผู้ร้องว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดพะเยา เขตเลือกตั้งที่ ๑ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) และเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๑๐) เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ ขณะนั้นผู้ถูกร้องใช้ชื่อว่า “นายมนัส โบพรหม” ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า ตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เลขที่ ๖๐๔๔๙/๙๔ และ ๖๐๔๓๔/๖๔ (ที่ฎก/๙๔) ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ โดยในการกระทำความผิดดังกล่าว ศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ได้พิพากษาลงโทษจำคุก “ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า” หรือ “นายมนัส โบพรหม” เป็นระยะเวลาหกปี โดยกำหนดเป็นโทษระยะเวลาขั้นต่ำสี่ปีและระยะเวลาห้ามปล่อยตัวอีกสองปี รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำพิพากษาและคำแปลคำพิพากษาศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ ดังกล่าว การที่ผู้ถูกร้องซึ่งเคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายอันถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าซึ่งยาเสพติด แม้จะเป็นคำพิพากษาของศาลต่างประเทศก็ตาม ย่อมเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) ประกอบมาตรา ๑๐๑ (๖) และเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) ด้วย

ผู้ร้องตรวจจอบหลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอคำร้องแล้วเห็นว่า มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเข้าชื่อเสนอคำร้องจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงส่งคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ดังนี้

๑. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) และความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๑๐)

๒. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๑ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องต่อผู้ร้องขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) และความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๑๐) และผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) และ (๙) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องไว้วินิจฉัย และให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สำหรับการพิจารณาคดีให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง หรือไม่นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสาร

ประกอบคำร้องยังไม่มีเหตุอันควรสงสัยที่จะมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งว่าผู้ถูกร้องไม่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า สำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เลขที่ ๖๐๔๔๙/๙๔ และ ๖๐๔๓๔/๖๔ (ที่ฎก/๙๔) ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ และคำแปล ซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายประกอบคำร้องของผู้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อผู้ร้องนั้นเป็นสำเนาเอกสารที่ไม่ได้รับรอง ความถูกต้องแท้จริงมาจากศาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐนิวเซาท์เวลส์ไม่สามารถยืนยันหรือรับรอง ความถูกต้องแท้จริงได้ รวมถึงคำแปลมิได้มีการรับรองการแปลที่ถูกต้องของเอกสารตามกฎหมาย ซึ่งเอกสาร ดังกล่าวมิใช่คำพิพากษาในคดีที่ผู้ร้องถูกกล่าวหาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง หากแต่เป็นเพียงสำเนาคำร้องขอขยาย ระยะเวลายื่นอุทธรณ์เท่านั้น ผู้ถูกร้องไม่รับรองความถูกต้องแท้จริงของเอกสารและคำแปลดังกล่าว ผู้ถูกร้อง ยืนยันว่าไม่เคยถูกจับกุม คุมขัง ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดีในข้อหาหรือฐานความผิดเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือ ผู้ค้าซึ่งยาเสพติดให้โทษ ไม่ว่าจะเป็นในราชอาณาจักรไทยหรือรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย รวมถึง ไม่เคยมีประวัติอาชญากรรมว่าเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าซึ่งยาเสพติดให้โทษด้วย ผู้ถูกร้องยืนยันว่าคดี ที่รัฐนิวเซาท์เวลส์ ผู้ถูกร้องถูกจับกุม ฟ้องร้อง และดำเนินคดีในข้อหาหรือฐานความผิด “รู้เห็นเกี่ยวกับการนำเข้า” ปรากฏตามสำเนาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ย่อหน้าแรกซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายของ เครือรัฐออสเตรเลีย และผู้ร้องก็ไม่มีคำพิพากษาของศาลแห่งรัฐนิวเซาท์เวลส์ที่วินิจฉัยตามที่กล่าวหาผู้ถูกร้อง กรณีความผิดตามที่ผู้ถูกร้องถูกกล่าวหา จับกุม และดำเนินคดี คือ รู้เห็นว่ามีกรกระทำผิดร้ายแรงแล้ว ไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายของเครือรัฐออสเตรเลีย แต่ในความผิดดังกล่าวไม่ได้ เป็นความผิดตามกฎหมายไทย ถ้อยคำในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) ที่ว่า “ความผิดตามกฎหมาย” และ “ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด” ย่อมหมายถึงเฉพาะกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทยและคำพิพากษาอันถึง ที่สุดของศาลแห่งราชอาณาจักรไทยเท่านั้น หากรัฐธรรมนูญต้องการจะให้หมายครอบคลุมคำพิพากษา ของศาลในรัฐอื่น จะต้องระบุให้ชัดแจ้ง อีกทั้งคำพิพากษาของศาลต่างประเทศในคดีอาญาจะมีผลต่อการพิจารณา ของศาลไทยในความผิดเดียวกันหรือไม่ ซึ่งในทางปฏิบัติศาลไทยจะถือว่าคำพิพากษาของศาลต่างประเทศเป็นเพียง พยานเอกสารเท่านั้น มิได้ผูกพันหรือบังคับให้ศาลไทยต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามแต่อย่างใด เนื่องจากหลักอธิปไตย และความเป็นอิสระของรัฐแต่ละรัฐ ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) เป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิ ของบุคคล ต้องตีความอย่างเคร่งครัดและไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่รัฐธรรมนูญ มีผลบังคับใช้ได้ เพราะเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่มีผลย้อนหลัง อย่างไรก็ตามแม้กรณีของผู้ถูกร้องไม่ต้องด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) และผู้ถูกร้องมีสิทธิโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญในการดำรงตำแหน่งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีต่อไปก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องยังมีความรับผิดชอบทางการเมือง เช่น ต้องชี้แจงต่อสภาผู้แทน ราษฎรหรือต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ วรรคสาม ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือเรียกสำเนา คำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ และสำเนา คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ และเอกสาร หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (เพื่อดำเนินการช่องทางทางการทูต) โดยมีทางราชการรับรองสำเนาถูกต้อง

ผู้ร้องส่งสำเนาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ ที่รับรองสำเนาโดย นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล และคำแปลที่รับรองว่าแปลถูกต้องโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คารินา โชติรวี ส่วนสำเนาคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ผู้ร้องชี้แจงว่าเป็นเอกสารที่มีได้อยู่ในความครอบครองของผู้ร้อง

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องไม่มีสำเนาคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ และสำเนาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ เนื่องจากขณะเกิดเหตุฟ้องคดีนั้นผู้ถูกร้องไม่มีความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษเกี่ยวกับกฎหมายดีพอและไม่เข้าใจกระบวนการพิจารณาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์และศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ประกอบกับระยะเวลาผ่านมากกว่า ๒๕ ปี แต่ผู้ถูกร้องเคยมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังปลัดกระทรวงการต่างประเทศเพื่อให้ตรวจสอบคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์และศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ดังกล่าว แต่ยังไม่ได้รับสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวแต่อย่างใด

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงว่า สำเนาคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ และสำเนาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ เป็นข้อมูลของทางการออสเตรเลีย และไม่อยู่ในความครอบครองของกระทรวงการต่างประเทศที่จะจัดส่งให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง และกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ประเด็นที่สอง ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ...” และมาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน ...”

คดีนี้ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครีอ์รัฐออสเตรเลีย ว่ากระทำความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าซึ่งยาเสพติด ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่าผู้ถูกร้องเคยถูกดำเนินคดีข้อหา “รู้เห็นเกี่ยวกับการนำเข้า” ซึ่งยาเสพติดเท่านั้น ไม่เคยต้องคำพิพากษาในความผิดฐานตาม

ที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง เอกสารประกอบคำร้องไม่ใช่สำเนาคำพิพากษาของศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย และไม่ได้รับการรับรองสำเนาถูกต้อง ดังนั้น คำพิพากษาของศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย จึงเป็นสาระสำคัญในการวินิจฉัยคดี แต่ไม่มีคู่มือฝ่ายใดเสนอสำเนาคำพิพากษาของศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ต่อศาลรัฐธรรมนูญเลย แม้ศาลรัฐธรรมนูญใช้วิธีพิจารณาคดีระบบไต่สวน แต่คู่มือก็ยังคงมีหน้าที่ที่จะต้องเสนอพยานหลักฐานประกอบคำร้องหรือคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในเบื้องต้นต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วย เมื่อคู่มือมิได้ดำเนินการศาลรัฐธรรมนูญจึงดำเนินการไต่สวนโดยมีหนังสือเรียกให้ผู้เกี่ยวข้องจัดส่งสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวที่มีการรับรองสำเนาถูกต้องโดยทางราชการ รวมทั้งให้ปลัดกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการช่องทางทางการทูตเพื่อให้ได้มาซึ่งสำเนาคำพิพากษานั้นด้วย จากนั้นศาลรัฐธรรมนูญตรวจพยานเอกสารทั้งหลายในสำนวนแล้ว ปรากฏว่า เอกสารแนบท้ายคำร้องและเอกสารที่ผู้ร้องจัดส่งตามหนังสือเรียก ซึ่งอ้างว่าเป็นสำเนาคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ และสำเนาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ นั้น แท้จริงเป็นเพียงสำเนาคำร้องขออนุญาตอุทธรณ์ภายหลังจากพ้นระยะเวลายื่นอุทธรณ์ของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ และสำเนาคำสั่งศาลอุทธรณ์รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๘ ที่สั่งไม่รับคำร้องขออนุญาตอุทธรณ์ดังกล่าว ซึ่งผู้รับรองสำเนาถูกต้องคือนิติกรชำนาญการพิเศษของสภาผู้แทนราษฎรไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย หรือเจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย ฝ่ายผู้ถูกร้องเคยขอตรวจสอบคำพิพากษาดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ได้รับสำเนาคำพิพากษามาส่งศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งกระทรวงการต่างประเทศก็ไม่สามารถหาสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวมาจัดส่งแก่ศาลรัฐธรรมนูญเช่นกัน เมื่อไม่ได้สำเนาคำพิพากษาศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ที่ศาลนั้นรับรองสำเนาถูกต้อง จึงไม่มีพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญ พยานเอกสารเท่าที่มีในสำนวนรับฟังข้อเท็จจริงได้เพียงว่าผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดพะเยา เขตเลือกตั้งที่ ๑ และดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนผู้ถูกร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องรับว่าตนเคยตั้งคำถามว่ากระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งศาลรัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย ได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดีนี้จริง แต่การดำเนินการสอบสวนพิจารณาเป็นอย่างไร วินิจฉัยพยานหลักฐานอย่างไร และมีคำพิพากษาในความผิดฐานใดจะตรงตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘(๑๐) บัญญัติหรือไม่ นั้น ยังไม่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยแล้ว จึงมีปัญหาข้อกฎหมายสำคัญที่ต้องวินิจฉัยต่อไป

ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

มีข้อที่ต้องพิจารณาว่า คำว่า “เคยตั้งคำพิพากษาอันถึงที่สุด” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายความว่า คำพิพากษาของศาลไทยเท่านั้นหรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของ

ประชาชนโดยรวม” จากบทบัญญัติดังกล่าว หมายถึง อำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ ลักษณะสำคัญของอำนาจอธิปไตยคือมีความเด็ดขาดสมบูรณ์ไม่อยู่ในอาณัติหรืออยู่ภายใต้อำนาจของรัฐอื่น อำนาจอธิปไตยแยกตามลักษณะหน้าที่เป็น ๓ ส่วน ได้แก่ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ โดยการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นการใช้อำนาจตุลาการอันเป็นส่วนหนึ่งของอำนาจอธิปไตย ย่อมต้องไม่ตกอยู่ในอาณัติหรืออยู่ภายใต้อำนาจตุลาการของรัฐอื่น หลักการปกครองของประเทศที่มีอำนาจอธิปไตยโดยสมบูรณ์ มีหลักการสำคัญคือหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น และไม่ถูกประเทศอื่นแทรกแซงกิจการภายในของตนโดยไม่มีกรทำข้อตกลงหรือยินยอม ดังนั้น การบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศก็ดีกว่าตีความให้คำพิพากษาของศาลต่างประเทศมีสถานะทางกฎหมายเช่นเดียวกับคำพิพากษาของศาลไทยก็ดี จึงไม่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว

ตามหลักอธิปไตยของรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศ คำพิพากษาของศาลรัฐใดก็จะมีผลในดินแดนของรัฐนั้น ในบางกรณีรัฐใดรัฐหนึ่งอาจให้การรับรองคำพิพากษาของศาลอีกรัฐหนึ่งและอาจบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษานั้นได้ แต่ต้องมีการทำสนธิสัญญารับรองและบังคับตามคำพิพากษาตามหลักการต่างตอบแทน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกรณีคดีทางแพ่ง คดีครอบครัว และคดีมรดก สำหรับคดีอาญาอาจได้รับการยอมรับพิจารณาบ้าง ในกรณีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือการโอนนักโทษ โดยมีเงื่อนไขสำคัญตามหลักการต่างตอบแทนในสนธิสัญญาว่ารัฐภาคีต้องผูกพันที่จะเคารพและปฏิบัติตามผลของคำพิพากษาของอีกรัฐภาคีหนึ่งด้วย ดังนั้น ทั้งหลักการและทางปฏิบัติของรัฐเกี่ยวกับการใช้อำนาจทางตุลาการจะได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศเพื่อยืนยันหลักความเป็นอิสระของตุลาการและความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษา เมื่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมีการกล่าวถึงคำพิพากษา จึงต้องหมายถึงคำพิพากษาของศาลแห่งรัฐหรือประเทศนั้นเท่านั้น ไม่รวมถึงคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ

การตรากฎหมายอาญาของแต่ละประเทศกำหนดการกระทำที่เป็นความผิด องค์ประกอบของความผิดฐานความผิด และเงื่อนไขการลงโทษไว้แตกต่างกัน โดยการกระทำอย่างเดียวกัน กฎหมายของบางประเทศอาจกำหนดให้เป็นความผิด แต่กฎหมายของไทยอาจไม่ได้กำหนดให้เป็นความผิดก็ได้ อีกทั้งหากตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) ว่า “เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด” หมายความว่ารวมถึงคำพิพากษาของศาลต่างประเทศด้วย ก็จะมี ความหมายกว้างขวางครอบคลุมถึงคำพิพากษาอันถึงที่สุดในความผิดตามกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่ มาตรา ๙๘ (๑๐) ระบุ ซึ่งบางฉบับบัญญัติฐานความผิด แต่บางฉบับไม่ได้บัญญัติฐานความผิด เพียงระบุชื่อกฎหมายเท่านั้น เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นต้น จะทำให้ขอบเขตการยอมรับอำนาจศาลของรัฐอื่นขยายออกไปอย่างกว้างขวางอีกด้วย ทั้งทำให้ไม่อาจกลั่นกรองหรือตรวจสอบความชอบด้วยหลักนิติธรรมของกระบวนการพิจารณาของศาลต่างประเทศดังกล่าว และขัดต่อหลักการต่างตอบแทนดังกล่าวข้างต้น อันทำให้อำนาจอธิปไตยทางศาลของไทยถูกรบกวนอย่างมีนัยสำคัญ

แม้ข้อเท็จจริงในคดีฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาของศาลแขวงรัฐนิวเซาท์เวลส์ เคริโอรัฐออสเตรเลีย ก่อนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ไม่ใช่คำพิพากษาของศาลไทย ผู้ถูกร้องจึงไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐)

ประเด็นที่สอง ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ ... (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ ...” มาตรา ๑๖๐ บัญญัติว่า “รัฐมนตรีต้อง ... (๖) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๔ ...” และมาตรา ๙๔ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน ...”

เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งไว้แล้วว่า ผู้ถูกร้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๔ (๑๐) จึงไม่มีเหตุทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๖) ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ส่วนปัญหาว่าข้อกล่าวอ้างตามคำร้องเป็นเรื่องความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๔ (๑๐) และความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๖) และมาตรา ๙๔ (๑๐)

นายวรวิทย์ กังคศิเทียม
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปัญญา อุดชาชน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายวิรุฬห์ แสงเทียน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิรนิติ หะวานนท์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนภดล เทพพิทักษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๘ ก หน้า ๓๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔)

เรื่อง หนองเหนียวกักขัง

คำพิพากษากฎีกาที่ ๗๔๑/๒๕๖๓

(พนักงานอัยการจังหวัดหลังสวน โจทก์ นาย อ. จำเลย)

อาญา หนองเหนียวกักขัง (ม.๓๑๐)

การกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดฐานหนองเหนียวหรือกักขังนั้นเป็นการกระทำด้วยประการใด ๆ โดยไม่จำกัดวิธีการ เพียงแต่ให้สำเร็จผลเป็นการหนองเหนียวหรือกักขังหรือให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ขณะผู้เสียหายอยู่กับจำเลยในบ้านจำเลยพูดชมชู้ว่าจะฆ่าผู้เสียหายหากผู้เสียหายออกไปจากบ้านเกิดเหตุ ผู้เสียหาย รู้สึกกลัว จึงไม่ได้ออกไปไหน การกระทำของจำเลยจึงครบองค์ประกอบความผิดฐานหนองเหนียวหรือกักขัง หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๒๓๗/๓, ๒๓๗/๔, ๒๔๕, ๓๑๐ จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓๗/๓ วรรคสาม, ๒๓๗/๔ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๖๕ วรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานกระทำอนาจารแก่เด็ก อายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดานโดยใช้กำลังประทุษร้าย จำคุก ๑ ปี ฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน (ที่ถูกรู้) ฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน จำคุก ๑ ปี ฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน และฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน อันเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐) จำคุก ๑ ปี ๖ เดือน รวมจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้ ๒ ปี ให้คุมความประพฤติของจำเลยไว้ โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ และให้จำเลยไปรับการบำบัดรักษาอาการป่วยทางจิตจากแพทย์ที่โรงพยาบาล ส. หรือคลินิกอายุรกรรมโรงพยาบาล ช. โดยให้รายงานผลการรักษาต่อพนักงานคุมประพฤติ ๓ เดือน ต่อครั้ง ภายในเวลาที่รอกการลงโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ข้อหาอื่นให้ยก

โจทก์อุทธรณ์ โดยขออภัยการสำนึกงานคดีศาลสูงภาค ๔ ซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด รับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓๗/๓ วรรคสาม, มาตรา ๒๓๗/๔ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๔๕, ๓๑๐ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน จำคุก ๑๐ ปี ฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดานโดยใช้กำลังประทุษร้าย จำคุก ๕ ปี ฐานหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย จำคุก ๑ ปี รวมจำคุก ๑๖ ปี ไม่รอกการลงโทษจำคุก ไม่คุมประพฤติ และไม่ปรับ จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เด็กหญิง อ. ผู้เสียหาย เป็นบุตรของจำเลย ขณะเกิดเหตุผู้เสียหายอายุ ๗ ปีเศษ พักอาศัยอยู่กับจำเลยที่บ้านเกิดเหตุ และที่บ้านของนาง ข. ซึ่งเป็นย่าผู้เสียหาย ซึ่งอยู่ในละแวกเดียวกัน ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยได้กระทำอนาจารแก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีและเป็นผู้สืบสันดาน และกระทำชำเราผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีและเป็นผู้สืบสันดาน ศาลล่างทั้งสองพิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดฐานกระทำอนาจารแก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน และฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีซึ่งเป็นผู้สืบสันดาน จำเลยมิได้ฎีกา ความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวจึงยุติไปตามคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสอง

ปัญหาต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลยมีว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังหรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ หรือไม่ที่จำเลยฎีกาว่า จำเลยเพียงแต่ห้ามปรามมิให้ผู้เสียหายออกจากบ้าน ผู้เสียหายมิได้ถูกล่ามหรือพันธนาการใด ๆ หรือถูกทำร้ายร่างกาย การกระทำของจำเลยจึงไม่ครบองค์ประกอบความผิดนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ตามพยานหลักฐานของโจทก์ว่า จำเลยพูดชมชูงว่าจะฆ่าผู้เสียหายหากผู้เสียหายออกไปจากบ้านเกิดเหตุ มิใช่เพียงแต่ห้ามปรามมิให้ผู้เสียหายออกจากบ้านดังที่จำเลยฎีกา การกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังนั้นเป็นการกระทำด้วยประการใด ๆ โดยไม่จำกัดวิธีการ เพียงแต่ให้สำเร็จผลและเป็นการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังหรือให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย การกระทำของจำเลยจึงครบองค์ประกอบความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังหรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นเดียวกัน

อนึ่ง สำหรับความผิดฐานกระทำชำเรา ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็น (๑๔) ของมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา (“๑๔) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น” มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๗/๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความใหม่แทน แต่ความใหม่มิได้บัญญัติให้การใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่นเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และมาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๗/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความใหม่แทน โดยวรรคสี่บัญญัติว่า “ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่ใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษ...” จากบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่ดังกล่าวยังคงบัญญัติว่าการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่ใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่นยังเป็นความผิดอยู่ มิได้เป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติในภายหลังบัญญัติให้การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง เพียงแต่เปลี่ยนฐานความผิดจากข่มขืนกระทำชำเราเป็นความผิดฐานอนาจารโดยการล่วงล้ำเท่านั้น ซึ่งตามสภาพทางธรรมชาติในการกระทำความผิด

ของจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓/๙ วรรคห้า (ที่แก้ไขใหม่) เป็นคุณแก่จำเลยมากกว่าการกระทำ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓/๗ วรรคสาม (เดิม) การปรับบทลงโทษจำเลยตามมาตรา ๒๓/๙ วรรคห้า (ที่แก้ไขใหม่) จึงเป็นคุณแก่จำเลยมากกว่า และโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓/๗ วรรคสาม (เดิม) ซึ่งใช้บังคับขณะที่จำเลยกระทำความผิด และโทษตามมาตรา ๒๓/๙ วรรคห้า (ที่แก้ไขใหม่) ก็มีระวางโทษจำคุกและโทษปรับเท่ากัน โดยระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท ถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต จึงต้องลงโทษจำเลยตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่อันเป็นการใช้กฎหมาย ในส่วนที่เป็นคุณแก่จำเลยไม่ว่าในทางใด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ แม้คู่ความจะมีได้ฎีกาในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราก็ตาม แต่การปรับบทลงโทษจำเลยในความผิดฐานใดนั้นเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับ ความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจที่จะยกขึ้นวินิจฉัยโดยแก้ไขเสียให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และสำหรับความผิดฐานกระทำอนาจาร ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙ ให้ยกเลิก ความในมาตรา ๒๓/๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งกฎหมายที่แก้ไขใหม่บัญญัติ เพิ่มเติมความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีแยกต่างหากจากความผิดฐานกระทำอนาจาร แก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายเดิมที่บัญญัติเฉพาะความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็ก อายุยังไม่เกินสิบห้าปีไว้เพียงบทเดียว และโทษในความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีตาม กฎหมายใหม่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งแตกต่างจากโทษในความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีตามกฎหมายเดิมที่ระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุ ยังไม่เกินสิบห้าปีโดยใช้กำลังประทุษร้ายตามกฎหมายใหม่ได้บัญญัติไว้ในวรรคสาม มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายเดิมที่ บัญญัติไว้ในวรรคสอง และมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น โทษจำคุกและโทษปรับตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่จึงสูงกว่าโทษจำคุกและโทษปรับตามกฎหมายเดิม กฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย และมาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมาย อาญา และให้ใช้ความใหม่แทน โดยบัญญัติหลักเกณฑ์ที่ต้องรับโทษหนักขึ้นเพิ่มเติมจากกฎหมายเดิมที่บัญญัติ ไว้เฉพาะกรณีที่เป็นกรกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล โดยให้รวมถึงกรณีที่เป็นกรกระทำแก่บุพการี พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ไว้ด้วย แต่ยังคงระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม ต้องถือว่ากฎหมายที่แก้ไขใหม่ ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงต้องใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่จำเลยเช่นกัน ส่วนความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ปรับบทความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๐ โดยไม่ได้ระบุวรรค ศาลฎีกาจึงแก้ไขให้ถูกต้อง

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓/๙ วรรคสอง (เดิม) ประกอบมาตรา ๒๔๕ (เดิม), ๒๓/๙ วรรคห้า (ที่แก้ไขใหม่) ประกอบมาตรา ๒๔๕ (เดิม), ๓๑๐ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘

(พิสุทธิ ศรีขจรชาติชาย โฆษิตวัฒน์ฤกษ์ เทพ อิงคสิทธิ์)

เรื่อง กฎหมายอาญาอุกยกละกไปในภายหลัง, ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน, ะกระทำโดยไม่มีอำนาจ โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิได้หรือขัดขวางมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๔๓/๒๕๖๓

(พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ นาย ๘. จำเลย)

อาญา	การใช้กฎหมายอาญา	(ม.๒)
	ต่อผู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน	(ม.๑๓๔)
วิธีพิจารณาความแพ่ง	วิธีการอุทธรณ์	(ม.๒๒๕ วรรคหนึ่ง)
	ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์มาใช้ในชั้นฎีกา	(ม.๒๕๒)
วิธีพิจารณาความอาญา	ให้นำบทบัญญัติ ป.วิ.แพ่ง มาใช้บังคับ	(ม.๑๕)
พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐	ห้ามกระทำการเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิได้ฯ	(ม.๓๖)
	บทกำหนดโทษ	(ม.๑๕๒ วรรคหนึ่ง)

เมื่อศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) มีการออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไว้ ทั้งไม่ปรากฏว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษ และพนักงานสอบสวนในคดีนี้มีข้อตกลงกันไว้อย่างไรในการปฏิบัติหน้าที่สอบสวนคดีนี้ ฉะนั้น การที่พนักงานสอบสวนคดีนี้ส่งมอบการสอบสวนคดีนี้ให้แก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและไปให้ปากคำแก่พนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีนี้ การสอบสวนคดีนี้จึงเป็นการสอบสวนที่ชอบ พนักงานอัยการโจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้อง จำเลยจึงฎีกาว่ามีการออกข้อบังคับดังกล่าวแล้ว เมื่อจำเลยมิได้ยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นกล่าวอ้างในศาลชั้นต้น กรณีจึงไม่มีปัญหาให้ผู้วินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ว่า คณะกรรมการคดีพิเศษได้ออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำหรับคดีนี้แล้วหรือไม่ ดังนี้ แม้ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยก็ตาม แต่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบในศาลชั้นต้น เมื่อจำเลยมิได้ยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นในศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงที่ว่าคณะกรรมการคดีพิเศษได้ออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้ว จึงไม่อาจนำมาอ้างได้ การที่จำเลยเพียงยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ฎีกาของจำเลยจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และ ๒๕๒ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕

ในวันเกิดเหตุ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและข้อกำหนดห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปภายในเขตพื้นที่ที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับอยู่ แม้เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันหลังวันที่จำเลยกระทำความผิดคดีนี้ ศาลแพ่งมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๔/๒๕๕๓ มีผลให้ข้อกำหนดและประกาศไม่อาจบังคับต่อจำเลยและประชาชนได้อีกต่อไป แต่คำพิพากษาศาลแพ่งไม่ได้มีผลเป็นการลบล้างว่าไม่มีการกระทำของจำเลยเกิดขึ้นในวันดังกล่าวที่ฝ่าฝืนข้อกำหนดและประกาศหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามกฎหมายแต่อย่างใด กรณีไม่ต้องด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง

ก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๓ ว่าพระราชกฤษฎีกาขุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มิได้จัดการให้มีการเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร เป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง นั้น การดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ยังชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ดังนี้ การที่

คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้าและเลือกตั้งนอกเขตในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓/ และการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓/ จึงเป็นการดำเนินการตามกฎหมาย เมื่อจำเลยกระทำความผิด ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓/ ซึ่งเป็นวันที่มีการเลือกตั้งล่วงหน้าก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๓/ แล้ว คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงหาผลต่อการกระทำความผิดของจำเลยในความผิดฐานร่วมกันกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิได้หรือขัดขวางมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้งแต่อย่างใดไม่

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๖, ๑๕๒ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๙, ๑๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๑๓๘ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยมีกำหนด ๕ ปี

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๖, ๑๕๒ วรรคหนึ่ง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๙, ๑๔ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓/ ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑, ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๖, ๑๕๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๒ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยมีกำหนด ๕ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา

โจทก์และจำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓/ และคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓/ เวลา ๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา เป็นวันเวลาลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลางทั้งในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด (วันเลือกตั้งล่วงหน้า) กับกำหนดให้สำนักงานเขตบางพลัด เป็นเขตเลือกตั้งที่ ๓๓ กรุงเทพมหานคร อันเป็นสถานที่แห่งหนึ่งในการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า และเป็นสถานที่เก็บรักษาที่บัตร บัตรเลือกตั้ง รวมทั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ต่อมาวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓/ นางสาว ย. นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยให้มีผลบังคับใช้ระหว่างวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๓/ ถึงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓/ และได้ออกประกาศกับข้อกำหนดห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปหรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในเขตท้องที่ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงอันเป็นการออกประกาศกับข้อกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓/ เวลาประมาณ ๕ นาฬิกา ถึง ๘ นาฬิกา

จำเลยกับผู้ชุมนุมประมาณ ๘๐๐ คน ใช้ชื่อว่าคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขหรือเรียกชื่อย่อว่า กปปส. ได้มาชุมนุมกันที่บริเวณทางเท้าและหน้าประตูทางเข้าออกของสำนักงานเขตบางพลัด โดยนำแผงบล๊อคพลาสติกสีส้มมาปิดกั้นการจราจรบนถนนจรัญสนิทวงศ์บริเวณทางเข้าออกสำนักงานเขตบางพลัด กับการนำโซ่เหล็กและกุญแจคล้องล็อกประตูทางเข้าออกของสำนักงานเขตบางพลัด การชุมนุมมีการใช้รถยนต์ที่มีเครื่องขยายเสียงและมีผู้ชุมนุมหลายคนรวมทั้งจำเลยได้ขึ้นไปปราศรัยบนรถยนต์ โดยปราศรัยทำนองให้เลื่อนการเลือกตั้งออกไปเนื่องจากต้องการให้มีการปฏิรูปประเทศก่อน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓๓ กรุงเทพมหานคร (เขตบางพลัด) เจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุมไม่ให้ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าและไม่ให้ขัดขวางผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการที่จะเข้าไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตบางพลัด แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดังกล่าวไม่สามารถเจรจากับผู้ชุมนุมไม่ให้ขัดขวางการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจึงประชุมกันแล้วเห็นว่า อาจมีการขัดขวางที่รุนแรงหากมีผู้จะมาใช้สิทธิเลือกตั้งพยายามที่จะเข้ามาในสำนักงานเขตที่หน่วยลงคะแนนเลือกตั้งตั้งอยู่ อันอาจเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตของประชาชนผู้จะมาใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้ารวมทั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้งได้ และอาจเกิดปัญหาความรุนแรงขยายต่อไปอีก จึงลงมติให้ประกาศงดการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า และปิดประกาศงดการเลือกตั้งล่วงหน้าที่หน้าสำนักงานเขตเวลา ๘.๔๕ นาฬิกา หลังจากนั้นกลุ่มผู้ชุมนุมยกเลิกการชุมนุมและสลายตัวไป ต่อมาวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ศาลแพ่งมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๘/๒๕๕๗ ห้ามมิให้นางสาว ย. รักษาการนายกรัฐมนตรี กับพวก รวม ๓ คน ซึ่งเป็นจำเลยในคดีดังกล่าว นำประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มาใช้บังคับเพื่อการออกประกาศและข้อกำหนดที่ออกตามความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ข้อบังคับตามประกาศและข้อกำหนดดังกล่าวไม่มีผลบังคับต่อโจทก์ในคดีดังกล่าวและประชาชนนับแต่วันที่ลงใบประกาศและข้อกำหนด กับห้ามกระทำการต่าง ๆ รวม ๙ ข้อ และศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ว่า พระราชกฤษฎีกายุบสภานุแทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มิได้จัดการให้มีการเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร เป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง

มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า นาย ส. พยานจำเลย เบิกความว่า ที่ประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษมีมติให้กรณีนาย ท. กับพวกที่ถูกกล่าวหากระทำความผิดอาญาสืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และบางจังหวัดตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา รวมถึงบุคคลอื่นที่มีส่วนในการกระทำความผิดด้วย และความผิดที่ต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกันเป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และมีมติให้มีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารแล้วแต่กรณีมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๒ มติคณะกรรมการคดีพิเศษดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการคดีพิเศษได้ออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า กคพ. มีการออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไว้ ทั้งไม่ปรากฏว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษและพนักงานสอบสวนในคดีนี้มีข้อตกลงกันไว้อย่างไรในการปฏิบัติหน้าที่สอบสวนคดีนี้ ฉะนั้น การที่พนักงานสอบสวนคดีนี้ส่งมอบการสอบสวนคดีนี้ให้แก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและไปให้ปากคำแก่พนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีนี้จึงเป็นการสอบสวนที่ชอบ พนักงานอัยการโจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้อง จำเลยจึงฎีกาว่าการออก

ข้อบังคับดังกล่าวแล้ว เมื่อจำเลยมิได้ยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นกล่าวอ้างในศาลชั้นต้น กรณีจึงไม่มีปัญหาหาสู่ การวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ว่า คณะกรรมการคดีพิเศษได้ออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่าง หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำหรับ คดีนี้แล้วหรือไม่ ดังนี้ แม้ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยก็ตาม แต่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณา โดยชอบในศาลชั้นต้น เมื่อจำเลยมิได้ยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นในศาลชั้นต้นข้อเท็จจริงที่ว่าคณะกรรมการ คดีพิเศษได้ออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๒๒ แห่ง พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว จึงไม่อาจนำมาอ้างได้ การที่จำเลยเพิกยกข้อเท็จจริง ดังกล่าวขึ้นในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ฎีกาของจำเลย จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง และ ๒๕๒ ประกอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อต่อไปว่า คำพิพากษาของศาลแพ่งในคดี หมายเลขแดงที่ ๕๔๔/๒๕๕๗ มีผลให้การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันฝ่าฝืนข้อกำหนดและ ประกาศที่ห้ามชุมนุมหรือมั่วสุมหรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในท้องที่ที่ประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงหรือไม่ เห็นว่า ในวันเกิดเหตุประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงใน เขตท้องที่กรุงเทพมหานครและข้อกำหนดห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปภายใน เขตพื้นที่ที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับอยู่แม้เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันหลังจากวันที่จำเลยกระทำความผิดคดีนี้ ศาลแพ่งมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๔/๒๕๕๗ มีผลให้ข้อกำหนดและประกาศไม่อาจบังคับต่อจำเลยและประชาชนได้อีกต่อไป แต่คำพิพากษาศาลแพ่งไม่ได้ มีผลเป็นการลบล้างว่าไม่มีการกระทำของจำเลยเกิดขึ้นในวันดังกล่าวที่ฝ่าฝืนข้อกำหนดและประกาศหรือ การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามกฎหมายแต่อย่างใด กรณีไม่ต้องด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อสุดท้ายว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ มีผลให้การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันกระทำการโดยไม่มีอำนาจ โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิได้หรือขัดขวางมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าไป ณ ที่ลงคะแนน เลือกตั้งหรือไม่ เห็นว่า ก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๗ พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มิได้จัดการให้มีการเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร เป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง นั้น การดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ยังชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ดังนี้ การที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้าและเลือกตั้งนอกเขตในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๗ และ การเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จึงเป็นการดำเนินการตามกฎหมาย เมื่อจำเลยกระทำความผิด ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่มีการเลือกตั้งล่วงหน้าก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๗ แล้ว คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงหาผลต่อการกระทำความผิดของจำเลยในความผิดฐาน ร่วมกันกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิได้หรือขัดขวางมิให้ผู้มี สิทธิเลือกตั้งเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้งแต่อย่างใดไม่ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

พิพากษายืน

(เทพ อิงคสิทธิ์ ชาติชาย โฆษิตวัฒน์ฤกษ์ พิสุทธิ ศรีขจร)

คอรัปชั่น คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๖/๒๕๖๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เกี่ยวกับการถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. อดีตข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งรองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรระโนด จังหวัดสงขลา ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๓ ถึง ผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งว่า ได้มีพระราชทานพระบรมราชานุญาตถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงขอข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับการถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว จำนวน ๔ รายการ ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ สำเนารายงานการประชุมของตำรวจภูธรภาค ๙ ที่พิจารณาตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับเหตุในการดำเนินการถอดยศตำรวจและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผู้อุทธรณ์ และนำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล)

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ สำเนาหนังสือฝ่ายอำนวยการของตำรวจภูธรภาค ๙ ที่นำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล) ให้ดำเนินการถอดยศตำรวจและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผู้อุทธรณ์

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ สำเนาคำพิพากษาคดีวินัยถึงที่สุดของศาลปกครองสูงสุดรายของผู้อุทธรณ์ ที่ตำรวจภูธรภาค ๙ นำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล)

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ สำเนาคำพิพากษาคดีอาญาถึงที่สุดรายของผู้อุทธรณ์ ที่ตำรวจภูธรภาค ๙ นำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล)

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ สำเนาหนังสือของสำนักงานกำลังพลที่นำเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผูุ้ทธรณ์

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกำลังพล มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๐๙.๒๕๔/๓๖๙๖ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึง ผูุ้ทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลสรุปความได้ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร สำนักงานกำลังพล ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชน เข้าตรวจดู พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้พิจารณาเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำขึ้นโดยตำรวจภูธรภาค ๙ ข้อมูลข่าวสาร ทั้ง ๒ รายการดังกล่าวเป็นความเห็นหรือคำแนะนำในการพิจารณาดำเนินการเสนอถอดยศในส่วนของตำรวจภูธร ภาค ๙ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ เป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำขึ้นโดยสำนักงานศาล สมควรให้ตำรวจภูธรภาค ๙ หรือสำนักงานศาล แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ จึงแนะนำให้ผูุ้ทธรณ์ไปยื่นคำขอจากตำรวจภูธรภาค ๙ หรือสำนักงานศาล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร สำนักงานกำลังพลฯ ได้พิจารณา เห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำขึ้นโดยสำนักงานกำลังพล ข้อมูลข่าวสารรายการดังกล่าวเป็นความเห็น หรือคำแนะนำภายในของสำนักงานกำลังพลในการพิจารณาดำเนินการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในส่วนนี้ จากการพิจารณาในข้อกฎหมายโดยละเอียดพบว่าการ ถอดยศและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว สามารถถอดยศและเรียกคืน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้โดยชอบ เนื่องจากเข้าเหตุถอดยศตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการถอดยศ ตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ และเข้าเหตุแห่งการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับมิได้ เป็นการเลือกปฏิบัติเฉพาะเจาะจงในรายของผูุ้ทธรณ์ หากแต่เมื่อตีตราราชการตำรวจรายอื่น ๆ ซึ่งได้กระทำความ ผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ถูกดำเนินการตามระเบียบฯ ไปในคราวเดียวกันด้วย อีกทั้งผลแห่งการถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ก็ได้มี การนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ให้ผูุ้ทธรณ์และสาธารณชนได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยได้รับบุ เหตุแห่งการถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตลอดจนข้อกฎหมายและข้อระเบียบไว้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์เป็นที่เข้าใจได้อย่างชัดเจนแล้ว นอกจากนี้ การเปิดเผยความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานอาจส่ง ผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ ดังนั้น จึงมีมติไม่เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผูุ้ทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ผูุ้ทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสากล การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับ ใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผูุ้ทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๓ ถึง ผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอข้อมูลข่าวสาร

ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับการถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผูุ้ทธรณ์ จำนวน ๕ รายการ ชำรงต้น แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผูุ้ทธรณ์ จึงไดุ้ทธรณ์คำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกำลังพล มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๙.๒๕๔/๔๖๑๒ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๙.๒๕๔/๔๗๔๑๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๙.๒๕๔/๔๔๔๗ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงคณะกรรมการฯ จัดส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา พร้อมมีคำชี้แจงเพิ่มเติมสรุปความได้ว่า

(๑) ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการถอดยศตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๑) กำหนดให้กองวินัยหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจในการดำเนินการทางวินัยมีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาว่าข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ใดมีเหตุที่จะต้องดำเนินการถอดยศตามข้อ ๑ แล้วแจ้งผลการพิจารณาพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้กองทะเบียนพลดำเนินการรวบรวมเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาถอดยศต่อไป ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙ จึงมีอำนาจในการพิจารณาเหตุแห่งการถอดยศผูุ้ทธรณ์ได้โดยไม่ต้องมีการประชุม ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงไม่มีข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑

(๒) การยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองมิใช่เหตุตามระเบียบที่จะต้องดำเนินการถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ หากแต่เป็นเหตุที่จะนำมาชะลอการดำเนินการถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้ก่อน อีกทั้งเมื่อตรวจสอบข้อมูลการฟ้องคดีปกครองแล้ว ไม่ปรากฏว่า ผูุ้ทธรณ์ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองแต่อย่างใด ประกอบกับเหตุแห่งการถอดยศตำรวจรายของผูุ้ทธรณ์เป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการถอดยศตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑ (๔) การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๗ (๔) เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออกโดยคำสั่งอันถึงที่สุด ส่งผลให้ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ มิใช่ประเด็นในการพิจารณาเหตุแห่งการถอดยศ กรณีนี้จึงไม่จำเป็นต้องใช้คำพิพากษาดังกล่าวประกอบการพิจารณาเสนอขอถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผูุ้ทธรณ์ ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงไม่มีข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ อยู่ในความครอบครอง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามุทธรณ์มีจำนวน ๕ รายการ ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ สำเนารายงานการประชุมของตำรวจภูธรภาค ๙ ที่พิจารณาตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับเหตุในการดำเนินการถอดยศตำรวจและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผูุ้ทธรณ์ และนำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล)

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ สำเนาหนังสือฝ่ายอำนวยการของตำรวจภูธรภาค ๙ ที่นำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล) ให้ดำเนินการถอดยศตำรวจและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผูุ้ทธรณ์

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ สำเนาคำพิพากษาคดีวินัยถึงที่สุดของศาลปกครองสูงสุดรายของผูุ้ทธรณ์ที่ตำรวจภูธรภาค ๙ นำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล)

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ สำเนาคำพิพากษาคดีอาญาถึงที่สุดรายของผู้อุทธรณ์ ที่ตำรวจภูธรภาค ๙ นำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานกำลังพล)

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ สำเนาหนังสือของสำนักงานกำลังพลที่นำเสนอสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกำลังพล ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่มีข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการดังกล่าว จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง อาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อขอให้มีการตรวจสอบต่อไปได้ตามมาตรา ๓๓ ประกอบมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๕ ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการดำเนินการถอดยศข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการดำเนินการถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายของผู้อุทธรณ์เสร็จสิ้น โดยได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ถอดยศตำรวจและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถูกถอดยศและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ปกป้องสิทธิของตน อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๕ ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารศาลาลังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๕ ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

ศาสตราจารย์พิเศษ ชงทอง จันทรางศุ
นายพิรุฬห์ เพียรล้ำเลิศ
นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส
ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุชนะนันท์
นายเชิดศักดิ์ เจนวนรากุล

หัวหน้าคณะที่ ๒
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

คอลัมน์ “คำชี้ขาดความเห็นแย้ง”

รวบรวมโดย ฝ่ายตรวจสอบสำนวนคดีฎีกา ส่วนตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกา สำนักงานกฎหมายและคดี

ความผิดฐาน ชิงทรัพย์โดยมีอาวุธในเวลากลางคืน เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และพกพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือไม่มีเหตุอันควร

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง จำเลยได้ชิงทรัพย์เอาเงินสดจำนวน ๒๐๐ บาท ของนาย อ. ผู้เสียหาย ไปโดยทุจริต โดยจำเลยได้ใช้กำลังประทุษร้ายใช้อาวุธมีดปลายแหลมตัวมีดกว้างประมาณ ๒ นิ้ว ยาวประมาณครึ่งฟุต ด้ามมีดกว้างยาวเท่าใดไม่ปรากฏชัด จำนวน ๑ เล่มแทงผู้เสียหาย ๓ ครั้ง คมมีดถูกที่บริเวณขา เป็นแผลฉีกขาดบริเวณต้นขาซ้าย เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวันและจนประกอบกรณียกจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน และจำเลยได้ขู่ว่าหากวันใดนั้นจะใช้อาวุธมีดดังกล่าวแทงประทุษร้ายอีก โดยจำเลยถืออาวุธมีดดังกล่าวเดินเข้ามาหาผู้เสียหายพร้อมกับพูดว่า “ถ้ากูไม่ได้เงิน ๒๐๐ มึงไม่ได้กลับบ้านแน่” ทั้งนี้ เพื่อให้ความสะดวกแก่การชิงทรัพย์ ให้ยื่นชิงทรัพย์นั้น ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้ พาทรัพย์นั้นไป และให้พ้นจากการจับกุม

ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๙ กับให้จำเลยคืนเงินจำนวน ๒๐๐ บาทที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหาย

ระหว่างพิจารณา นาย อ. ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต
จำเลยให้การปฏิเสธ

โจทก์นำสืบว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ เวลาประมาณ ๐๓.๔๐ - ๐๔.๐๐ นาฬิกา นาย อ. ผู้เสียหาย พร้อมกับเพื่อนชาวต่างชาติจำนวน ๒ คน เรียกกรดแท็กซี่คันที่นาย ส. จำเลย เป็นผู้ขับ จากถนนสีลม ไปส่งที่โรงแรม พ. เมื่อถึงหน้าโรงแรมผู้เสียหายให้จำเลยจอดรถ แล้วให้เพื่อนชายชาวต่างชาติขึ้นไปบนห้องในโรงแรมเพื่อไปเอาบัตรกดเงินสด ผู้เสียหายได้คุยกับจำเลยว่าหากมีการไปเที่ยวต่อนั้นจะขอแบ่งค่านายหน้าจากจำเลยที่ได้รับจากร้านที่พาชาวต่างชาติไปเที่ยววันนั้น แต่จำเลยไม่ยอมแบ่งให้และบอกให้ผู้เสียหายไปเรียกรถคันอื่นและจำเลยจะไม่รอแล้ว จึงเรียกค่าโดยสารเป็นจำนวนเงิน ๒๐๐ บาท แต่เมื่อดูที่มิเตอร์แล้วปรากฏว่าจำเลยไม่ได้กดมิเตอร์ ซึ่งค่าโดยสารน่าจะประมาณ ๕๐ - ๖๐ บาท เมื่อคิดจากต้นทางสู่ปลายทาง จากนั้นผู้เสียหายและเพื่อนหญิงชาวต่างชาติได้ลงจากรถ โดยมีจำเลยลงตามมาเพื่อตกลงค่าโดยสารด้านหลังรถ โดยจำเลยพูดว่า “มึงจะให้หรือไม่ให้” ขณะนั้นในมือข้างขวาของจำเลยมีอาวุธมีดสีเงินยาวประมาณครึ่งฟุต ผู้เสียหายจึงบอกให้จำเลยวางมีดลง แต่จำเลยไม่ยอมวางแล้วเดินตรงเข้ามาหาผู้เสียหายในระยะไม่เกิน ๑ เมตร ผู้เสียหายเกรงถูกทำร้ายจึงใช้ขาซ้ายเตะไปที่บริเวณลำตัวของจำเลย เพื่อไม่ให้จำเลยเข้าใกล้ จำเลยได้ใช้อาวุธมีดนั้นแทงถูกบริเวณขาซ้ายเหนือเข่าเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ ผู้เสียหายจึงวิ่งหนีไปหลบซ่อน ๑๐๐ บาท โยนให้จำเลยไป เมื่อจำเลยก้มเก็บเงินแล้วก็ขึ้นรถขับหลบหนีไป การกระทำของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ ผู้เสียหายเรียกค่าเสียหายรวมเป็นเงิน ๒๓๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่ยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยนำสืบว่า ในวันเกิดเหตุผู้เสียหายเรียกรถแท็กซี่ที่จำเลยขับให้ไปส่งที่โรงแรม พ. โดยตกลงค่าโดยสารจำนวน ๑๐๐ บาท เมื่อถึงที่โรงแรมเพื่อนชายชาวต่างชาติได้ลงจากรถแล้วขึ้นไปบนห้องพัก ส่วนผู้เสียหาย

และเพื่อนชาวต่างชาติอีกคนรออยู่ในรถ ผู้เสียหายจะให้จำเลยพาไปเที่ยวที่ถนนสุขุมวิท แล้วจะขอแบ่งค่านายหน้าจากร้านที่ผู้เสียหายพาไปเที่ยว แต่จำเลยปฏิเสธ ผู้เสียหายจึงถ่มน้ำลายใส่จำเลยและผลักจำเลยเมื่อลงจากรถ จำเลยได้พยายามทวงค่าโดยสารจำนวน ๑๐๐ บาท แต่ผู้เสียหายกลับตบและเตะจำเลยหลายครั้งจนทำให้จำเลยมีแผลฟกช้ำตามร่างกายเป็นเหตุให้จำเลยไม่สามารถทำงานได้ถึงสองสัปดาห์ จำเลยมีมีดไว้เพื่อป้องกันตัว มิได้มีเจตนาทำร้ายผู้เสียหาย

ศาลชั้นต้น เห็นว่า ตามวันเวลาเกิดเหตุ มีคนร้ายซึ่งเอาทรัพย์สินของโจทก์ร่วม (ผู้เสียหาย) ไปโดยคนร้ายได้ใช้อาวุธมีดแทงถูกบริเวณเหนือเข้าซ้ายของโจทก์ร่วมเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ โจทก์มีโจทก์ร่วมเบิกความเป็นพยานว่าได้เรียกรถแท็กซี่ที่มินาย ส. จำเลย เป็นผู้ขับ เพื่อไปส่งที่โรงแรม พ. ถนนสีลม แขวงสุริยวงค์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุเพื่อนชายชาวต่างชาติได้ขึ้นไปบนห้องพักเพื่อไปเอาบัตรกดเงินสด ส่วนโจทก์ร่วมและเพื่อนหญิงชาวต่างชาติอีกคนนั่งรออยู่ในรถ โจทก์ร่วมพูดกับจำเลยว่าจะขอแบ่งค่านายหน้าจากร้านที่จะได้จากร้านที่พาไปเที่ยวที่ถนนสุขุมวิท แต่จำเลยไม่ยอมและบอกให้ไปเรียกรถคันอื่น จำเลยจะไม่รอแล้ว และเรียกค่าโดยสารเป็นเงินจำนวน ๒๐๐ บาท โจทก์ร่วมได้ดูที่มีเตอร์ปรากฏว่าจำเลยมิได้กดมีเตอร์ ซึ่งจากต้นทางสู่ที่หมายที่เกิดเหตุ นั้นค่าโดยสารน่าจะประมาณ ๕๐ - ๖๐ บาท โจทก์ร่วมและเพื่อนหญิงชาวต่างชาติได้ลงจากรถ แล้วจำเลยได้เดินลงมาด้านหลังรถแล้วเรียกโจทก์ร่วมมาเพื่อตกลงค่าโดยสาร เมื่อโจทก์ร่วมเดินไปด้านหลังรถจำเลยพูดว่า “มึงจะให้หรือไม่ให้” โดยขณะนั้นในมือของจำเลยมีมีดสีเงินยาวประมาณครึ่งฟุต โจทก์ร่วมจึงบอกให้จำเลยวางมีดลง แต่จำเลยไม่ยอมวางกลับเดินเข้าหาโจทก์ร่วมในระยะไม่เกิน ๑ เมตร โจทก์ร่วมเกรงว่าจะถูกทำร้ายจึงได้ใช้ขาซ้ายเตะไปที่ลำตัวของจำเลย จำเลยจึงใช้มีดแทงบริเวณเหนือเข้าซ้ายเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับบาดเจ็บ แล้วโจทก์ร่วมใช้มือล้วงเงินในกระเป๋าค่าจำนวน ๒๐๐ บาท ๑๐๐ บาท ๒ ใบ ขว้างไปให้จำเลย จำเลยก็มลงเก็บแล้วขับรถหลบหนีไป ร้อยตำรวจเอก ส. พนักงานสอบสวน พยานโจทก์ ให้การว่าเห็นโจทก์ร่วมบาดเจ็บมีบาดแผลบริเวณขาซ้ายมีเลือดเปื้อนกางเกงที่สวมใส่ จึงส่งโจทก์ร่วมไปพบแพทย์เพื่อตรวจพิสูจน์บาดเจ็บที่โรงพยาบาล ล. จำเลยถูกจับกุมเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ในชั้นสอบสวนจำเลยให้การปฏิเสธ หลังเกิดเหตุพนักงานตำรวจได้จัดให้มีการชี้ภาพถ่ายผู้ต้องหา โจทก์ร่วมสามารถชี้ตัวได้ถูกต้อง อีกทั้งในเวลาขณะเกิดเหตุมีแสงไฟเพียงพอที่สามารถมองเห็นและจดจำใบหน้าคนร้ายได้อย่างชัดเจน อีกทั้งโจทก์ร่วมไม่เคยรู้จักกับจำเลยมาก่อน จึงไม่มีเหตุที่จะเบิกความปรักปรำให้จำเลยต้องรับโทษ ประกอบกับโจทก์ร่วมเบิกความเรื่องราวเป็นลำดับขั้นตอนไม่ปรากฏข้อพิรุธ เชื่อว่าโจทก์ร่วมเบิกความไปตามสัจย์จริง ชั้นพิจารณาจำเลยเบิกความให้การยอมรับว่าใช้อาวุธแทงโจทก์ร่วมจริง โดยอ้างว่าวันเกิดเหตุโจทก์ร่วมเรียกรถให้ไปส่งที่โรงแรม พ. โดยตกลงค่าโดยสารจำนวน ๑๐๐ บาท เมื่อไปถึงชายชาวต่างชาติได้ขึ้นไปบนห้องพักที่โรงแรมเพื่อไปเอาบัตรกดเงินสด ส่วนโจทก์ร่วมและเพื่อนหญิงชาวต่างชาติอีกคนนั่งรออยู่ในรถ จากนั้นโจทก์ร่วมจะให้จำเลยพาไปเที่ยวที่ถนนสุขุมวิทและตนจะขอแบ่งค่านายหน้าที่ได้จากร้านที่พาไปเที่ยว จำเลยปฏิเสธ โจทก์ร่วมถ่มน้ำลายและผลักจำเลยเมื่อลงจากรถ จำเลยพยายามทวงค่าโดยสาร จำนวน ๑๐๐ บาท แต่โจทก์ร่วมได้ตบและเตะจำเลยหลายครั้งจนเป็นแผลฟกช้ำจนไม่สามารถทำงานได้ถึงสองสัปดาห์ จำเลยใช้อาวุธมีดเพื่อป้องกันตัว มิได้มีเจตนาใช้อาวุธทำร้ายโจทก์ร่วม ซึ่งเป็นการให้การลอย ๆ ไม่มีพยานสนับสนุนแต่อย่างใด อีกทั้งที่จำเลยอ้างว่ามีบาดแผลฟกช้ำและได้ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล ล. จำนวนสองครั้ง ก็ไม่ปรากฏว่ามีประวัติเข้ารับการรักษาตัวแต่อย่างใดตามคำให้การของพนักงานสอบสวน และจากการที่จำเลยอ้างว่าโจทก์ร่วมถ่มน้ำลายและผลักจำเลยขณะอยู่บนรถนั้นก็เป็นการกระทำที่ขาดตอนไปแล้ว อันถือว่าภัยอันตรายอันละเมิดต่อกฎหมายได้ผ่านพ้นไปแล้ว เมื่อพิจารณาคำเบิกความของนาย ท. พนักงานโรงแรม พ. พยานโจทก์ร่วม เห็นโจทก์ร่วมและจำเลยมีการลงไม้ลงมือ โดยเห็นจำเลยใช้อาวุธมีดแทงโจทก์ร่วม และโจทก์ร่วมได้ใช้เท้ายันไว้อันเป็นลักษณะสมัครใจทะเลาะวิวาท ดังนั้น จำเลยไม่มีสิทธิอ้างว่าเป็นการป้องกันตัว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยเจตนาทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และความผิดฐานดังกล่าวรวมอยู่ในความผิดฐานชิงทรัพย์จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายรับอันตรายสาหัสและเป็น

ความผิดในตัวเอง ดังนี้ ศาลจึงมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานชิงทรัพย์จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย อีกทั้งพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมา มีน้ำหนักครบถ้วนได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ส่วนค่าเสียหายศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ โดยศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๙ วรรคสาม จำคุก ๑๒ ปี ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง ให้ลงโทษหนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ ปี ให้จำเลยคืนเงิน ๒๐๐ บาท ที่ยังไม่คืนแก่โจทก์รวม กับให้จำเลยชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์รวม

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่อุทธรณ์โต้แย้งรับฟังเป็นยุติได้ว่า จำเลยประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๓.๔๐ - ๐๔.๐๐ นาฬิกา โจทก์รวมว่าจ้างให้จำเลยขับรถแท็กซี่พาโจทก์รวมและเพื่อนชาวต่างชาติ ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน ไปส่งที่โรงแรม พ. ถนนสีลม เมื่อถึงโรงแรม โจทก์รวมจะให้จำเลยพาไปเที่ยวต่อที่ถนนสุขุมวิท แต่จำเลยไม่ไป จึงเกิดการโต้เถียงกันเรื่องค่าโดยสารเป็นเหตุให้ทะเลาะวิวาทกัน โจทก์รวมได้รับบาดเจ็บถูกอาวุธมีดของจำเลยแทงเข้าที่ต้นขาซ้าย แล้วจำเลยหลบหนีไป ต่อมาจำเลยถูกจับกุม ในชั้นสอบสวนพนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาจำเลยว่าชิงทรัพย์จำนวน ๒๐๐ บาท ของโจทก์รวมในเวลากลางคืน จำเลยให้การปฏิเสธ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการแรกว่า จำเลยกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นเหตุให้โจทก์รวมเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ โดยจำเลยอุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ เนื่องจากจำเลยเอาเงินจากโจทก์รวมเพียง ๑๐๐ บาท ซึ่งเป็นเงินค่าโดยสารซึ่งโจทก์รวมตกลงที่จะเหมาจ่ายให้แก่จำเลย เมื่อถึงโรงแรม พ. เพื่อนชาวต่างชาติได้ขึ้นไปบนห้องที่โรงแรมเพื่อไปเอาบัตรกดเงินสด โจทก์รวมขอให้จำเลยไปส่งที่ถนนสุขุมวิท แต่จำเลยไม่ไป และขอค่าโดยสาร ๒๐๐ บาท โจทก์รวมเห็นว่าจำเลยไม่กดมิตเตอร์ซึ่งค่าโดยสารไม่น่าจะเกิน ๕๐ - ๖๐ บาท จึงไม่จ่ายค่าโดยสารและลงจากรถ จำเลยถืออาวุธมีดลงตามมาเพื่อตกลงค่าโดยสาร จำนวน ๒๐๐ บาท โดยพูดว่า “ถ้าไม่ให้เงินกู ๒๐๐ บาท มึงไม่ได้กลับบ้าน” และจะเข้ามาทำร้ายโจทก์รวม โจทก์รวมจึงหนีไปสองครั้งเพื่อไม่ให้จำเลยเข้ามาใกล้ เป็นเหตุให้อาวุธมีดแทงถูกบริเวณต้นขาซ้ายได้รับบาดเจ็บ โจทก์รวมจึงล้วงเอาเงินในกระเป๋าไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ บาท ขว้างไปที่พื้น จำเลยเก็บเงินแล้วขับรถหลบหนีไป ส่วนจำเลยนำสืบว่าเงินที่โจทก์รวมโยนมาให้ นั้นเป็นเงินเพียง ๑๐๐ บาท และเป็นเงินค่าโดยสารที่โจทก์รวมตกลงเหมาจ่ายให้กับจำเลยโดยไม่ต้องกดมิตเตอร์ ปัญหาจึงมีว่าจำเลยเอาเงินจากโจทก์รวมไปจำนวนเท่าใด และการที่จำเลยเอาเงินไปเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์หรือไม่ ทั้งสองฝ่ายต่างเบิกความยืนยันเกี่ยวกับจำนวนเงินที่จำเลยเอาไปจากโจทก์รวม จากการฟังพยานหลักฐานอื่นประกอบได้ความว่า โจทก์รวมให้การแก่พนักงานสอบสวนว่าจำไม่ได้ว่าโยนเงินให้จำเลยไปเท่าใด ทั้งที่ห้วงเวลาห่างกันเพียงหนึ่งวันหลังจากวันเกิดเหตุ แต่ในชั้นพิจารณาให้การว่าได้โยนเงินไปไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ บาท ซึ่งระยะเวลาห่างกันเจ็ดปี ซึ่งเป็นการให้การขัดแย้งกันกับชั้นสอบสวนจึงเป็นพิรุธไม่น่าเชื่อถือ ส่วนจำเลยให้การยืนยันมาตลอดว่าเป็นเงินจำนวน ๑๐๐ บาท เมื่อพิจารณาแล้วก็พอสมควรกับค่าโดยสาร ในกรณีไม่กดมิตเตอร์นั้นเป็นการตกลงเหมาจ่ายให้แก่จำเลยในราคาที่ตกลงกัน ค่าเบิกความของจำเลยจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือได้ว่าจำเลยรับเงินจากโจทก์รวมไปจำนวน ๑๐๐ บาท ก่อนเกิดเหตุโจทก์รวมขอให้จำเลยพาโจทก์รวมและเพื่อนต่างชาติไปเที่ยวที่ถนนสุขุมวิทและขอแบ่งค่านายหน้าจากจำเลยที่จะได้จากร้านที่จะพาไปเที่ยวจำนวน ๒๐๐ บาท จำเลยไม่ยอมจึงเป็นเหตุให้โจทก์รวมไม่พอใจและไม่ยอมจ่ายค่าโดยสาร การที่จำเลยใช้อาวุธมีดขู้งัดเอาเงินค่าโดยสารเชื่อว่าตนมีสิทธิพึงได้จากโจทก์รวมนั้น จึงฟังได้ว่าไม่มีเจตนาทุจริต ไม่เป็นความผิด

ฐานหลักทรัพย์ ศาลอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วยกับศาลชั้นต้น อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน และเมื่อจำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง คำขอของโจทก์ให้จำเลยคืนเงิน ๒๐๐ บาท นั้น ย่อมตกไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการต่อมาว่าจำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า จำเลยทำร้ายโจทก์ร่วมเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ วินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดให้เป็นไปตามศาลชั้นต้น อุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิดมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกใช้บังคับโดยมาตรา ๔ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๒๙๕ และให้ใช้อัตราโทษใหม่แทน แต่กฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงให้ใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด บังคับแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ และศาลชั้นต้นพิพากษาในส่วนคดีแพ่งแล้ว แต่ไม่ได้ส่งคำฤชาธรรมเนียม ศาลอุทธรณ์เห็นควรแก้ไขให้ถูกต้อง พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ (เดิม) จำคุก ๖ เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๔ คงจำคุก ๔ เดือน ยกฟ้องในฐานความผิดชิงทรัพย์ และยกคำขอให้จำเลยคืนเงิน ๒๐๐ บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่โจทก์ร่วม คำฤชาธรรมเนียมในส่วนคดีแพ่งทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

พนักงานอัยการ มีคำสั่งไม่สู้ก

ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วยังไม่เห็นพ้องด้วยกับการที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่สู้กการกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขยกฟ้องจำเลยในความผิดฐานชิงทรัพย์ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า จำเลยประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖ โจทก์ร่วมว่าจ้างให้จำเลยขับรถแท็กซี่พาโจทก์ร่วมและเพื่อนชาวต่างชาติไปส่งที่โรงแรม พ. ถนนสีลม เมื่อมาถึงโรงแรมโจทก์ร่วมขอให้จำเลยพาไปเที่ยวต่อที่ถนนสุขุมวิท แต่จำเลยไม่ไป จึงเกิดการโต้เถียงกันเรื่องค่าโดยสารเป็นเหตุให้ทะเลาะวิวาทกัน จนเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับบาดเจ็บจากการถูกอาวุธมีดของจำเลยแทงเข้าที่ต้นขาซ้าย จากนั้นจำเลยหลบหนีไปพร้อมเงินค่าโดยสาร เห็นว่า แม้โจทก์ร่วมจะเป็นผู้ว่าจ้างให้จำเลยขับรถแท็กซี่ไปส่งตามที่หมาย และจำเลยได้ดำเนินการไปส่งโจทก์ร่วมตามสัญญาแล้วก็ตาม โจทก์ร่วมจึงมีหน้าที่เพียงต้องชำระค่าโดยสารตามที่ตกลงกันไว้ หากโจทก์ร่วมไม่ชำระค่าโดยสาร จำเลยซึ่งเป็นผู้มีอาชีพขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะอันเป็นที่ไว้วางใจของผู้ใช้บริการควรใช้วิธีการในการเรียกร้องค่าบริการด้วยวิธีที่เหมาะสมเพื่อขอให้โจทก์ร่วมชำระหนี้เท่านั้น จำเลยไม่มีสิทธิที่จะกระทำการในลักษณะเช่นนั้น พฤติการณ์การกระทำดังกล่าวของจำเลยจึงเข้าลักษณะเป็นการขู่เข็ญหรือใช้กำลังประทุษร้ายในการบังคับให้โจทก์ร่วมชำระหนี้โดยผลการแม้ว่าเงินที่จำเลยเอาไปจะมีจำนวนเท่ากับค่าโดยสารที่โจทก์ร่วมจะต้องชำระก็ตาม แต่จำเลยก็ไม่มีสิทธิใด ๆ โดยชอบที่จะกระทำเช่นนั้นได้ ทั้งยังถือเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ตามกฎหมายสำหรับตนเอง อันเข้าองค์ประกอบความผิดฐานชิงทรัพย์ (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑๙๒/๒๕๕๓ และ ๑๐๐๙๔/๒๕๕๓) ส่วนการที่จำเลยเข้าใจว่าตนมีสิทธิอันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายที่จะสามารถกระทำได้นั้น ย่อมไม่อาจหยิบยกขึ้นเป็นข้ออ้างเพื่อบังคับขู่เข็ญโจทก์ร่วมในลักษณะดังกล่าวได้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยได้ใช้อาวุธมีดทำร้ายโจทก์ร่วมจนได้รับบาดเจ็บ และได้ไปชิงเงินจากโจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยจึงเป็นการลักเอาทรัพย์ของโจทก์ร่วมไปโดยใช้กำลังประทุษร้ายด้วยเจตนาทุจริตแล้ว ถึงแม้ว่าโจทก์ร่วมจะให้การในชั้นพิจารณาในเรื่องของจำนวนเงินที่โยนให้จำเลยไปไม่แตกต่าง และไม่ตรงกับค่าให้การในชั้นสอบสวนก็ไม่ถึงกับเป็นข้อหักล้างข้อเท็จจริงที่เป็นยุติแล้วว่าจำเลยได้เงินไปจากโจทก์ร่วมจริง การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๙ วรรคสาม

อัยการสูงสุด พิจารณาแล้วชี้ขาดให้สู้ก

การวิจัยเรื่อง : การแก้ไขใบหน้าไม่สมมาตรด้วยการจัดฟันร่วมกับการผ่าตัด
(Case report : Facial asymmetry correction with surgical-orthodontic treatment)

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอก นรินทร์ เจนยุทธนา
ทันตแพทย์ (สบ ๔) กลุ่มงานทันตกรรม
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๓

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีใบหน้าที่ไม่สมมาตรกันอย่างสมบูรณ์แบบพบได้น้อยมาก ในอดีตผู้ป่วยมักไม่ได้ให้ความสำคัญกับความแตกต่างใบหน้าด้านซ้ายและด้านขวา ในปัจจุบันผู้ป่วยให้ความสำคัญและเห็นว่าเป็นปัญหาเมื่อพบความไม่สมมาตรของใบหน้าแม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม มีการศึกษาหาสาเหตุพบว่าอาจเกิดมาจากความผิดปกติแต่กำเนิด (congenital) ความผิดปกติจากพัฒนาการ (developmental) และความผิดปกติจากการรับมา (acquired) อย่างไรก็ตาม ในบางรายอาจยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด ความไม่สมมาตรของใบหน้าอาจพบร่วมกับลักษณะการสบฟันแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีขากรรไกรล่างยื่น

ความไม่สมมาตรของใบหน้าสามารถจำแนกตามโครงสร้างออกเป็นความผิดปกติจากโครงสร้างกะโหลกศีรษะ (skeletal) ความผิดปกติของฟัน (dental) และความผิดปกติจากการทำหน้าที่ (functional) โดยความผิดปกติจากโครงสร้างกะโหลกศีรษะอาจเกิดขึ้นกับกระดูกชั้นเดียวหรือหลายชั้นก็ได้ ผู้ป่วยที่มีการสูญเสียฟันไปก่อนวัยอันควรหรือฟันหายแต่กำเนิด สามารถทำให้เกิดความไม่สมมาตรของการสบฟัน สำหรับการสบฟันผิดปกติจากการทำหน้าที่อาจเป็นผลมาจากการมีการกีดขวางการสบฟัน (occlusal interference) ทำให้ขากรรไกรล่างเบี่ยงออกนอกจากตำแหน่งปกติ อย่างไรก็ตาม ในผู้ป่วยแต่ละรายมักจะพบความผิดปกติหลายอย่างเกิดขึ้นร่วมกันได้ การรักษามีหลายวิธี เช่น การรักษาแบบออร์โทพีดิกส์-ใบหน้า (orthopaedics) การจัดฟัน การผ่าตัด หรือการรักษาแบบผสมผสานร่วมกัน การผ่าตัดมักจะทำในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติรุนแรงของโครงสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีการสบฟันผิดปกติประเภทที่ ๒ และ ๓ Proffit และคณะ รายงานว่าผู้ป่วยที่รักษาด้วยการผ่าตัด พบมีขากรรไกรล่างยื่น (ร้อยละ ๒๐) มีขากรรไกรบนถอยหลัง (ร้อยละ ๑๓) ผู้ป่วยที่มีการสบฟันผิดปกติประเภทที่ ๓ มีแนวโน้มต้องการรับการแก้ไขมากกว่าผู้ป่วยที่มีการสบฟันผิดปกติ

ประเภทที่ ๒ มีผู้ป่วยเพียงส่วนน้อยที่มีการสบฟันผิดปกติประเภทที่ ๓ และได้รับการรักษาด้วยการจัดฟันเท่านั้น ในผู้ป่วยที่มีไบเบหน้าไม่สมมาตรการพยายามแก้ไขความผิดปกติในแนวขวาง (transverse problem) ด้วยการจัดฟันเพียงอย่างเดียว ไม่ประสบความสำเร็จในผู้ป่วยหลายรายเพราะมีการคืนกลับ (relapse) ภายหลังจากการรักษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการแก้ไขปัญหาการสบฟันผิดปกติและไบเบหน้าไม่สมมาตรด้วยการจัดฟันร่วมกับการผ่าตัด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้ป่วยหญิงอายุ ๒๑ ปี ๘ เดือน มาพบทันตแพทย์ด้วยอาการสำคัญ คือ การสบฟันผิดปกติหน้าเบี้ยว จากการซักประวัติพบว่า มีลูกคางยื่น การตรวจภายนอกช่องปากพบว่า ผู้ป่วยมีไบเบหน้าด้านตรงไม่สมมาตร มีรูปหน้าด้านข้างเว้า (concave profile) และริมฝีปากยื่น จากการตรวจภายในช่องปากพบว่า ฟันบนและล่างซ้อนเก ฟันหน้าสบคร่อม มีลักษณะการสบฟันเป็นประเภทที่ ๓

จากฉายเส้นภาพรังสีกะโหลกศีรษะพบว่า ผู้ป่วยมีลักษณะโครงสร้างกะโหลกศีรษะประเภทที่ ๓ ขากรรไกรล่างยื่น รูปคางไม่สมมาตร จากข้อมูลทั้งหมดพบว่าผู้ป่วยมีความผิดปกติอย่างมากที่ขากรรไกรบน ขากรรไกรล่าง และคาง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่สมมาตร จึงวางแผนการรักษาจัดฟันร่วมกับการผ่าตัดขากรรไกร โดยมีขั้นตอนการรักษา ดังนี้

๑. การจัดฟันเพื่อเตรียมฟันก่อนการผ่าตัด (Presurgical orthodontic treatment)

เพื่อปรับการเรียงตัวของฟัน แก้ไขปัญหาฟันบิดเก ปรับตำแหน่งฟันให้ตั้งตรง (decompensation) จากการปรึกษาร่วมกันระหว่างทันตแพทย์จัดฟัน ศัลยแพทย์ผ่าตัด และผู้ป่วย จึงตัดสินใจถอนฟันกรามน้อยซี่ ๑๔, ๒๔ ในขากรรไกรบนร่วมด้วย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการซ้อนเกและปรับตำแหน่งกึ่งกลางฟันบนให้ตรงกับกึ่งกลางไบเบหน้า การจัดฟันต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของความผิดปกติในทั้ง ๓ ระนาบ ได้แก่ ระนาบในแนวหน้า-หลัง แนวขวาง และแนวตั้ง ผู้ป่วยรายนี้ใช้เวลาเพื่อเตรียมฟันก่อนผ่าตัดประมาณ ๒ ปี

๒. การผ่าตัดขากรรไกร (Orthognathic surgery)

การผ่าตัดขากรรไกรกระทำทั้งในขากรรไกรบนและล่าง เพื่อรักษารูปร่างความสวยงามของไบเบหน้าให้ดีขึ้น โดยหมุนขากรรไกรบนตามเข็มนาฬิกา (clockwise rotation of maxilla) การผ่าตัดขากรรไกรล่างใช้เทคนิคไบแลทเทอร์ลแซกจิตอลสปลิทเรมัส.ออสทีโอโตมี (bilateral sagittal split ramus osteotomy) ร่วมกับการผ่าตัดปรับแก้ไขรูปคาง (genioplasty)

๓. การจัดฟันภายหลังการผ่าตัด (Postsurgical orthodontic treatment)

หลังจากการผ่าตัดเสร็จประมาณ ๓ เดือน หรือจนกระทั่งความสัมพันธ์ขากรรไกรคงที่ ศัลยแพทย์ส่งผู้ป่วยกลับมาจัดฟันต่อ เพื่อปรับการสบฟันให้สมบูรณ์ ผูกการใช้งานกล้ามเนื้อเย็บคอดเคี้ยวอย่างถูกต้อง ในขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ ๑ ปี

๔. การคงสภาพหลังการรักษา (Retention phase)

หลังจากนั้นถอดเครื่องมือจัดฟันออก แล้วใส่เครื่องมือคงสภาพฟัน (retainer) นัดผู้ป่วยติดตามผลการรักษาเป็นระยะ ๑ เดือน ๖ เดือน และ ๑ ปี ตามลำดับ

ผลการวิจัย

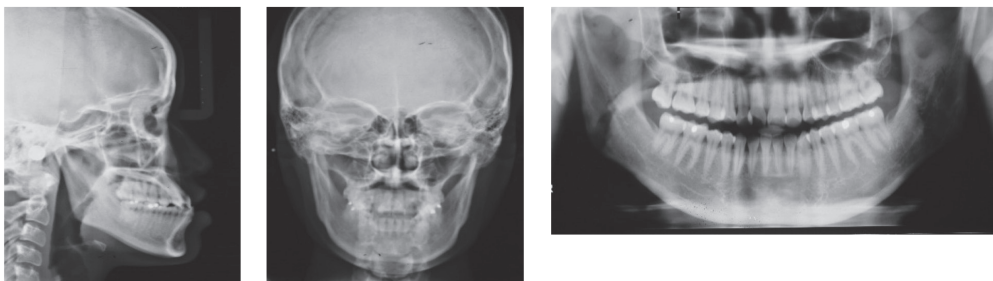
ภายหลังการรักษาพบว่าผู้ป่วยมีใบหน้าสมมาตรรูปคางตรง ใบหน้าด้านข้างเป็นแบบตรง (straight profile) กึ่งกลางฟันบน กึ่งกลางฟันล่าง และปลายคางอยู่ในแนวเดียวกันกับกึ่งกลางใบหน้า วิเคราะห์ค่าเซฟฟาโลเมทริก ได้ผลดังตารางที่ ๑ การจัดฟันร่วมกับการผ่าตัดช่วยให้ผู้ป่วยมีลักษณะใบหน้าที่ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหารูปหน้าไม่สมมาตร ขากรรไกรล่างยื่น ฟันซ้อนเก และฟันหน้าสบคร่อม ผู้ป่วยพึงพอใจต่อผลการรักษา สามารถเคี้ยวอาหารได้ดีขึ้นและยิ้มได้อย่างมั่นใจ

ข้อเสนอแนะ

การสบฟันผิดปกติร่วมกับความไม่สมมาตรของใบหน้าเป็นปัญหาที่ซับซ้อนยุ่งยาก การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจวิเคราะห์ทางภาพถ่ายรังสี และการวิเคราะห์แบบจำลองฟันอย่างละเอียดครบถ้วน จะช่วยนำไปสู่การวินิจฉัยและการรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม ควรแจ้งผู้ป่วยทราบถึงทางเลือกการรักษา ข้อจำกัด และผลข้างเคียง เพื่อให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการเลือกแผนการรักษาที่เหมาะสมกับตนเอง การฝึกกล้ามเนื้อบดเคี้ยวให้ทำงานอย่างถูกต้องจะช่วยเพิ่มเสถียรภาพของผลการรักษาในระยะยาว

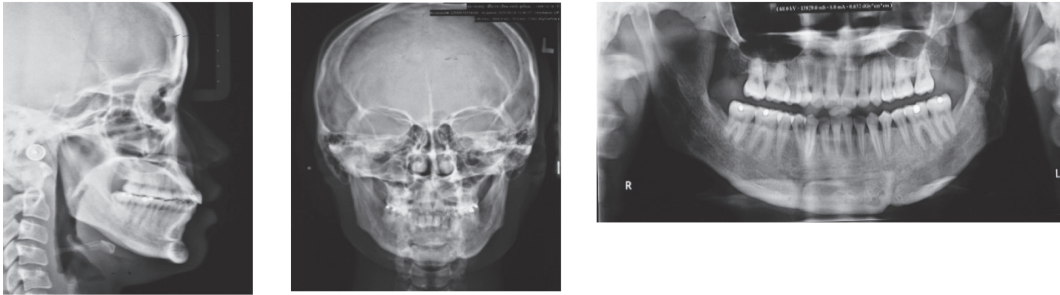
ภาพที่ ๑ ภาพถ่ายใบหน้าและการสบฟันก่อนการรักษา

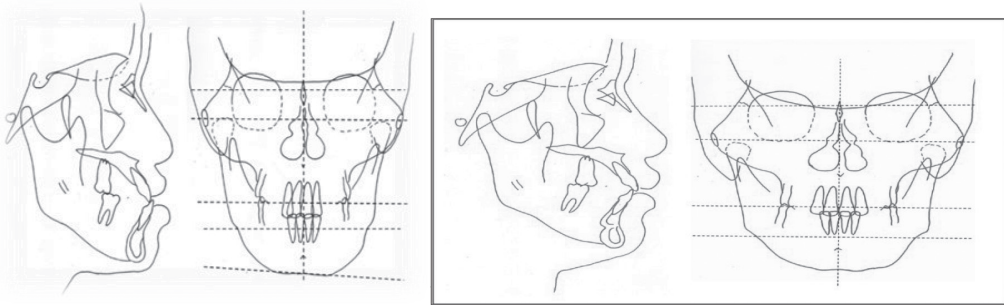
ภาพที่ ๒ ภาพรังสีก่อนการรักษา

ภาพที่ ๓ ภาพถ่ายใบหน้าและการสบฟันภายหลังการรักษา

ภาพที่ ๔ ภาพรังสีภายหลังการรักษา

ภาพที่ ๕ ภาพลายเส้นกะโหลกศีรษะก่อนการรักษาและภายหลังการรักษา

ตารางที่ ๑ : Cephanometric analysis			
	Mean values	Pre-treatment	Post-treatment
SNA	๘๔	๘๓	๘๖
SNB	๘๑	๘๙	๘๔
ANB	๓	-๒	๒
๑-NA	๒๒	๓๑.๕	๒๘
๑-NA	๕	๙.๕	๗.๕
๑-NB	๓๐	๓๐	๓๑.๕
๑-NB	๗	๘	๘
Interincisal	๑๒๕	๑๒๐	๑๑๗.๕
๑-SN	๑๐๘	๑๑๙	๑๑๕
Go-Gn to SN	๓๐	๒๘	๓๑
FMA	๒๕	๒๔	๒๗.๕
IMPA	๙๗	๙๒.๕	๙๖
Wits appraisal	-๓	-๑๑.๕	-๒.๕

* * *

การวิจัยเรื่อง : การศึกษาอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในโรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอก สมพงษ์ สาคิตพิเคราะห์
เภสัชกร (สบ ๔) กลุ่มงานเภสัชกรรม
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๓

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ยา” แม้สามารถใช้รักษาทำให้การหายป่วยและร่างกายรู้สึกดีขึ้นได้ แต่สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักไว้เสมอคือ ยาทั้งหลายล้วนแล้วแต่มีอันตรายเฉกเช่นเดียวกับที่มีคุณประโยชน์ “ประโยชน์ของยา” มาจากฤทธิ์ของยาตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ เช่น ช่วยลดความดันโลหิต ช่วยรักษาการติดเชื้อ บรรเทาอาการปวดหรือลดไข้ ซึ่งทราบได้จากสรรพคุณหรือข้อบ่งใช้ของแต่ละตัวยา “อันตรายจากยา” ก็สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาเช่นกัน เริ่มจากอาการไม่พึงประสงค์ หรือผลข้างเคียงของยา ซึ่งมีทั้งที่ไม่รุนแรง มีอาการคลีนได้ กระสับกระส่าย นอนไม่หลับ หรือง่วงนอน จนกระทั่งรุนแรงถึงแก่ชีวิต เช่น การทำลายตับ หรือทำให้เกิดอาการหายใจไม่ออก อันตรายจากยา ยังอาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุอื่น เช่น เกิดจากปฏิกิริยาระหว่างยาตั้งแต่ ๒ ชนิดขึ้นไป (drug interaction) ปฏิกิริยาระหว่างยากับอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารเสริม (เช่น วิตามิน หรือสมุนไพร) ที่รับประทานระหว่างการใช้อย่างอาจส่งผลให้ยาที่รับประทานบางชนิดมีประสิทธิผลการลดลงหรือออกฤทธิ์รุนแรงเกินไป เกิดผลข้างเคียงนอกเหนือความคาดหมาย หรืออาจเกิดสารเคมีตัวใหม่ที่มีอันตรายสูง การศึกษาอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (adverse drug reaction) ครั้งนี้ เนื่องจากโรงพยาบาลตำรวจมีผู้ป่วยนอกเป็นจำนวนมากที่เกิดอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา อีกทั้งยังเป็นการเปิดบทบาทวิชาชีพเภสัชกรในการดูแลผู้ป่วยที่เกิดอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โดยมีเพียงการบันทึกข้อมูลอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในระบบคอมพิวเตอร์ แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างจริงจัง อีกทั้งการสร้างความรู้ให้กับบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล ฯลฯ เกี่ยวกับการใช้ยาแบบองค์รวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาของผู้ป่วยนอกที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตำรวจ การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive research) เป็นการศึกษาอาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (adverse drug reaction) ของโรงพยาบาลตำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ขอบเขตการวิจัย

เป็นการเก็บข้อมูลการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาเฉพาะผู้ป่วยนอกที่มารับบริการในโรงพยาบาลตำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ จากการศึกษาพบว่า เพศหญิงมีอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยามากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป ชนิดของกลุ่มยา

ที่เกิดอาการไม่พึงประสงค์พบมากที่สุดคือกลุ่มยาปฏิชีวนะ รองลงมาเป็นยากลุ่มต้านการอักเสบ NSAIDs ประวัติอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาส่วนใหญ่จะทราบว่าตนเองมีอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โดยมีบัตรแพทย์จากโรงพยาบาลตำรวจหรือจากโรงพยาบาลอื่น การแพทย์ขณะนี้คืออาการที่ผู้ป่วยได้รับยาแล้วเกิดอาการและอาการแสดงไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ซึ่งไม่เคยเกิดอาการและอาการแสดงมาก่อน และได้รับการรักษาจากเภสัชกรที่ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก รวมทั้งออกบัตรแพทย์ให้ผู้ป่วยได้พกติดตัวไว้ตลอด ประวัติการแพทย์จากโรงพยาบาลอื่นและแพทย์ขณะนี้ เนื่องจากระบบได้มีการแจ้งเตือนการใช้ยาที่มีอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาล แต่แพทย์ยังมีการสั่งยาให้ผู้ป่วย โดยแพทย์อาจไม่ทราบว่าตนเป็นกลุ่มยาชนิดเดียวกัน เภสัชกรได้มีการตรวจสอบก่อนจ่ายยาให้ผู้ป่วยอีกครั้ง พร้อมทั้งซักถามผู้ป่วยเกี่ยวกับประวัติการแพทย์ เมื่อพบว่ามีการสั่งยาที่ผู้ป่วยซ้ำ จะกลับห้องตรวจโรคหรือให้ผู้ป่วยติดต่อกับแพทย์ที่ตรวจเพื่อเปลี่ยนยาให้ผู้ป่วย หรือจากการที่ผู้ป่วยเองทราบว่าตนเองมีอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอยู่แล้วจากโรงพยาบาลอื่น แต่มาโรงพยาบาลตำรวจไม่ได้แจ้งว่าตนเองได้แพทย์อะไรบ้างหรือจำไม่ได้ ทำให้แพทย์ได้มีการสั่งยาในการรักษาเภสัชกรจึงได้มีการบันทึกข้อผิดพลาดในการจ่ายยาไว้ อาการและอาการแสดงตามระบบต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา พบว่าระบบผิวหนังพบมากที่สุด รองลงมาคือระบบหลอดเลือดและหัวใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาของผู้ป่วยนอกที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลตำรวจ ทีมบุคลากรทางการแพทย์ได้ทราบข้อมูลและตระหนักถึงผลจากอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้เกิดความระมัดระวังทุกครั้งในการจ่ายยาให้ผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะ

ในปัจจุบันแพทย์เปลี่ยนจากการเขียนยาในใบสั่งยาเป็นระบบ Doctor Station แล้ว ซึ่งมีการบันทึกข้อมูลการแพทย์จากเดิมในเวชระเบียนผู้ป่วยและเอกสารอื่น ๆ ปัจจุบันได้มีการบันทึกลงระบบ (HIS) เช่น ใบสรุปการจ่ายยา เพื่อเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ช่วยป้องกันการแพทย์ซ้ำซ้อนได้ ควรสนับสนุนให้ผู้ป่วยรับทราบข้อมูลอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาของตนเอง จึงจะทำให้ประสิทธิภาพของระบบป้องกันการแพทย์ซ้ำได้ผลดียิ่งขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรมให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงประโยชน์และโอกาสเสี่ยงจากการได้รับอันตราย การใช้ยาที่ถูกต้องและสมเหตุสมผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากรูปแบบการศึกษานี้เป็นแบบย้อนหลัง อาจทำให้เก็บข้อมูลผู้ป่วยได้ไม่ครบถ้วนและละเอียดเพียงพอ สำหรับใช้จำแนกประเภทของการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาทั้งหมดที่สามารถป้องกันได้หรือไม่สามารถป้องกันได้ ซึ่งจะมีประโยชน์ในการเฝ้าระวังการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาประเภทที่สามารถป้องกันได้ การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลแบบไปข้างหน้า และส่งรายงานให้หน่วยงานกลางที่รับผิดชอบ

* * *

การวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ (The Relationship between health literacy with Health behavior 3E 2S among registered nurse, Police General Hospital)

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอกหญิง ศิริรักษ์ วิโรชติกุลโรจน์
พยาบาล (สบ ๔) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ
สถานที่ปฏิบัติงาน หน่วยทบทวนทรัพยากรทางการแพทย์ กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ในภาษาไทยมีคำเรียกหลายคำที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความแตกฉานด้านสุขภาพ การรู้เท่าทันด้านสุขภาพ ความฉลาดทางสุขภาพ ความฉลาดทางสุขภาพ และความรู้ด้านสุขภาพ (วัชรพร เชนสุวรรณ, ๒๕๖๐) ซึ่งความหมายของความรู้สุขภาพ คือ ความสามารถ และทักษะในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อวิเคราะห์ ประเมินการปฏิบัติ และการจัดการตนเอง รวมทั้งสามารถชี้แนะเรื่องสุขภาพส่วนบุคคล ครอบครัว และชุมชนเพื่อสุขภาพที่ดี (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๙) ประกอบด้วย ๖ ทักษะดังนี้ ๑) ทักษะการเข้าถึงข้อมูลด้านสุขภาพและบริการสุขภาพ ๒) ทักษะความรู้ ความเข้าใจ ๓) ทักษะการสื่อสารข้อมูลสุขภาพ ๔) ทักษะการตัดสินใจ ๕) ทักษะการจัดการตนเอง ๖) ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งพยาบาลวิชาชีพเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพประชาชนให้มีสุขภาพที่ดีทั้ง ๔ มิติ คือ สุขภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม พยาบาลวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีพฤติกรรมสุขภาพตนเองที่ดี เพื่อจะได้มีสุขภาพแข็งแรงในการพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นต่อไป (ศิริพร พุทธิรังษี และคณะ, ๒๕๕๔) รวมไปถึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้ป่วย โดยจากการศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมความรู้ด้านสุขภาพเรื่องการใช้จ่ายต่อพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพธิ์ไทรงาม อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร (กิ่งแก้ว สรรวยรื่น และนิติพงษ์ ศรีเบญจมาศ, ๒๕๖๒) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มทดลองหลังได้รับโปรแกรมความรู้ด้านสุขภาพเรื่องการใช้จ่าย มีพฤติกรรมการใช้ยาสูงกว่าก่อนทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุม (p-values < 1.001) ถ้าผู้ป่วยมีความรู้ด้านสุขภาพที่ดี จะส่งผลทำให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น ทำให้พบว่า ความรู้ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยา

โรงพยาบาลตำรวจ เป็นสถานพยาบาลระดับตติยภูมิ มีจำนวนเตียง ๖๐๐ เตียง สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา มีวิสัยทัศน์เป็นสถาบันการแพทย์ของตำรวจที่มีความเป็นเลิศระดับสากล การที่องค์กรจะพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้เกิดการพัฒนา ซึ่งพยาบาลเป็นหนึ่งในบุคลากรที่สำคัญอันจะทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาดได้ พยาบาลวิชาชีพ

โรงพยาบาลตำรวจ นอกจากนี้จะมีหน้าที่เช่นพยาบาลวิชาชีพทั่วไปแล้วที่มีหน้าที่หลักในการดูแลประชาชน โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษา เวลาในการปฏิบัติงานต้องครอบคลุมตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงร่วมกับการขาดแคลนพยาบาล ยังมีภารกิจพิเศษที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่ข้าราชการตำรวจทั่วประเทศ ซึ่งต้องมีการเดินทางไปตามกองบัญชาการต่าง ๆ เพื่อให้การบริการตรวจสุขภาพ การตรวจสุขภาพบุคคลภายนอกที่สอบเข้าบรรจุเพื่อเป็นข้าราชการตำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปัจจุบันสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต้องมีการฝึกโดยหมุนเวียนไปปฏิบัติงานที่สถานที่กักตัวภาครัฐทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และภารกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ ยังต้องได้รับการทบทวนฝึกฝนการฝึกระเบียบวินัยเช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจทั่วไปในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเข้มแข็งและมีระเบียบวินัยตามแบบแผนการเป็นข้าราชการตำรวจที่ดี จากภาระงานหลักและภารกิจพิเศษต่าง ๆ ทำให้กระทบต่อวิถีชีวิตประจำวัน พฤติกรรมสุขภาพ เช่น การบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม การขาดการออกกำลังกาย การพักผ่อนไม่เพียงพอ ซึ่งพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพเหล่านี้ส่งผลต่อโอกาสการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-communicable Diseases : NCDs) ได้แก่ โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคเบาหวาน เป็นต้น ที่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขมาก ของ ศิริพร พุทธิรังษี และคณะ (๒๕๕๔) จากสถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรทางการแพทย์ที่ผ่านมา ของ วิลาวรรณ สมตน (๒๕๕๗) ศึกษาพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาล หลังสวน จังหวัดชุมพร พบว่า พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางหรือพอใช้ร้อยละ ๖๙.๖ รองลงมาอยู่ในระดับไม่ดีหรือควรปรับปรุงร้อยละ ๒๕.๙ และอยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ ๔.๕ และการศึกษาของ จ.เกศบุญชู เกษมพิพัฒน์พงศ์ และธานีนทร์ สุทธิประเสริฐ (๒๕๕๔) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของบุคลากร โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมราช จังหวัดสุพรรณบุรี บุคลากรมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระดับปานกลางมากที่สุดร้อยละ ๖๔.๖ รองลงมาในระดับไม่ดีร้อยละ ๒๑.๔ แต่อยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ ๑๔.๑ และสอดคล้องกับการศึกษาแนวโน้มภาวะสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุข ของ ชลฤดี สดศรี และคณะ (๒๕๕๙) พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ บุคลากรของโรงพยาบาลมีพฤติกรรมสุขภาพในการไม่ออกกำลังกาย ร้อยละ ๒๑.๖, ๒๙.๔ และ ๒๗.๔ และออกกำลังกายน้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง ร้อยละ ๕๙.๐, ๕๓.๑ และ ๕๖.๖ การมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การบริโภคอาหารไขมันต่ำ ลดเค็ม การรับประทานผักและผลไม้ที่เพียงพอ สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการบริโภคอาหารที่เหมาะสมส่งผลดีต่อการป้องกันการเกิดโรคเรื้อรังต่าง ๆ (Hung, et al., 2004; Wu, et. al, 2009) และจากการศึกษาพบการกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคเบาหวาน โรคอ้วน เป็นต้น (WHO, 2002; สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๒) โดยการศึกษาของ วิลาวรรณ สมตน (๒๕๕๗) พบภาวะสุขภาพของบุคลากรทางการแพทย์มีผลเสียคือ ผิดปกติคือ มีไขมันในเลือดสูง ร้อยละ ๓๔.๔ และพบบุคลากรมีภาวะอ้วน (BMI > = ๒๕ กก./เมตร) ร้อยละ ๒๕.๐

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อข้อมูลที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สำคัญของตนเอง ได้แก่ การบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการอารมณ์ การเลิกหรืองดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการงดสูบบุหรี่ ให้มีความเหมาะสมในการสร้างเสริมสุขภาพของตัวเองได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ

ผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพจำนวน ๒๗๘ คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๙ และเพศชาย จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑ มีอายุอยู่ในช่วง ๔๐ - ๔๙ ปี มากที่สุด จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙ รองลงมาอยู่ในช่วง ๒๐ - ๒๙ ปี, ๓๐ - ๓๙ ปี และ ๕๐ - ๖๐ ปี จำนวน ๘๑, ๖๖ และ ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑, ๒๓.๗ และ ๑๒.๒ ตามลำดับ สถานภาพสมรสส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โสด จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๑ รองลงมาสถานภาพสมรส สมรส, หย่า/แยก และหม้าย จำนวน ๑๑๐, ๑๑ และ ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖, ๔.๐ และ ๐.๔ ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๒๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖ และระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔ ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพในภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 192.94$, S.D. = 21.69) ระดับพฤติกรรม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ในพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 206.95$, S.D. = 25.80) และจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = .578$) ที่ระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๑

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาพ รวมไปถึงพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส โดยสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการส่งเสริมในการแก้ไขปัญหา พฤติกรรม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส หรือนำไปพัฒนาเป็นโปรแกรมความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ที่ดีขึ้นแก่พยาบาลวิชาชีพ เพื่อให้มีพฤติกรรมที่ดีมากขึ้นสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและให้คำแนะนำด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยและญาติได้อย่างมั่นใจ เป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาพหรือพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ๓ อ ๒ ส ของบุคลากรโรงพยาบาลตำรวจ ข้าราชการตำรวจ และบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลของ ผู้ป่วยที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง ยอดขวัญ คงทัพบ
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา มีทิศทางในการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ระบบบริการสุขภาพเป็นระบบหนึ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยเช่นกัน ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในการช่วยสนับสนุนคือรัฐบาล มีการจัดการบริการสุขภาพให้ทั่วถึงทั้งประเทศและส่งเสริมให้มีหลักประกันสุขภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๔) ซึ่งส่งผลต่อปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งในด้านบวกและด้านลบ กล่าวคือ ในด้านบวกนั้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้คนมีรายได้สูงขึ้น การศึกษาสูงขึ้น และทำให้ปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญในด้านสุขภาพของตนเองมากขึ้น ส่งผลต่อความต้องการทางด้าน การแพทย์และสาธารณสุขมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ส่วนผลกระทบในด้านลบคือ การขยายตัวทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดปัญหาทางด้านมลพิษแก๊สสิ่งแวดล้อม และกระทบต่อสุขภาพพลานามัยต่อประชาชนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้บุคคลมีโอกาสเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยมากขึ้น (เอกประภุ เอกะสิงห์, ๒๕๕๙)

การพัฒนาสุขภาพอนามัยของคนไทยจึงเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ เพราะการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและมั่นคงขึ้นอยู่กับประชาชนในชาติ มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความเจ็บป่วย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติได้ เมื่อเกิดการเจ็บป่วยมนุษย์จึงต้องพยายามรักษาโดยหาแหล่งบริการทางสุขภาพ ซึ่งหนึ่งในแหล่งบริการทางสุขภาพที่สำคัญและมนุษย์ส่วนใหญ่เลือกใช้ คือ โรงพยาบาล (พัลลภา พนมวัน, ๒๕๕๓) ซึ่งการดูแลรักษาพยาบาลสุขภาพผู้ป่วยนับว่าเป็นงานบริการที่สำคัญ มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การ รักษาพยาบาล เนื่องจากงานบริการเป็นจุดที่ใกล้ชิดกับผู้มารับบริการมากเพราะต้องปฏิบัติงานด้านหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริการเหล่านั้นอาจไม่ได้สัมผัสกับบุคลากรในส่วนอื่น ๆ ขององค์กร ดังนั้น ด้านแรก จึงเป็นแหล่งที่จะทำให้ผู้มาติดต่อขององค์กรมีความรู้สึกที่ดีกับองค์กรหรือไม่ ดังคำกล่าวที่ว่า งานผู้ป่วยเปรียบเสมือน ห้องรับแขกของโรงพยาบาลและเป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจให้กับผู้ใช้บริการ ถ้าได้รับบริการที่ดีย่อมทำให้ ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจ (ตรีศักดิ์ วีระทอง, ๒๕๖๐) ซึ่งความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการในด้านการ บริการพยาบาลเป็นการแสดงความรู้สึกในทางบวกของผู้ใช้บริการที่มีต่อสิ่งที่ได้รับขณะมารับบริการ ในด้านการ บริการพยาบาลถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยอย่างหนึ่งและ มีความสำคัญอย่างมาก

ดังนั้น คุณภาพบริการ (Service quality) หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของ ผู้รับบริการในธุรกิจการให้บริการ คุณภาพการบริการเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะสร้างความแตกต่างของผู้รับบริการ

เป็นสิ่งที่ต้องกระทำ ผู้รับบริการจะพอใจถ้าได้รับในสิ่งที่ต้องการ (What) เมื่อผู้รับบริการมีความต้องการ (When) ณ สถานที่ผู้รับบริการต้องการ (Where) และรูปแบบที่ต้องการ (How) แนวความคิดในการปรับปรุงคุณภาพและผลิตภัณฑ์ถือว่าคุณภาพเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่มีความสำคัญสูงสุด ทุกองค์กรที่ประสบความสำเร็จจะกำหนดให้คุณภาพเป็นเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ถ้ามีคุณภาพแล้วก็จะสามารถเอาชนะคู่แข่งได้โดยเด็ดขาด จะขยายตัวและช่วงชิงส่วนแบ่งของตลาดด้วยคุณภาพที่เหนือกว่าและบรรลุเป้าหมายได้ด้วยคุณภาพ ซึ่งในแนวความคิดใหม่บอกว่าจะต้องเน้นความพอใจของผู้รับบริการก่อน จะต้องรู้ระดับความพอใจของลูกค้า หลังจากนั้นจะต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ให้ถูกใจลูกค้า (กรีธา งามเจือ, ๒๕๕๘)

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรได้มีโอกาสไปสัมผัสและให้บริการผู้มาเข้ารับบริการบริการ อีกทั้งเป็นผู้รับบริการของโรงพยาบาลตำรวจ และได้สัมผัสกับปัญหานี้มาตลอด จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาคุณภาพการบริการผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลตำรวจอย่างจริงจังว่า ผู้มารับบริการรู้สึกอย่างไรกับคุณภาพบริการที่ได้รับ เพื่อที่จะนำผลการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงคุณภาพการบริการที่บกพร่องโดยตรง ไม่ต้องเปลี่ยนทั้งระบบ ซึ่งจะเป็นผลให้ประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลตำรวจ

สรุปผลการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ป่วยที่มาใช้บริการรักษาพยาบาลจากแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๔๐๐ คน ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ ๔๑ – ๔๕ ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ ๑๕,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ บาท ความถี่ในการใช้บริการในรอบ ๓ เดือน โดยเฉลี่ยที่เดือนละ ๑ ครั้ง ใช้สิทธิการรักษาพยาบาลประกันสังคม มีความสะดวกในการมาโรงพยาบาล

๒. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .741

๓. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านความน่าเชื่อถือในการบริการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .720

๔. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .780

๕. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลการดำเนินงานให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .705

๖. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .798

๗. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) .748

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจเป็นอันดับสุดท้าย และด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการอยู่ในอันดับน้อยลงมา ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะทำให้ความสนใจต่อการพิจารณา และตั้งข้อสังเกตครั้งนี้ ได้แก่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจเป็นอันดับสุดท้าย จึงเสนอให้ทางกลุ่มงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ ควรมีนโยบายปรับปรุงและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีกิริยามารยาทสุภาพ อ่อนโยน และเป็นมิตร เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการรู้สึกประทับใจ

๒. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กร โดยเฉพาะความรอบรู้ในงานที่ให้บริการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

กลุ่มงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ ควรมีกล่องเปิดรับความคิดเห็นมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อนำข้อเสนอแนะมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการของโรงพยาบาลตำรวจ ให้ตรงตามความต้องการของประชาชนที่มาใช้บริการ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

๑. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลของแผนกผู้ป่วยนอกกับแผนกอื่น ๆ ของโรงพยาบาลตำรวจ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ กับแผนกต่าง ๆ ของโรงพยาบาลตำรวจ

๒. ควรทำการศึกษาถึงคุณภาพการบริการที่เป็นเชิงคุณภาพ เพื่อให้เกิดมุมมองในหลายมิติ และสามารถนำผลการศึกษามาปรับปรุงระบบการบริการของงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษากรอบจากมิติอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เนื่องจากในการศึกษาคั้งนี้ ได้มุมมองจากผู้ใช้บริการเพียงด้านเดียว ดังนั้น ควรทำการสัมภาษณ์ถึงกลยุทธ์การตลาดจากผู้ประกอบการด้วยว่ากลยุทธ์การตลาดของโรงพยาบาลในปัจจุบันและอนาคตมีแนวโน้มไปในทิศทางใด โดยผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับด้านการให้บริการสุขภาพและการรักษาพยาบาล

๒. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด และเป็นประโยชน์ของประชาชนที่เลือกใช้บริการของโรงพยาบาลตำรวจให้มีแนวทางที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

๓. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรักษาพยาบาลในส่วนอื่น ๆ ของประชาชนที่เลือกใช้บริการของโรงพยาบาลตำรวจ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการดำเนินการของประชาชนที่เลือกใช้บริการโรงพยาบาลตำรวจต่อไป

* * *

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรม และกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง วราภรณ์ ชันธชน
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พยาบาลเป็นบุคลากรวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนทั้งในครอบครัว ชุมชน และสถานบริการ ที่ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ พยาบาลเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขกลุ่มใหญ่ที่สุดและมีบทบาทในการเป็นผู้นำทางสุขภาพ เพราะพยาบาลเป็นผู้ที่มีโอกาสติดต่อกับประชาชนผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องมากกว่าบุคลากรสุขภาพกลุ่มอื่น ๆ (Pender et al, 1996) ผู้ให้บริการหรือพยาบาลจะต้องมีสุขภาพดี โดยเฉพาะการมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ทั้งนี้ เพราะพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การมีภาวะสุขภาพที่ดี ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพยาบาลต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนมีหน้าที่กระจายแหล่งทรัพยากรทางด้าน การดูแลสุขภาพ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ มีคุณภาพและเป็นไปอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มประชาชน (Pender, 1996) ดังนั้น พยาบาลจะต้องมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ดีเสียก่อน จึงจะสามารถให้ความรู้และสอนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ (นนทชา วิมลวัฒนา, ๒๕๖๐)

จากผลการตรวจสุขภาพประจำปี ๒๕๖๒ ของบุคลากรพยาบาลที่รับการตรวจสุขภาพทั้งหมด ๙๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๘ ความผิดปกติที่ตรวจพบมากที่สุด ได้แก่ ดัชนีมวลกายสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (BMI > 23) คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๔ มีระดับความดันโลหิตสูงเกินเกณฑ์ปกติ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๔ และมีระดับไขมันในเลือดสูง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๔ จากปัญหาสุขภาพดังกล่าวทำให้บุคลากรพยาบาลจำเป็นต้องมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้ตนเองมีภาวะสุขภาพที่ดี พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อภาวะสุขภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานแผนกออร์โธปิดิกส์ จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรมและกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลอย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรมและกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรม และกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความคิดต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรมและกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ

๔. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานศัลยกรรมและกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานศัลยกรรมและกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๑๓๐ คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล การรับรู้ประโยชน์ของการกระทำพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้อุปสรรคของการกระทำพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการกระทำ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ และแบบสอบถามพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ หาความตรง ตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา นำผลการพิจารณามาคำนวณ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index = CVI) เลือกข้อคำถามที่มีค่า CVI มากกว่าหรือเท่ากับ ๐.๘ และนำไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๕, .๙๐, .๘๙ และ .๙๒ ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

๑. พยาบาลที่มีช่วงเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒. การรับรู้ประโยชน์และการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนการรับรู้ อุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๓. การรับรู้ความสามารถของตน การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรคและช่วงเวลากิจการปฏิบัติงาน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพได้ร้อยละ ๕๖

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพพยาบาล และเจ้าหน้าที่ในการทำกิจกรรม เพื่อกระตุ้นและเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรพยาบาลมีการปฏิบัติพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้นำในการส่งเสริมสุขภาพต่อไป

* * *

การวิจัยเรื่อง : การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ (The unit cost analysis of outpatient services in police clinic with the police general hospital)

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง นงสภรณ์ สุทธิวงศ์
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

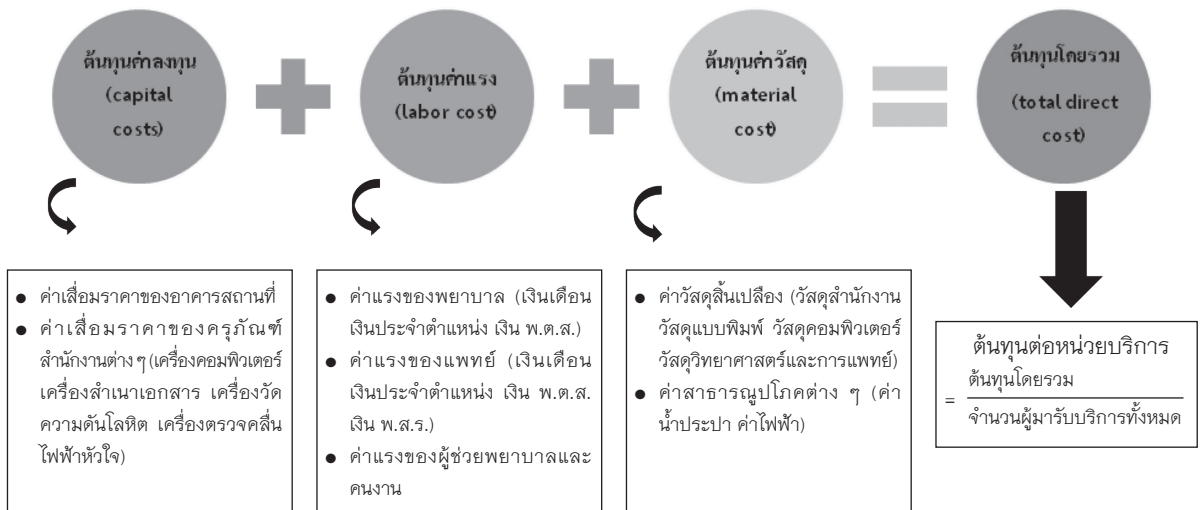
ภาวะเศรษฐกิจโลกที่กำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย รวมถึงการเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (coronavirus infectious disease-19 : COVID-19) ทำให้ส่งผลกระทบต่อ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน และส่งผลกระทบต่อองค์บริการทางการแพทย์ทั้งภาครัฐและเอกชนด้วย สำหรับประเทศไทยภายหลังการปฏิรูประบบบริการสุขภาพในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับตำรวจพยาบาลรายบุคคล โดยจัดสรรงบประมาณภายใต้ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง ซึ่งในแต่ละหน่วยงานจะมีกลไกการจ่ายเงินและสิทธิประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการคำนวณต้นทุนของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงโรงพยาบาลที่อยู่ภายใต้แต่ละสังกัดของกระทรวงต่าง ๆ ด้วย เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจริงและงบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไปกับผู้รับบริการแต่ละราย รวมถึงนำเสนอข้อมูลเชิงบริหารให้แก่ผู้บริหารหน่วยงานต่อไป

แนวคิดการคำนวณต้นทุนในระบบสุขภาพ

เป็นการคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโรงพยาบาลที่ใช้ในการดำเนินงานบริหารจัดการให้แก่ผู้มารับบริการ ตั้งแต่การเริ่มกระบวนการดูแลรักษาจนกระทั่งออกจากโรงพยาบาล ทั้งนี้ ต้นทุนของโรงพยาบาลสามารถจำแนกได้ ๓ แห่ง ประกอบด้วย ๑) ต้นทุนค่าลงทุน (capital costs) เป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการเสื่อมราคาตามอายุของการใช้งาน อาคารสิ่งก่อสร้าง ครุภัณฑ์การแพทย์ และครุภัณฑ์สำนักงานต่าง ๆ ที่มีการลงทุนก่อสร้าง หรือจัดซื้อไว้เพื่อมาใช้ในการดำเนินงานในระยะยาว ๒) ต้นทุนค่าแรง (labor cost) เป็นต้นทุนดำเนินการจากการจ่ายผลตอบแทนทั้งหมดให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจ่ายเป็นค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการต่าง ๆ ตลอดจนค่าล่วงเวลา มักอยู่ในรูปตัวเงิน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา เบี้ยเลี้ยง ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น และ ๓) ต้นทุนค่าวัสดุ (material cost) เป็นต้นทุนจากมูลค่าของวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ ที่ใช้ไป เช่น วัสดุสำนักงาน อาหาร ยา เวชภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น

ห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ มีหน้าที่ให้บริการด้านส่งเสริม ป้องกัน ฟื้นฟู สุขภาพ และรักษาโรคเบื้องต้นให้แก่ข้าราชการตำรวจ ครอบครัวตำรวจ และประชาชน โดยส่วนใหญ่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการคือ ข้าราชการตำรวจ และครอบครัว ซึ่งใช้สิทธิข้าราชการตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง กล่าวคือ คุ้มครองบริการรักษาพยาบาลให้กับข้าราชการและบุคคลในครอบครัว ได้แก่ บิดามารดา คู่สมรส และบุตรที่ถูกต้องตามกฎหมาย สามารถเข้ารับบริการรักษาพยาบาลได้ที่โรงพยาบาลของรัฐ โดยมีวิธีการจัดสรรค่ารักษาพยาบาลตามที่เรียกเก็บจากโรงพยาบาล ซึ่งมีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ทำหน้าที่ดูแลระบบ และออกกฎระเบียบ อย่างไรก็ตาม ห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ เปิดบริการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ยังไม่เคยวิเคราะห์ต้นทุนของโรงพยาบาล ทำให้ขาดข้อมูลเพื่อปรับปรุงระบบบริหารสุขภาพของโรงพยาบาลตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการ (unit cost) ของห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ โดยวิเคราะห์ในมุมมองของผู้ให้บริการ (provider) โดยคำนึงถึงเฉพาะต้นทุนที่โรงพยาบาลต้องจ่ายเพื่อให้มีการบริการเกิดขึ้น

สำหรับต้นทุนต่อหน่วยบริการ (Unit cost) ได้มาจากต้นทุนโดยรวมทั้งหมดที่เกิดขึ้นของงานบริการ ผู้ป่วยต่อจำนวนผู้มารับบริการทั้งหมด ผู้เขียนสามารถสรุปได้ดังภาพ ๑ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย

ภาพ ๑ สรุปแนวคิดต้นทุนในระบบสุขภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการบริการผู้ป่วยนอก หน่วยห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ โดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง ๑ ปี ใช้ข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ผลการวิจัยพบว่า

๑. ต้นทุนรวมทางตรง ประกอบด้วย ต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ ๖๗.๐๒ : ๔.๖๗ : ๒๘.๓๒ คิดเป็นเงินเท่ากับ ๑๐,๘๐๑,๒๓๘.๐๐ : ๗๕๒,๑๓๘.๐๖ : ๔,๕๖๓,๙๐๗.๔๙ บาท เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ต้นทุนค่าแรงมีค่าแรงของแพทย์ที่มีค่าต้นทุนสูงที่สุด ส่วนต้นทุนค่าวัสดุพบว่า ค่าไฟฟ้ามีค่าต้นทุนสูงที่สุด และต้นทุนค่าลงทุนมีค่าเสื่อมราคาของอาคารสถานที่ที่มีต้นทุนสูงสุด

๒. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ หน่วยห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ มีมูลค่าต้นทุนโดยรวม ๑๖,๑๑๗,๒๘๓.๕๕ บาท จากจำนวนผู้มารับบริการจำนวน ๒๒,๕๗๓ คน ต้นทุนต่อหน่วยบริการ (คน) มีค่าเท่ากับ ๗๑๔.๐๐ บาท/ครั้ง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. จากผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนค่าแรงมีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบสัดส่วนกับต้นทุนค่าวัสดุและต้นทุนค่าลงทุน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการวางแผนการพัฒนาความสามารถของพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยมาช่วยปฏิบัติงานในหน่วยบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ แม้ว่าจะมีการเกษียณอายุราชการ ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องให้พยาบาลที่มีประสบการณ์มากลงมาปฏิบัติงานทุกครั้ง ควรมีคู่มือเพื่อสอนการทำงานอย่างเป็นระบบ

๒. ต้นทุนต่อหน่วยบริการในหน่วยห้องตรวจข้าราชการตำรวจ เมื่อเทียบกับรายรับที่ได้จากกรมบัญชีกลางพบว่า ไม่ขาดทุนในการบริการผู้ป่วย หน่วยงานอื่น ๆ ในโรงพยาบาลตำรวจควรนำแนวทางการวิเคราะห์ต้นทุนไปทดลองใช้ในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเชิงนโยบายในการบริหารโรงพยาบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การวิเคราะห์ต้นทุนครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนในห้องตรวจข้าราชการตำรวจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมศูนย์ตรวจสุขภาพ ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรนำข้อมูลต้นทุนของศูนย์ตรวจสุขภาพมาคำนวณด้วย เพื่อความสมบูรณ์และความถูกต้องในการวิเคราะห์ต้นทุนของหน่วยงาน

๒. การวิจัยครั้งนี้ขาดข้อมูลต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ของผู้ใช้บริการหน่วยห้องตรวจข้าราชการตำรวจ ทำให้ต้นทุนโดยรวมไม่สมบูรณ์และถูกต้องตามหลักการ เพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ควรนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการคำนวณต้นทุนด้วย ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรนำข้อมูลต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้มาใช้บริการมาคำนวณและวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการใหม่อีกครั้ง เพื่อให้งบประมาณมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

การวิจัยเรื่อง : การวิเคราะห์ต้นทุนการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับ กรณีศึกษาโรงพยาบาลตำรวจ (Cost Analysis of Obstructive Sleep Apnea (OSA) in Police General Hospital)

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง วชิราภรณ์ ธารีเวทย์
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาวะนอนกรนเป็นปัญหาที่พบได้ในผู้ใหญ่ จากสถิติพบว่าคนไทยประมาณ ๒๕% มีอาการนอนกรน สาเหตุเกิดจากทางเดินหายใจช่วงบนมีการอุดตันเป็นระยะตลอดการนอนหลับ และผู้ที่มีอาการกรนมากจนมีการหายใจติดขัดจนเกิดการสะดุดหยุดหายใจเป็นช่วง ๆ ร่างกายขาดอากาศเป็นระยะๆ ส่งผลเสียต่อหัวใจ สมอง หลอดเลือด และอวัยวะต่าง ๆ เรียกโรคนี้อีกว่า โรคหยุดหายใจขณะหลับ โดยพบในคนไทยประมาณ ๕% หรือประมาณ ๓ ล้านคน (ศ.นพ.ชัยรัตน์ นีรันตรัตน์, ๒๕๖๔)

การนอนกรนแบ่งเป็น การนอนกรนที่ไม่มีภาวะหยุดหายใจ (Simple snoring) และการนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับเนื่องจากทางเดินหายใจอุดตัน (Obstructive sleep apnea; OSA) ผู้ป่วย OSA มักมาปรึกษาแพทย์ด้วยปัญหากรนซึ่งบางรายอาจจะมีอาการที่บ่งชี้ว่าน่าจะมีการหยุดหายใจขณะนอนหลับร่วมด้วย เช่น มีอาการสะดุ้งตื่นขณะหลับ อาการสอ่อกและหายใจเหนื่อยขณะหลับ ปัสสาวะบ่อยในตอนกลางคืน ปวดศีรษะตอนเช้า อาการปากแห้งคอแห้งและกระหายน้ำ ในตอนเช้า ง่วงซึม เผลอหลับในเวลาเรียน ทำงานหรือขณะขับขี่ยานพาหนะ ความคล่องตัวลดลงโดยเฉพาะในงานที่ต้องใช้ความจำสมาธิหรือการตัดสินใจ ความต้องการทางเพศลดลง บุคลิกภาพเปลี่ยนแปลง ก้าวร้าว วิตกกังวล หรือซึมเศร้า เป็นต้น

โรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับเนื่องจากทางเดินหายใจอุดตัน (Obstructive sleep apnea; OSA) จัดได้ว่าเป็นโรคเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ ทั้งต่อตัวผู้ป่วยเองและครอบครัว ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา โรงพยาบาลตำรวจมีผู้ป่วยโรคนี้เพิ่มมากขึ้นประมาณ ๔ เท่า (๒๕๙, ๑,๑๔๙ และ ๑,๑๐๒ ราย ตามลำดับ) ดังนั้น การวิเคราะห์ต้นทุนของโรคนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้โรงพยาบาลตำรวจสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผน ประมาณการต้นทุน ในการบริหารจัดการสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ตามหลักการใช้เศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือเศรษฐศาสตร์สุขภาพ (Health Economics) เพื่อให้ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดบริการสาธารณสุขเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน (ดร.ภิญโญ ภาวนานันท์, ๒๕๕๒)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงต้นทุนของผู้ป่วยโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการต้นทุนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาต้นทุนการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด โรงพยาบาลตำรวจ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อนำต้นทุนการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด กรณีศึกษาโรงพยาบาลตำรวจ เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการต้นทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรต่อไป

๒. เพื่อใช้ฐานข้อมูลเป็นแนวทางในการประเมินผลด้านเศรษฐศาสตร์สุขภาพอื่น ๆ ต่อไป

รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด โดยการคำนวณต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวกับการรักษา (Medical Care Cost) และต้นทุนบริการ (Routine Service Cost)

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการศึกษาค้างนี้คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด กรณีศึกษาโรงพยาบาลตำรวจ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

๑. ขออนุมัติการทำหัวข้อโครงการวิจัย ถึง หัวหน้าหน่วยงานและหัวหน้าสายงานการพยาบาล
๒. ขออนุมัติทำโครงการวิจัยและทดลองในมนุษย์ ถึง คณะกรรมการจริยธรรมและการวิจัย
๓. เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ต้นทุนบริการพื้นฐาน (Routine Service Cost) คือ
 - ต้นทุนรวม = ต้นทุนค่าแรง + ต้นทุนวัสดุ + ต้นทุนค่าลงทุน
 - ต้นทุนต่อหน่วย = ต้นทุนรวม / จำนวนผู้ป่วย
 - ต้นทุนต่อวันนอน = ต้นทุนรวม / จำนวนวันนอน
๒. ต้นทุนในการรักษาผู้ป่วย (Medical Care Cost) คือ ผลรวมของการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด ยาและเวชภัณฑ์ การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ การตรวจทางรังสีวิทยา ค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์ ค่าผ่าตัดและวิสัญญี
๓. ต้นทุนรวมของการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับ คือ
 - ต้นทุนรวม = ต้นทุน Routine Service Cost + ต้นทุน Medical Care Cost
 - ต้นทุนรวมต่อราย = ต้นทุนรวม / จำนวนผู้ป่วยโรคนอนกรนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับ
๔. เปรียบเทียบต้นทุนรวมต่อรายกับเงินชดเชยตามกลุ่มโรควินิจฉัยร่วม (DRG)

ผลการวิจัย

พบว่า ผู้ป่วยโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด จำนวน ๙ ราย มีจำนวนวันนอนโรงพยาบาลทั้งสิ้น ๒๔ วัน ระยะเวลาวันนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย ๒.๖๖ วัน ต้นทุนรวมในการรักษาผู้ป่วยโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด เท่ากับ ๔๐๑,๙๓๑.๕๓ บาท คิดเป็นต้นทุนต่อคน เท่ากับ ๔๔,๖๕๙.๐๖ บาท เป็นต้นทุน Routine Service Cost ร้อยละ ๔๓.๐๕ และต้นทุน Medical Care Cost ร้อยละ ๕๖.๙๕ สำหรับต้นทุนในส่วน Medical Care Cost แบ่งเป็น ค่าทำหัตถการและวิสัญญี ร้อยละ ๕๖.๖๐ และค่าห้อง/ค่าอาหาร ร้อยละ ๒๓.๕๒ กลุ่มผู้ป่วยที่มีต้นทุนสูง ได้แก่ กลุ่มที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป และเป็นกลุ่มที่เป็นเพศหญิง นอกจากนี้ ยังพบว่าต้นทุนของโรงพยาบาลมีค่าต่ำกว่าเงินชดเชยตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRG) ที่เบิกได้จากกรมบัญชีกลาง (๒๔,๕๑๘.๙๙ บาท) และกลุ่มสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (๑๕,๖๑๔.๕๐ บาท)

“ข้อความโฆษณา” เรื่องใกล้ตัวที่คุณอาจไม่รู้

จาก ช่าว สคบ. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัชมุนตรี

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ผลิตภัณฑ์ Everlift
คืนความอ่อนเยาว์
กลับไปได้ 20-30 ปี

ข่าวปลอม

หน่วยงานที่ตรวจสอบ : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

Anti-Fake News Center Thailand ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย

Copyright © 2020, Anti-Fake News Center Thailand, All rights reserved | ได้รับการตรวจสอบเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2564

ช่องทางแจ้งเบาะแสข่าวปลอม เพิ่มเติบได้ที่
: www.antifakenewscenter.com
: @antifakenewscenter
: Anti-Fake News Center Thailand
: @AFNCThailand

ในปัจจุบันเรามักจะพบเจอกับข้อความโฆษณาที่มีลักษณะเชิญชวนให้รู้สึกอยากซื้ออยากใช้สินค้าส่วนใหญ่ผู้ประกอบการหรือผู้ขายจะโฆษณาจากข้อมูลที่อยู่ข้างผลิตภัณฑ์และอาจมีการใช้ถ้อยคำโน้มน้าวใจผู้ซื้อให้หลงเชื่อในสรรพคุณต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งก็อาจมีผู้ทดลองใช้งานจริง และบางครั้งก็อาจไม่เคยมีใครทดลองใช้เลยก็ได้ แต่ผู้ประกอบการหรือผู้ขายก็จะต้องโฆษณาผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ให้มีความน่าสนใจมากที่สุดจึงจะขายสินค้าได้ หลังจากนั้นจะเป็นหน้าที่ของ

ผู้บริโภคเองที่จะต้องใช้วิจารณญาณว่าโฆษณานั้นมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และควรจะตัดสินใจซื้อสินค้านั้น ๆ หรือไม่

ทุกวันนี้การใช้ข้อความโฆษณาที่ไม่เป็นธรรมกับผู้บริโภค หรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ การส่งมอบ จัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการจะต้องไม่กระทำด้วยวิธีอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ

หรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำให้การร้องเรียนเกี่ยวกับการโฆษณายังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สคบ. จึงขอแนะนำข้อความโฆษณาที่ผิดกฎหมายหรือไม่สามารถใช้ได้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

ลักษณะของข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม

๑. เป็นเท็จ หรือเกินความจริง

“เท็จ” คือ ไม่จริงทั้งหมด ไม่สามารถพิสูจน์ได้ตามที่โฆษณา

“เกินจริง” คือ มีความจริงบางส่วน หรือไม่จริงบางส่วน

๒. ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ

คือ รายละเอียดส่วนสำคัญของสินค้าหรือบริการนั้นที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ เช่น การใช้รูปภาพ ข้อมูลที่คลุมเครือไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน โดยมีเจตนาให้เกิดความเข้าใจผิด

๓. สนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียวัฒนธรรมของชาติ

“ผิดกฎหมาย” เช่น สนับสนุนให้ขายยาเสพติด ต้องห้าม สนับสนุนให้เล่นการพนัน เป็นต้น

“ผิดศีลธรรม” การกระทำผิดศีล ๕ เช่น สนับสนุน การทารุณสัตว์ สนับสนุนการกดขี่ทางเพศ เป็นต้น

๔. ทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสีย ความสามัคคีในหมู่ประชาชน เช่น การอ้างอิงความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ

๕. ข้อความอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง (ข้อกำหนดพิเศษสำหรับโฆษณาบางชนิด) ได้แก่

๑) โฆษณาส่งเสริมการขาย เสี่ยงโชค ประกวดชิงรางวัล ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า

๒) ข้อความที่ระบุได้ หรือห้ามในการถวายพระพร

๓) โฆษณาขายอาคารชุด ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง

ลักษณะของข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวมที่กล่าวมาข้างต้น เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคควรนำไปใช้พิจารณา ก่อนตัดสินใจหลงเชื่อคำโฆษณาต่าง ๆ ก่อนเสมอ รวมทั้งผู้ประกอบการเองก็ควรใช้ข้อความโฆษณาที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดด้วย ดังนั้น หากผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรมจากข้อความโฆษณา สามารถขอรับคำปรึกษาและร้องเรียนได้ที่ สคบ. สายด่วน ๑๑๖๖ และแอปพลิเคชัน OCPB Connect

ข้อมูลอ้างอิง : หนังสือ Are You Ready? ฉบับติดอาวุธให้ผู้บริโภค, ๒๕๖๓, หน้า ๑๙ – ๒๐

พิธีมอบทุนการศึกษา
โครงการมอบทุนการศึกษาให้แก่ทายาทข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต
และบาดเจ็บทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ ครั้งที่ ๑
โดย สมาคมแม่บ้านตำรวจ

วันศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมศรีนิพนธ์ สโมสรตำรวจแห่งชาติ

โครงการมอบทุนการศึกษาให้แก่ทายาทข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต
และบาดเจ็บทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ ครั้งที่ ๑
โดย สมาคมแม่บ้านตำรวจ

วันศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมศรีนิพนธ์ สโมสรตำรวจแห่งชาติ

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. ลงพื้นที่ ๓.๑ และ ๓.๒ เพื่อตรวจเยี่ยมให้กำลังใจข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ ได้เน้นย้ำการดูแลประชาชนและให้ดูแลตนเอง รวมถึงให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 กับประชาชนตามมาตรการทางสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔ พล.ต.ต.ปิยะ ต๊ะวิชัย รอง ผบ.ชน./โฆษก บ.ชน. มอบหน้ากากอนามัย จำนวน ๒,๐๐๐ ชิ้น, เจลแอลกอฮอล์ ขนาด ๕๐๐ มล. จำนวน ๑๒๐ ขวด และแอลกอฮอล์ถึง ๕ ลิตร จำนวน ๖ ถึง แก่ข้าราชการตำรวจ สน.คูขั่นมลายูท่า บรมราชชนนี

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุชาติ ธีระสวัสดิ์ รอง ผบ.ตร. พร้อมด้วย พล.ต.ต.สุเทพ พัทธตระกูล นพ.(สบ ๗), พล.ต.ต.ชัยรัตน์ สุวรรณรักษ์ รอง ผบ.ช.๓.๒ เป็นผู้แทนรับมอบเครื่องช่วยหายใจ จำนวน ๒ เครื่อง มูลค่าทั้งสิ้นสามล้านกว่าบาท จากประธานบริษัท และคณะผู้บริหาร บริษัท Haier Thailand จำกัด เพื่อใช้สำหรับดูแลรักษาพี่น้องประชาชนของโรงพยาบาลตำรวจ ณ ห้องพระหมอก ชั้น ๒ อาคาร ๑ ต.ร.

วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. พร้อมด้วย พล.ต.อ.มนู เมฆหมอก, พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ และ พล.ต.อ.ปิยะ อุทาโย รอง ผบ.ตร., พล.ต.ท.ภักพงศ์ พงษ์เกตรา ผบ.ชน., พล.ร. และโฆษก สตม. แลกข่าวการดำเนินงานของ ตร. ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ณ ห้องศรีนิพนธ์ โซนซี ชั้น ๒ อาคาร ๑ ต.ร.

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ บ.ช.ต. พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร./ผอ.ศูนย์บริหารงานจราจร (ศจร.ตร.) พร้อมด้วย พล.ต.ท.ปรีชา เจริญสหายานนท์ ผู้ช่วย ผบ.ตร./รอง ผอ.ฯ ได้มาสังเกตการณ์การทดสอบความรู้ความสามารถตำรวจจราจรตั้งแต่ระดับ รอง ผกก. ถึง ผบ.หมู่ ทั่วประเทศ ผ่านระบบออนไลน์ทางเว็บไซต์ ศจร.ตร. www.tpot.police.go.th

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. พร้อมด้วย พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์, พล.ต.อ.จารุวัฒน์ ไวกษยะ, ผบ.ช.สตม., ผบ.ช.๓.๗, พล.ต.ต.ณัฐ สิงห์อุดม รอง ผบ.ช.ตชด. และคณะ บังเอิญคอปเตอร์ไปตรวจพื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนรอยต่อประเทศเมียนมา เพื่อรับฟังปัญหา พร้อมวางมาตรการคุมเข้มการลักลอบขนแรงงานต่างด้าวเข้าประเทศ